REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

10. nacionalna konferenca

DIDAKTIKA UČENJA NA PROSTEM

POVZETKI PRISPEVKOV

konferenčno gradivo

CŠOD Gorenje

29. in 30. 6. 2026

Krepitev kompetenc strokovnih in vodstvenih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2024 do 2028

Povzetki prispevkov 10. nacionalne konference, konferenčno gradivo

Didaktika učenja na prostem

29. in 30. junij 2026
Gorenje, Slovenija, 2026

Odgovorna oseba
Domen Uršič, direktor CŠOD

Izdal
CŠOD, Frankopanska ulica 9, 1000 Ljubljana, www.csod.si, info@csod.si

Leto izdaje 2026

Izdaja
E-oblika

Organizacijska skupina:
Irena Brajkovič
Klavdija Dolinar Novak
Mirjana Jesenek Mori
Irena Kokalj
Gregor Marinšek
Dejan Putrle
Meta Vončina Gnezda
Simona Žibert Menart
Zoran Petrov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Obravnava števil do 1000 z uporabo konkretnih izkušenj v naravi

Ina Abram, OŠ Leskovec pri Krškem

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Ključni temelj uspešnega učenja matematike so dobro razvite številske predstave, ki jih otroci postopoma gradijo že od zgodnjih let. V prvem in drugem razredu osnovne šole temu namenijo veliko časa, saj prav razumevanje števil do 20 in nato do 100 predstavlja osnovo za nadaljnje matematično učenje. Kadar so te predstave dobro razvite, učenci navadno nimajo večjih težav pri nadgradnji znanja. Kljub temu pa se pri nekaterih učencih pojavijo vrzeli, zato je pomembno, da snov dodatno utrjujemo in jo predstavimo na različne načine.

Pri poučevanju je zato smiselno izhajati iz konkretnih izkušenj in postopoma prehajati k abstraktnemu razumevanju. Učenci v tem razvojnem obdobju še vedno potrebujejo oporo v konkretnih materialih, kot so kamenčki, palice ali listi, saj preko manipulacije lažje razumejo odnose med števili ter strukturo desetiškega sistema. Tak pristop omogoča globlje razumevanje, ne zgolj mehanskega pomnenja.

Različne dejavnosti, kot so razvrščanje, sestavljanje števil, primerjanje količin ter gibanje po številskem traku, spodbujajo aktivno učenje. Učenci števil ne le prepoznavajo, temeč jih tudi količinsko doživljajo, kar pomembno prispeva k razvoju matematičnega mišljenja. Hkrati tak način dela omogoča diferenciacijo, saj lahko vsak učenec napreduje v skladu s svojimi zmožnostmi in tempom.

Pri načrtovanju tega dne sem zato izbrala pristop, ki temelji na prepletu iger in raznolikih nalog. Dejavnosti se smiselno nadgrajujejo in povezujejo, učenci pa so ves čas aktivno vključeni. Sodelujejo, raziskujejo, si medsebojno pomagajo in tem razvijajo tudi socialne veščine. Takšno učno okolje spodbuja pozitivno klimo v razredu ter povečuje motivacijo za učenje, kar se odraža v boljšem razumevanju in trajnejšem znanju.

Ključne besede: Števila do 1000, predhodnik in naslednik števila, stotica, prištevanje in odštevanje, izkustveno in sodelovalno učenje v naravi..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Logična pošast na šolskem igrišču

Nataša Ahačič, OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V okviru razširjenega programa Logika sem v mesecu aprilu z devetimi nadarjenimi učenci četrtega razreda izvedla učno dejavnost »Logična pošast na šolskem igrišču«. Aktivnost je temeljila na konceptu učnega pobega (escape room), vendar je bila prilagojena zunanjemu okolju šolskega igrišča. Učenci so se v skupini soočili s šestimi logičnimi izzivi, zasnovanimi po vzoru nalog tekmovanj Strogo zaupno in Logična pošast (Mathema). Vsaka rešena naloga je razkrila del kode ter namig za naslednjo postajo, s čimer je bila ustvarjena jasna problemska pot in močna notranja motivacija.
Naloge so vključevale prepoznavanje vzorcev, prostorske in kombinatorične izzive, sklepanje ter medpredmetno povezovanje z matematiko, slovenščino in naravoslovjem. Pri tem so učenci aktivno uporabljali elemente sodelovalnega učenja, kritičnega mišljenja, komunikacije in samostojnega odločanja. Prostorska razgibanost igrišča je omogočila gibanje, orientacijo, prostorsko predstavo ter pristno izkustveno učenje v naravnem okolju.
Na cilju so učenci našli skrinjico, ki so jo odklenili s kodo. V skrinjici so našli majhno figurico Logično pošast, ki so jo rešili iz skrinjice in jo vzeli kot simbolno nagrado. Učenci so pokazali visoko stopnjo vključenosti, vztrajnosti in kreativnosti, hkrati so ob reševanju dosegli pomembne cilje logičnega mišljenja, sodelovanja ter uporabe znanja v avtentičnem kontekstu. Učenje na prostem se je izkazalo kot izjemno učinkovito, saj so učenci snov povezovali z realnimi prostorskimi izkušnjami, naloge so jih motivirale, gibanje pa je povečalo njihovo osredotočenost. Aktivnost je kot celota prinesla inovativno prepletanje didaktike, igre in problemskega učenja.

Ključne besede: učenje na prostem, logično mišljenje, nadarjeni učenci, problemsko učenje, sodelovalno učenje, inovativna didaktika.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Branje v gibanju

Martina Arbajter, OŠ Primoža Trubarja Laško, Podružnična šola Šentrupert

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Dejavnost je namenjena učencem I. triade, pri kateri učenci preko didaktičnih iger razvijajo začetno opismenjevanje in bralno razumevanje pri pouku na prostem. Cilj dejavnosti je učence spodbujati k bogatenju svojega že osvojenega znanja s področja začetnega opismenjevanja in bralnega razumevanja pri pouku slovenščine. Učenci skozi različne naloge širijo svoje besedišče, krepijo razumevanje prebranega in razvijajo kritično mišljenje, pri čemer so učenci ves čas gibalno aktivni.
Dejavnost je bila izvedena na prostem v šolskem okolišu in bližnji okolici. Učenci so naloge reševali s pomočjo opazovanja in raziskovanja, pri tem pa so bili ves čas aktivno vključeni v učni proces in gibalno aktivni.
Dejavnost vključuje 5 učnih postaj, ki so težavnostno prilagojene učencem od 1. do 3. razreda. Učenci v naravi iščejo informacije in rešitve, pri čemer jim za samoevalvacijo služijo zbirni kartončki in zapestnice, na katere nizajo perlice za vsako opravljeno nalogo. Poudarek je na izkustvenem učenju, pri čemer so učenci ves čas v aktivni vlogi soustvarjanja učnega procesa, diferenciaciji nalog ter uporabi multisenzornih pristopov. Dejavnost prikazuje tudi uporabo formativnega spremljanja, kjer učenci reflektirajo svoje razumevanje in napredek.
Rezultati kažejo na povečano motivacijo za branje, boljše razumevanje prebranega ter večjo vključenost učencev v učni proces. Učenje na prostem je učencem zanimivo, zato je tudi zelo učinkovito za povezovanje različnih učnih področij ter za razvijanje poglobljenega znanja.

Ključne besede: začetno opismenjevanje, bralno razumevanje, učenje na prostem, izkustveno učenje, 1. triada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Projekt Krokus kot primer medpredmetnega poučevanja v naravi

Katarina Balažic, OŠ Gornja Radgona

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja izvedbo projekta Krokus v osnovni šoli kot primer medpredmetnega povezovanja naravoslovnih in družboslovnih vsebin ter vzgoje za vrednote. Projekt izhaja iz mednarodne pobude, namenjene ohranjanju spomina na otroke, ki so bili ubiti med holokavstom. V okviru projekta so učenci sodelovali pri sajenju čebulic krokusov, izdelavi plakatov, branju v naravi, predstavitvah ter refleksiji lastnega dela.

S pomočjo izkustvenega učenja so učenci razvijali razumevanje življenjskega cikla rastlin (sajenje, zalivanje, negovanje, vznik, cvetenje, odcvetanje), hkrati pa poglabljali zavedanje o zgodovinskih dogodkih in njihovih posledicah. Poseben poudarek je bil namenjen razvijanju empatije, spoštovanja človekovih pravic ter kritičnega mišljenja. Spremljanje rasti krokusov od sajenja do cvetenja je omogočilo simbolno povezavo med naravnimi procesi in pomenom spomina ter minljivostjo.

Rezultati kažejo, da projekt pomembno prispeva k celostnemu razvoju učencev, saj združuje kognitivno, čustveno in socialno dimenzijo učenja. Prispevek ponuja primer dobre prakse, ki ga je mogoče vključiti v različne učne predmete ter prilagoditi različnim starostnim skupinam.

Projekt Krokus presega okvir klasičnega poučevanja, saj povezuje znanje, izkušnjo in vrednote. Poseben poudarek smo namenili tudi temu, kaj so učenci iz projekta dejansko ponotranjili. Analiza njihovih izjav je pokazala, da so razvili pomembna vrednotna spoznanja, ki veljajo tako za človeka kot za naravo, torej se jih da posplošiti:

- »Vsak človek je pomemben, vsako dobro dejanje.«
- »Ne smemo biti brezbrižni.«
- »Tudi majhna dejanja štejejo.«

Kot so pokazali odzivi učencev, projekt ni zgolj naravoslovna dejavnost, temveč nosi globlji pomen: To niso samo rože, to je spomin.

Ključne besede: projektno učenje, holokavst, medpredmetno povezovanje, vrednote, izkustveno učenje, življenjski cikel.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Misija »Krila nad mestom«: raziskovanje ptic kot podpora trajnostnemu učenju na prostem

Petra Banfi, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Murska Sobota

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja dejavnost Misija »Krila nad mestom«, razvito v okviru projekta Crea+bird, ki temelji na učenju na prostem, raziskovanju mestnih ptic ter razvijanju trajnostnih kompetenc učencev. Aktivnost izhaja iz ideje, da lahko urbano okolje postane prostor aktivnega raziskovanja, opazovanja in razumevanja odnosa med človekom in naravo. Učenci skozi neposredno izkušnjo raziskujejo pestrost ptic v mestu, njihove življenjske prostore ter pomen ohranjanja biodiverzitete v urbanem okolju.

V okviru dejavnosti smo v aplikaciji CŠOD Misija predstavili najpogostejše mestne ptice, njihove značilnosti, posebnosti in zanimivosti. Učenci so preko digitalnih vsebin (opisov) spoznavali način življenja posameznih vrst, njihove prilagoditve na urbano okolje ter njihovo vlogo v ekosistemu. S pomočjo zanimivosti in raziskovalnih nalog smo jim približali ptice na njim razumljiv in motivacijski način ter jih spodbudili k razmišljanju o povezanosti med pticami, okoljem in trajnostnim načinom življenja.

Dejavnost je bila izvedena pretežno na prostem, v okolici šole, kjer so učenci v manjših skupinah opazovali ptice, prepoznavali vrste s pomočjo digitalnih aplikacij ter beležili svoja opažanja. Aktivnosti so bile zasnovane po načelih raziskovalnega, sodelovalnega in izkustvenega učenja. Učenci so preko problemskih nalog razvijali sposobnost opazovanja, kritičnega mišljenja, sodelovanja in odgovornega odnosa do narave.

Poseben poudarek prispevka je na povezovanju trajnostne vzgoje z učenjem na prostem in razvojem kompetenc GreenComp. Učenci so ob dejavnostih razvijali predvsem kompetence vrednotenja trajnosti, spodbujanja narave ter odgovornosti do prihodnjih generacij. Ob neposrednem stiku z naravo so bolje razumeli pomen ptic za ekosistem, pestrost različnih vrst v mestu ter vpliv človeka na naravno okolje. Refleksije učencev so pokazale večje zanimanje za naravo, večjo občutljivost za okoljske izzive ter razumevanje pomena ohranjanja narave v vsakdanjem življenju.

Prispevek predstavlja primer dobre prakse, ki jo je mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam in učnim okoljem. Aktivnost omogoča medpredmetno povezovanje naravoslovja, družbe, geografije, trajnostne vzgoje in digitalnih kompetenc ter spodbuja aktivno vključevanje učencev v proces učenja. Ugotovitve potrjujejo, da učenje na prostem pomembno prispeva k večji motivaciji učencev, trajnejšemu znanju ter razvoju trajnostnega razmišljanja in odgovornega odnosa do okolja.

Ključne besede: učenje na prostem trajnostni razvoj, mestne ptice, raziskovalno učenje, biodiverziteta GreenComp kompetence izkustveno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Pouk med hojo: Individualiziran in zdravju usmerjen pristop k učenju na prostem pri dijakinji s posebnimi potrebami

Jurij Bevk, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativen pristop k poučevanju dijakinje s posebnimi potrebami, ki temelji na učenju na prostem v obliki strukturiranih sprehodov skozi urbano okolje. Pouk poteka kot pogovorni proces na poti iz šole proti domu, kar omogoča visoko stopnjo individualizacije in sprotnega prilagajanja učnim potrebam. Dijakinja ima težave na govorno-jezikovnem področju, pri pomnjenju in razumevanju kompleksnih navodil, zato klasičen pouk v učilnici pogosto ne omogoča optimalnega napredka.

S pristopom učenja med hojo se spodbuja razvoj govora, saj dijakinja v manj formalnem okolju lažje izraža misli. Gibanje pozitivno vpliva na koncentracijo, zmanjšuje napetost in izboljšuje kognitivne procese. Aktivnost vključuje elemente pogovorne metode, učenja po korakih in situacijskega učenja, kjer okolje služi kot konkretna učna opora.

Pouk prispeva tudi k uresničevanju ciljev šole na področju promocije zdravja ter sledi usmeritvam 20.a člena ZOFVI, ki poudarja pomen kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela. Evalvacija kaže napredek na področju komunikacije, večje motivacije in boljše vključenosti dijakinje v učni proces. Pristop je prenosljiv in primeren za različne skupine dijakov s posebnimi potrebami.

Ključne besede: učenje na prostem, individualizacija, posebne potrebe, učenje med hojo, zdravje mladostnikov, govorno-jezikovne težave, inkluzija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Izven učilnice: izkustveno učenje na Nanosu kot primer medpredmetnega povezovanja in razvoja kompetenc

Tina Bevk, OŠ Draga Bajca Vipava

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja dvodnevno izkustveno učenje izven učilnice za učence 8. razreda na Nanosu. Aktivnost, ki je bila skoraj v celoti izvedena na prostem, temelji na povezovanju športnega in naravoslovnega dne v enotno, medpredmetno zasnovano učno izkušnjo. Program smo skrbno načrtovali učitelji spremljevalci, učence predhodno pripravili, starše pa seznanili na roditeljskem sestanku.
Učenci so skozi pohod, bivanje v naravi, postavljanje šotorov, kurjenje ognja, pripravo hrane ter opazovanje nočnega neba razvijali praktične veščine, samostojnost, odgovornost in sodelovalne kompetence. Ob tem so spoznavali delo gozdarja, lovca, gorske reševalne službe in planincev ter poglabljali razumevanje naravnega okolja. Poseben poudarek je bil na razvijanju samostojnosti in sodelovanja, saj so nekateri učenci prvič prespali izven domačega okolja.
Prispevek izpostavlja pomen izkustvenega in raziskovalnega učenja izven učilnice ter njegovega vpliva na razvoj ključnih kompetenc. Medpredmetno povezovanje biologije, geografije, fizike, tehnike in tehnologije, športa, gospodinjstva, slovenščine in matematike omogoča celostno razumevanje učnih vsebin.
Tak pristop povečuje motivacijo učencev, kakovost učenja in poglabljanje znanja, sodelovanje, krepi medsebojne odnose, odgovornost, spodbuja trajnostni odnos do narave ter skrb za lastno zdravje in dobro počutje.

Ključne besede: izkustveno učenje, učenje izven učilnice, medpredmetno povezovanje, razvoj kompetenc, bivanje v naravi, Nanos, trajnostni razvoj.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Jezikovni dan-moj najlepši kraj

Karin Blas Hameršak, OŠ Kungota

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Ob obeležitvi evropskega dneva jezikov smo na šoli izvedli učno dejavnost »Jezikovni dan-moj najlepši kraj«, ki temelji na medpredmetnem povezovanju slovenščine z angleščino in nemščino ter na izkustvenem učenju v naravnem okolju. Dejavnost je bila zasnovana kot celostna učna izkušnja, pri kateri učenci preko poslušanja in doživljanja pravljice v treh jezikih razvijajo jezikovne, socialne in čustvene kompetence. Posebnost izvedbe je, da je bila v celoti izvedena na prostem, kar je prispevalo k večji motivaciji, sproščenosti in aktivnemu sodelovanju učencev.

Učni proces je vključeval različne sodobne metode in pristope, kot so pripovedovanje, demonstracija, pogovor, vizualizacija ter refleksija. Učenci so najprej skozi vodeno motivacijo razvijali domišljijo, nato pa pravljico poslušali v angleškem, nemškem in slovenskem jeziku, pri čemer so spoznavali podobnosti in razlike med jeziki. Pomemben element je bilo tudi sodelovanje več strokovnih delavk (učiteljic in knjižničarke), kar je obogatilo učno izkušnjo in prispevalo k medpredmetni povezanosti.

Evalvacija izvedbe je pokazala visoko stopnjo motivacije, aktivno sodelovanje in pozitiven čustveni odziv učencev. Učenci so kljub večjezičnosti uspešno sledili vsebini, kar potrjuje učinkovitost izbranega pristopa. Učenje na prostem se je izkazalo kot pomemben dejavnik za izboljšanje počutja, pozornosti in sodelovanja.

Prispevek poudarja tudi prenosljivost dejavnosti, saj jo je mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam, predmetnim področjem in učnim ciljem. Ne zahteva zahtevnih materialnih pogojev, temveč predvsem premišljeno načrtovanje in pripravljenost na sodelovalno ter izkustveno učenje. Predstavljena dejavnost tako predstavlja primer dobre prakse, ki spodbuja sodoben, vključujoč in medpredmetno povezan pouk.

Ključne besede: medpredmetno povezovanje, učenje na prostem, večjezičnost, pripovedovanje pravljic, izkustveno učenje,.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Od drevesa do prepoznavanja vrste lesa v gozdu

Boštajn Bračič, Srednja lesarska in gozdarska šola Maribor

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek obravnava pomen učenja na prostem v lesarskem izobraževanju, kjer dijaki v naravnem okolju v prvem koraku prepoznajo drevesne vrste in osnove dendrologije. Pridobljeno dendrološko znanje povežejo s prepoznavanjem vrst lesa in njihovih makroskopskih značilnosti. Praktičen pristop k učnemu procesu dijakom omogoča boljše razumevanje nastanka lesa, kar predstavlja temelj za poglobljeno razumevanje njegove zgradbe in lastnosti ter daje znanje za praktično obdelavo lesa na delovnem mestu.

V drugem koraku dijaki v naravi ustvarijo praktično skico nastanka lesa od korenin, preko krošnje do samega tvorjenja lesa ter spoznajo, kako les nastaja. Skice nato s pomočjo umetne inteligence in pametnega telefona obdelajo, pri čemer povezujejo naravo in nove tehnologije.

V tretjem koraku dijaki spoznajo osnovne makroskopske značilnosti najpogostejših drevesnih vrst v Sloveniji, ki se uporabljajo v lesarski industriji. S pomočjo makroskopskih znakov se naučijo prepoznati najpogosteje uporabljene vrste iglavcev (smreka in rdeči bor), dve venčasto porozni vrsti listavcev (hrast in domači kostanj), dve raztreseno porozni vrsti listavcev (bukev in javor) ter eno polvenčasto porozno vrsto listavca (oreh).

S spoznavanjem lesa neposredno pod drevesom, kjer nastane, se dijaki dodatno motivirajo za razumevanje materiala, ki ga bodo v prihodnosti obdelovali. Učenje na prostem se izkaže kot izjemno učinkovita metoda, saj omogoča neposreden stik z izvorom lesnega materiala – drevesom. Rezultati kažejo, da takšen učni pristop pomembno izboljša razumevanje zgradbe lesa in njegovo smiselno uporabo v lesarski industriji. Neposreden stik z drevesi, listi, iglicami in lesnimi vzorci omogoča, da dijaki znanja ne pridobivajo zgolj teoretično, temveč ga gradijo na lastni izkušnji, opazovanju in primerjanju. S tem se zmanjšuje razkorak med teorijo in prakso, ki je pogosto prisoten pri klasičnem poučevanju.

Ključne besede: dendrologija, makroskopska zgradba lesa, vrste lesa, kako nastane les, izkustveno učenje, učenje pod drevesom.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Stop motion gozdno raziskovanje (Medpredmetne aktivnosti v gozdu z uporabo mobilnih naprav)

Julija Bric, OŠ Gradec

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V sodobnem šolskem prostoru se srečujemo z vse bolj raznoliko populacijo učencev, ki se v svojih interesih, načinih učenja in vsakodnevnih izkušnjah pomembno razlikujejo od prejšnjih generacij. Če je bilo nekoč samoumevno plezanje po drevesih, tek ob in po potokih ter raziskovanje travnikov in gozdov, danes temu ni več tako. Učencem so danes v veliki meri samoumevne digitalne naprave in njihovi različni načini uporabe.
V razredih so tako prisotni učenci, ki težje vzdržujejo dolgotrajno pozornost pri tradicionalnih oblikah dela in potrebujejo bolj dinamične, izkustvene pristope. Eden izmed učinkovitih načinov za povečanje motivacije je izvajanje pouka na prostem, še posebej v kombinaciji z uporabo sodobnih digitalnih orodij. Tako učence hitro pritegnemo k učenju, ne da bi se oni tega sploh zavedali.
V prispevku predstavljamo primer večurne medpredmetne dejavnosti, izvedene v naravnem okolju, pri kateri so učenci ustvarjali stop motion animacijo z glasbeno spremljavo. Dejavnost je povezovala cilje slovenščine, glasbene in likovne umetnosti ter vključevala tudi elemente spoznavanja okolja oziroma naravoslovja in športne vzgoje. Hkrati so učenci razvijali socialne in digitalne kompetence ter ozaveščali pomen trajnostnega ravnanja.
Učenci so v skupinah zasnovali zgodbo, pripravili scenarij, iz naravnih materialov okoli njih so oblikovali like in sceno ter s pomočjo tabličnih računalnikov posneli animacijo. Prvih nekaj posnetkov je bilo poskusnih, da so ugotovili, kako snemati in premikati like in v dobri uri so nato posneli svojo stop motion animacijo.
Poseben poudarek je bil namenjen tudi ustvarjanju glasbene spremljave, ki so jo učenci morali prilagodili vsebini in dolžni animacije.
Dejavnost se je zaključila z urejanjem izdelkov in njihovo predstavitvijo ter skupno evalvacijo. Rezultati kažejo visoko stopnjo motivacije učencev, njihovo aktivno vključenost in pozitiven odnos do tovrstnega načina dela. Učenci so izrazili razmišljanje, da bi bil pouk bolj zanimiv, če bi vanj vključevali več podobnih aktivnosti – na prostem, z medpredmetnim povezovanjem in vključevanjem digitalnih tehnologij.

Ključne besede: Pouk v gozdu, učenje na prostem, stop motion animacija, medpredmetno povezovanje, digitalne tehnologije pri pouku, trajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Učenje branja je lahko zabavno

Petra Burkeljca, OŠ Domžale

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Učenje branja je ena izmed najpomembnejših spretnosti v prvih letih šolanja. Otroci v 1. razred vstopijo z različnim predznanjem. Nekateri že poznajo celo abecedo, drugi črk še ne poznajo, določeni otroci pa ob vstopu v šolo že samostojno berejo. Kot je različno njihovo predznanje, se od otroka do otroka razlikuje tudi njihova motivacija za sam proces učenja branja. Določeni otroci so za branje dobro motivirani, spet drugi imajo do branja velik odpor, učni načrt pa od otrok zahteva, da se že v 1. razredu srečajo z začetnim učenjem branja. Zaradi vseh omenjenih razlik je pomembno, da učitelj prvošolcem branje predstavi na zanimiv in igriv način. Pogosto se namreč zgodi, da učenje v učilnici postane monotono, zato je pomembno, da poiščemo načine, kako ga narediti bolj zanimivega. Eden izmed takšnih načinov je učenje branja na prostem, ki omogoča številne dejavnosti, ki otrokom približajo branje in preko katerih lahko na njim prijazen način spoznavajo črke ter urijo bralno tehniko. Narava ponuja sproščeno in spodbudno okolje, ki pozitivno vpliva na počutje otrok. Svež zrak, sončna svetloba in gibanje pomagajo, da so učenci bolj zbrani in manj utrujeni. Ko otroci berejo zunaj, branja ne dojemajo več kot obveznost, temveč kot prijetno dejavnost. To povečuje njihovo motivacijo, saj se učenje poveže z občutki svobode in igre. Pomemben dejavnik učenja na prostem je tudi gibanje. Na prostem imajo otroci več možnosti za kratke odmore, igro in raziskovanje. To jim pomaga, da ohranijo pozornost dlje časa kot v zaprtem prostoru. Posledično se lahko več naučijo, saj so bolj aktivni in vključeni v proces učenja. V nadaljevanju bom predstavila 10 praktičnih dejavnosti, ki smo jih izvedli na prostem in preko katerih so otroci na zanimiv in drugačen način utrjevali prvi in zadnji glas ter branje zlogov, besed in povedi. Otroci so preko igre in gibanja usvajali bralno tehniko. Tako usvojeno znanje je kakovostno, saj so otroci za samo delo motivirani, to pa prinaša uspeh in dobre rezultate.

Ključne besede: Branje, učenje na prostem, 1. razred, slovenščina, gibanje, didaktične igre..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Gozdni časovni stroj

Tanja Črnivec, OŠ Stična

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja izvirno učno dejavnost za 5. razred osnovne šole, v kateri učenci spoznavajo zgodovinska obdobja skozi izkustveno učenje na prostem. Učna ura z naslovom Gozdni časovni stroj je zasnovana za izvedbo v gozdu, kjer naravno okolje postane učilnica preteklosti. Učenci na ustvarjalen način raziskujejo prazgodovino, stari vek, srednji vek, novi vek in moderno dobo.
Učenci se razdelijo v pet skupin. Vsaka skupina prejme opis zgodovinskega obdobja brez imena in na podlagi ključnih značilnosti ugotovi, za katero obdobje gre. Ime obdobja simbolno oblikujejo iz naravnih materialov ter izdelajo značilen element svojega časa, kot so prazgodovinsko kurišče, rimska cesta ali srednjeveški grad. Izdelki so umeščeni na časovni trak, ki ga učenci oblikujejo skupaj.
Učna ura se zaključi z utrjevanjem znanja s pomočjo vprašalnih kartic, pri katerih sodelujejo vse skupine. Dejavnost spodbuja aktivno učenje, sodelovanje, povezovanje znanja ter globlje razumevanje zgodovine v povezavi z naravnim okoljem.

Ključne besede: učenje na prostem, izkustveno učenje, pouk družbe, sodelovalno učenje, medpredmetno povezovanje, aktivno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Ko srce pokaže napor: didaktični pristop k razumevanju delovanja telesa skozi Fartlek na prostem

Miha Dragoš, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja didaktični pristop k poučevanju delovanja telesa pri športni vzgoji skozi izkustveno učenje na prostem, pri katerem ima osrednjo vlogo spremljanje srčnega utripa. Aktivnost je zasnovana tako, da dijaki preko lastne gibalne izkušnje in analize podatkov razvijajo razumevanje odziva telesa na različne stopnje telesnega napora.

Fartlek je beseda švedskega izvora, ki pomeni igro hitrosti. Aktivnost naj poteka v naravi s čim bolj pestro razgibanostjo terena (Škof idr., 2006).

V uvodnem delu dijaki oblikujejo hipoteze o odzivu telesa na obremenitev ter spoznajo osnovno metodo merjenja srčnega utripa. Izvedejo začetno meritev v mirovanju, ki predstavlja referenčno vrednost za nadaljnje primerjave. S tem pridobijo izhodišče za razumevanje sprememb, ki se pojavijo med telesno aktivnostjo.

Osrednji del aktivnosti predstavlja strukturiran Fartlek na prostem, razdeljen na časovno enake odseke različnih intenzivnosti teka. Po vsakem odseku se dijaki vrnejo na skupno zbirno mesto, kjer pod vodstvom profesorja enotno izmerijo srčni utrip in beležijo rezultate. Tak način dela omogoča primerljivost meritev ter boljši vpogled v odziv organizma pri različnih obremenitvah.

Na podlagi zbranih podatkov dijaki izračunajo relativno intenzivnost obremenitve glede na maksimalno srčno frekvenco ter jo primerjajo s subjektivnim občutkom napora in zmožnostjo govora. Na ta način razvijajo razumevanje povezave med intenzivnostjo gibanja ter odzivom srčno-žilnega in dihalnega sistema.

V zaključnem delu dijaki analizirajo rezultate, preverijo začetne hipoteze ter oblikujejo ugotovitve o delovanju telesa med telesno aktivnostjo. Poseben poudarek je na razvoju sposobnosti interpretacije lastnih meritev in zavedanju telesnih odzivov.

Ključne besede: učenje na prostem, športna vzgoja, srčni utrip, Fartlek, izkustveno učenje, telesni napor.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Orientacijski tek skozi sodelovalno učenje

Mateja Drmaž, OŠ Vavta vas

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni didaktični pristop k pouku športa na prostem z naslovom Orientacijski tek skozi sodelovalno učenje. Samostojno zasnovan model učne ure presega običajno izvedbo športne vzgoje in v ospredje postavlja predvsem bolj aktivno vlogo učencev pri izvedbi, ter sodelovanje in učenje skozi izkušnjo. Orientacijski tek je nadgrajen z nalogami, ki zahtevajo medsebojno komunikacijo, skupinsko odločanje in reševanje problemov v realnem okolju.
Glavni namen je prikazati kako lahko z ustrezno didaktično zasnovo spodbujamo hkrati orientacije v prostoru, razvoj gibalnih sposobnosti ter socialnih veščin hkrati. Učenci so razdeljeni v več manjših skupin, v katerih prevzemajo različne vloge (npr. vodja, zapisovalec, opazovalec), kar krepi občutek odgovornosti in pripadnosti. Razdelimo jih v naključne skupine, s čimer še bolj spodbujamo socialne veščine. Na posameznih kontrolnih točkah rešujejo raznolike naloge – od gibalnih izzivov do kratkih problemskih situacij, povezanih z okoljem v katerim se nahajamo in se mu prilagodimo.
Izpostavlja prednosti sodelovalnega učenja, kot so večja motivacija, boljša vključenost vseh učencev ter razvoj komunikacijskih spretnosti. Poseben poudarek je namenjen varnemu gibanju v naravi ter spoštljivemu odnosu do okolja, kar prispeva k trajnostni naravnanosti pouka.
Rezultati izvedbe kažejo, da takšen pristop povečuje interes učencev za športne dejavnosti, izboljšuje skupinsko dinamiko in spodbuja celostni razvoj posameznika. Prispevek ponuja konkretne primere nalog ter smernice za prilagoditev dejavnosti različnim starostnim skupinam, zato je uporaben za učitelje, ki želijo pouk športa obogatiti z inovativnimi in sodobnimi metodami dela.

Ključne besede: Orientacijski tek, sodelovalno učenje, socialne kompetence, izkustveno učenje, pouk športa v naravi, timsko delo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Senzorična (čutna) igra na šolskem vrtu

Barbara Dular, OŠ Gradec

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V šolo prihajajo učenci z različnimi senzoričnimi primanjkljaji. Otroci v predšolskem obdobju pogosto slabše razvijejo celostno čutno zaznavanje, ob vstopu v šolo pa se čas za njen razvoj še dodatno zmanjša. Pri urah dodatne strokovne pomoči zato načrtujem dejavnosti za razvijanje senzoričnega zaznavanja, saj se vse več učencev srečuje s primanjkljaji na tem področju. Ti se kažejo predvsem na senzomotoričnem področju. Na gibalnem področju imajo učenci težave z ravnotežjem, vzdržljivostjo ter fino, grobo in grafomotoriko. Njihova pozornost in koncentracija sta slabši, vidno-motorična koordinacija je šibkejša, prav tako težje sledijo navodilom.
Pri urah dodatne strokovne pomoči sem načrtovala pouk na šolskem vrtu, ki predstavlja odličen prostor za razvijanje vseh čutov. Pestrost šolskega vrta otrokom omogoča bogate izkušnje zaznavanja z vsemi čuti. Dejavnosti so vključevale vaje za razvijanje pozornosti, ustvarjalnosti, motorike in jezika. Učne ure so bile izvedene individualno, v paru ali v manjši skupini. Gibalne dejavnosti so zajemale vaje za razločevanje leve in desne strani, ravnotežje, razvijanje vidno-motorične koordinacije, poskoke,... Učenci so usmerjali pozornost na zvoke iz bližine in daljave. S pomočjo vonja in tipa so spoznavali ter prepoznavali različne rastline na vrtu, hkrati pa razvijali jezikovne spretnosti. Iskali so razlike med rastlinami, slikami ustvarjenimi na vrtu in razvijali pozornost.
Odzivi učencev na izvedene dejavnosti na šolskem vrtu so bili zelo pozitivni. Pomemben vpliv ima tudi izvajanje pouka izven učilnice, saj so bili učenci bolj sproščeni, motivirani in sodelovalni. Sistematično načrtovanje pouka na šolskem vrtu je mnogim učencem omogočilo uspešnejše premagovanje njihovih primanjkljajev.

Ključne besede: Čutno zaznavanje, dodatna strokovna pomoč, šolski vrt, premagovanje primanjkljajev, motivacija, igra.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Štetje prometa in analiza prometnih tokov pred in po odprtju obvoznice v naselju

Irena Dular, OŠ Mirna

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Dejavnost terenskega raziskovanja prometa je bila izvedena z učenci 9. razreda kot praktična nadgradnja učne snovi pri pouku geografije. Pred odhodom na teren so učenci v razredu spoznali cilje raziskave in načine zbiranja podatkov. Namen dejavnosti je bil primerjati prometne razmere v naselju Mirna pred in po odprtju nove obvoznice ter razvijati opazovalne in raziskovalne spretnosti. Učenci so delali v parih ali v trojkah, pri čemer so si znotraj skupin razdelili naloge. Njihova naloga je bila šteti različne vrste vozil, beležiti podatke ter opazovati nekatere dodatne značilnosti prometa. Razporejeni so bili na sedem različnih lokacij v kraju. Na vsaki točki so v dveh različnih časovnih terminih v dnevu po 20 minut beležili število različnih prevoznih sredstev. Poleg tega so spremljali tudi število oseb v avtomobilih ter prisotnost tujih registrskih tablic. Terensko delo je bilo izvedeno pred in po odprtju nove obvoznice. Takšna zasnova je omogočila neposredno primerjavo podatkov in analizo sprememb v kraju. Na podlagi terenskih meritev so učenci ugotovili, da se promet na lokacijah, ki niso neposredno povezane z obvoznico, ni bistveno spremenil. Po drugi strani pa se je promet na glavni cesti skozi središče naselja izrazito zmanjšal, ponekod celo za polovico ali več. Hkrati se je promet povečal na cestah, ki se navezujejo na novo obvoznico v vzhodnem delu naselja, kar potrjuje njen osnovni namen, to je preusmerjanje tranzitnega prometa iz središča na obrobje naselja. S tem so učenci potrdili, da je bila gradnja obvoznice smiselna. Ugotovili so tudi, da je na njihovem območju zaradi razpršene poselitve, večjih razdalj in premalo učinkovitega javnega prometa težko uresničevati deljenje prevoza ter uporabo javnih prevoznih sredstev. Enostavna in prenosljiva učna dejavnost je uspešno povezala teoretično znanje z učencem poznanim domačim okoljem ter jim omogočila izkustveno učenje in boljše razumevanje vpliva prometne infrastrukture na življenje lokalnega prebivalstva. Dejavnost je prenosljiva, saj jo je mogoče izvesti ob različnih spremembah v naselju. Mlajši učenci lahko zgolj štejejo vozila, starejši pa podatke tudi statistično analizirajo, izdelajo grafe ter razmišljajo o vplivih na okolje in o trajnostnem razvoju. S tovrstno dejavnostjo učenci razvijajo tudi različne vrednote, kot so medvrstniško sodelovanje, spoštovanje ter odgovoren odnos do okolja in trajnostnega načina življenja. Dejavnost je mogoče vključiti v različne šolske predmete.

Ključne besede: štetje prometa, učenje zunaj, obvoznica, raziskovanje, analiza, sinteza.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

»Veveričkin izgubljeni zaklad«: primer dobre prakse učenja na prostem z elementi govorno-jezikovnega, gibalnega in raziskovalnega pristopa

Ema Erzar Vidmar, OŠ Mengeš

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja primer inovativno zasnovane učne dejavnosti na prostem z naslovom »Veveričkin izgubljeni zaklad«, ki je bila izvedena v naravnem okolju z učenci prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja. Namen dejavnosti je bil preko zgodbenega okvirja, postajnega dela in raziskovalno-gibalnih izzivov celostno spodbujati govorno-jezikovni razvoj, sodelovalno učenje, gibalne spretnosti ter socialno vključenost učencev.

Izhodišče dejavnosti predstavlja motivacijska zgodba o veverici, ki je izgubila koščke zemljevida do zaklada. Učenci so v vlogi raziskovalcev po gozdu iskali posamezne postaje, na katerih so jih pričakale različne gozdne živali z različnimi nalogami, za vsako opravljeno nalogo so prejeli košček sestavljanke. Vsebinsko so bile dejavnosti usmerjene predvsem v razvoj fonološkega zavedanja, bogatenje besedišča, opisovanje, tvorjenje povedi, postavljanje vprašanj, multisenzorno zaznavanje ter povezovanje jezika z gibanjem in raziskovanjem narave. Postavljenih je bilo pet postaj z različnimi tematikami. Na prvi postaji jih je pričakal zajec z dejavnostjo skrivnostna škatla (tipanje in opisovanje naravnih predmetov, ugibanje, kaj je določeni predmet), na drugi postaji jih je pričakala sova, pri kateri so izpolnjevali gozdno abecedo (na vsako črko abecede so morali poiskati besedo povezano z gozdom), na tretji postaji jih je pričakala lisica z igro 'Kaj sem?' (eden izmed učencem si je za naglavni trak pripel sliko živali ter s pomočjo da/ne vprašanj skušal priti do rešitve), na četrti postaji je čakala žaba, ki je pripravila govorno-gibalno potko (pot iz 'lokvanjev' po katerih so skakali, na vsakem krogu so imeli navodila za drugačno gibalno nalogo), na zadnji postaji pa je stal volk z gozdnim izzivom (na listu je bilo zapisanih več izzivov, ki so jih morali učenci izpolniti npr. poišči palico, ki je daljša od tvoje roke).

Prispevek prikazuje, da naravni prostor deluje kot spodbuden kontekst za aktivno učenje, višjo motivacijo in večjo vključenost vseh učencev. Posebna vrednost dejavnosti je v medpredmetnem povezovanju slovenščine, gibanja, spoznavanja okolja ter socialnega učenja. Učenci so skozi naloge razvijali tudi samostojnost, vztrajnost, medsebojno pomoč in občutek pripadnosti skupini.

Evalvacija izvedbe je pokazala visoko stopnjo motivacije, aktivnega sodelovanja in spontanega govornega izražanja. Učenci so pozitivno sprejeli tako raziskovalni del kot tudi zaključni skupinski izziv sestavljanja zemljevida in iskanja zaklada.

Ključne besede: • govorno-jezikovni razvoj
- medpredmetno povezovanje
- izkustveno učenje
- delo po postajah
- aktivno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Lov na kockaste dinozavre

Danijel Ferlinc, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Planinka

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Povzetek
Učenci na lovu za zakladom, v naravi poiščejo vse sestavne dele kocke Soma in iz njih preko različnih nalog sestavijo grobi skelet dinozavra, si zamislijo in upodobijo lastno podobo pošasti, dinozavra poimenujejo in iz modela ocenijo njegove dejanske dimenzije. S tem malim projektom učenci spoznajo znanstveno pot od najdbe posameznih fosilnih kosti, do morebitne podobe izumrle živali. Pokaže pa se tudi, da namen znanosti ni le dolgočasno pridobivanje novih znanj, ampak tudi priložnost, da so ustvarjalni, inovativni, ročno spretni in se učijo skupaj z drugimi.

Ključne besede: lov za zakladom, kocka soma, dinozavri.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Izkustveno učenje na prostem

Mirjana Fras, OŠ Hruševec - Šentjur

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku je predstavljena inovativna učna ura na prostem, ki medpredmetno povezuje cilje spoznavanja okolja (SPO) in slovenščine (SLJ) v prvem razredu osnovne šole. Izvedena inovativna dejavnost predstavlja celovit model medpredmetnega povezovanja spoznavanja okolja in začetnega opismenjevanja, kjer je bil šolski travnik uporabljen kot primarna učilnica za učence prvega razreda. Glavni cilj aktivnosti je bil skozi neposreden stik z naravo razvijati fonološko zavedanje, bogatiti besedišče in spoznavati rastline, pri čemer so bile uporabljene sodobne metode, kot so izkustveno učenje, sodelovalno delo v heterogenih skupinah in igrifikacija. Učenci niso bili zgolj pasivni prejemniki informacij, temveč aktivni raziskovalci, ki so znanje gradili s pomočjo lastnih odkritij in uporabe sodobne tehnologije.

Izvedba se je začela z motivacijsko igro iskanja vizualnih analogij, kjer so učenci v naravnih oblikah, kot so veje ali listi, prepoznavali oblike črk, kar je služilo kot kognitivni most med konkretnim svetom in abstraktnimi simboli. V osrednjem delu so v majhnih skupinah razvijali fonološko zavedanje z iskanjem predmetov, ki se začnejo na določeno črko ali le-to vsebujejo, kar je zahtevalo natančno analizo glasov in spodbudilo vrstniško interakcijo. Učenci so preko opisa morfoloških značilnosti rastlin razvijali govorne sposobnosti in natančnost opazovanja. Posebna pozornost je bila namenjena vključevanju učencev tujcev, saj je delo v majhnih skupinah omogočilo varno okolje za komunikacijo v slovenščini ob neposredni uporabi konkretnih predmetov. Zaključna aktivnost je vključevala natančno opisovanje rastlin z uporabo ustrezne terminologije in določanje neznanih rastlin s pomočjo orodja Google Lens na tablicah, s čimer so učenci IKT spoznali kot koristno raziskovalno orodje in ne le kot vir zabave.

Evalvacija dejavnosti je potrdila izjemno visoko motiviranost učencev in dinamičnost pouka. Izkazalo se je, da bivanje v naravi spodbuja k aktivnosti tudi tiste učence, ki so v razredu običajno tišji, hkrati pa takšna oblika dela omogoča naravno diferenciacijo glede na zmožnosti posameznika. Ugotovitve so široko prenosljive v različna okolja, od gozdov do urbanih središč, in poudarjajo pomen inkluzivnega modela »ena skupina – en tujec«, ki se je izkazal za ključnega pri socializaciji in hitrejšem usvajanju jezika. Sklepamo lahko, da smiselno povezovanje naravoslovja, jezika in tehnologije vodi do trajnejšega znanja in boljšega razumevanja uporabnosti naučenega v realnem življenju.

Ključne besede: Medpredmetno povezovanje, izkustveno učenje, začetno opismenjevanje, sodelovalno učenje, inkluzija, uporaba IKT v naravi..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Lov na znanje v naravi

Monika Gasser, OŠ Železniki, PŠ Sorica

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Moj prispevek predstavlja primer dobre prakse spodbujanja bralne pismenosti pri učencih prvega in drugega razreda osnovne šole z izvajanjem učne ure na prostem. Dejavnost je temeljila na spodbujanju bralne pismenosti skozi gibanje, igro in medpredmetno povezovanje. Vključeno je bilo vseh sedem učencev (5 prvošolcev in 2 drugošolki), ki so sodelovali v načrtovani dejavnosti ponavljanja, utrjevanja in preverjanja znanja na šolskem vrtu.

Na šolski ograji so bile nameščene oštevilčene naloge z različnih predmetnih področij, kot so slovenščina, matematika, likovna in glasbena umetnost, šport ter spoznavanje okolja. Učenci so izžrebali številke, poiskali ustrezne naloge, prenesli do svojega delovnega prostora, jih prebrali ter jih rešili na delovnem listu, ki so ga potem prilepili v zvezek. Tak način dela je spodbujal aktivno udeležbo, samostojnost in odgovornost za lastno učenje.

Dejavnost je zahtevala razumevanje navodil, branje z razumevanjem, orientacijo v prostoru ter sodelovanje. Učenje je potekalo aktivno, izkustveno in v spodbudnem naravnem okolju, kar je pozitivno vplivalo na motivacijo učencev in njihovo vključenost v učni proces. Učenci so bili pri delu zelo angažirani, saj je kombinacija gibanja in reševanja nalog omogočala dinamično učenje, prilagojeno njihovim razvojnim značilnostim.

Poseben poudarek je bil na razvijanju funkcionalne pismenosti, saj so učenci morali prebrati nalogo, jo razumeti in ustrezno rešiti. Ob tem so razvijali tudi sposobnost sledenja navodilom, logičnega razmišljanja ter povezovanja informacij. Hkrati so krepili socialne veščine, kot so sodelovanje, medsebojna pomoč in komunikacija, ter razvijali motorične sposobnosti in samostojnost.

Prispevek prikazuje, kako lahko z inovativnim pristopom in preprostimi didaktičnimi pripomočki ustvarimo učinkovito učno okolje na prostem, ki spodbuja celostni razvoj učencev ter povečuje motivacijo za učenje. Takšne dejavnosti prispevajo k trajnejšemu znanju, saj učenci novo snov usvajajo preko lastne aktivnosti, izkušenj in neposrednega stika z okoljem.

Ključne besede: učenje na prostem, bralna pismenost, medpredmetno povezovanje, gibanje, aktivno učenje, prvo triletje.

Učenje matematike v naravi

Barbara Gorenjc, OŠ Bršljin

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Poučevanje matematike na prostem: učenje v gozdu skozi igro in raziskovanje
Učenje matematike v naravnem okolju otrokom omogoča, da matematične pojme doživijo na konkreten, izkustven in igriv način. Gozd in travnik za našo OŠ Bršljin ponujata bogato učno okolje, kjer lahko otroci skozi gibanje, opazovanje in ustvarjanje razvijajo temeljne matematične spretnosti, kot so štetje, seštevanje, odštevanje, razvrščanje, merjenje in prepoznavanje vzorcev..
Cilji dejavnosti:

- Razvijanje sposobnosti štetja do 10 oziroma do 20
- Razumevanje osnov seštevanja s konkretnimi predmeti
- Razvijanje občutka za količino, velikost in dolžino
- Prepoznavanje in ustvarjanje vzorcev
- Razvrščanje predmetov po različnih kriterijih (barva, velikost, oblika)

Potek dejavnosti:

1. Štetje v naravi

Otroci v gozdu zbirajo naravne materiale, kot so listi, storži, vejice, žir in kostanji. Nato jih preštevajo – najprej do 10, kasneje do 20. Vzpodbujam jih lahko, na različne načine štetja (gibanje po gozdu posamično, v skupinah, glasno, tiho).

2. Seštevanje s konkretnimi predmeti

Otroci oblikujejo preproste matematične naloge, na primer: »Koliko je 3 storži + 2 storža?« S pomočjo konkretnih predmetov lažje razumejo koncept seštevanja. Naloge lahko rešujejo individualno ali v parih.

3. Oblikovanje števil

Z vejicami, listi ali kamenčki otroci oblikujejo števila do 10 oziroma do 20. Pri tem razvijajo predstavo o simbolih števil in njihovi obliki ter hkrati krepijo fino motoriko.

4. Merjenje z naravnimi materiali

Otroci merijo dolžine različnih predmetov (npr. palic, poti, korakov) z uporabo naravnih “meril”, kot so vejice, storži, kamenčki. Primerjajo dolžine in ugotavljajo, kaj je daljše, krajše ali enako dolgo.

5. Razvrščanje in urejanje

Zbrane predmete razvrščajo po barvi, velikosti, obliki ali vrsti. Lahko jih uredijo od najmanjšega do največjega ali obratno.

6. Ustvarjanje vzorcev in geometrijskih oblik

Otroci iz naravnih materialov ustvarjajo vzorce (npr. list–storž–list–storž) ali geometrijske like (krog, kvadrat, trikotnik). S tem razvijajo logično mišljenje in sposobnost prepoznavanja zaporedij.

Poudarek na učenju skozi igro in gibanje
Vse dejavnosti potekajo skozi igro, raziskovanje in gibanje, kar otrokom omogoča boljše razumevanje in trajnejše znanje. Naravno okolje spodbuja radovednost, samostojnost in sodelovanje med otroki.

Zaključek
Poučevanje matematike v gozdu predstavlja učinkovito in motivacijsko obliko učenja, kjer otroci

preko neposredne izkušnje razvijajo matematične koncepte. Učenje z naravnimi materiali ne le bogati razumevanje matematike, temveč tudi krepi povezanost z naravo in spodbuja celostni razvoj otroka. Na naši šoli se tega našega gozda in travnika skozi celo leto z veseljem poslužujemo in tudi medpredmetno povezujemo.

Ključne besede: štetje, vzorci, seštevanje, odštevanje, merjenje, primerjanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Otoški detektivi

Andreja Gospodarič, OŠ Otočec

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Raznolike medpredmetno povezane dejavnosti, ki so pripravljene po pristopu poučevanja s skrivnostnostjo, pri otrocih vzpodbujajo radovednost in vplivajo na povečanje učne motivacije kot eden temeljnih dejavnikov učenja. Učenje, ki je drugačno od klasičnega pouka v učilnici, otroke bolj privlači. Otroci v naravi nimajo občutka, da se učijo, a hkrati je učinek naučenega veliko večji in trajnejši kot takrat, ko se učijo v učilnici. Učenje z raziskovanjem, ki spodbuja in ohranja radovednost otrok in njihovo motivacijo za učno delo, pozitivno vpliva na dolgotrajni spomin. S takšnim učenjem zmanjšamo možnost napačnih predstav, ki se lahko razvijejo pri poučevanju v učilnici, ko učenci nimajo neposredne izkušnje z okoljem. Učenci, ki so deležni dobro vodenih in kakovostnih dejavnosti na prostem, so bolj sproščeni in zavzeti za sprejemanje vsebin. Takšno učenje krepi medosebne odnose, spodbuja k sodelovanju in medsebojni pomoči, sprejemanju drugačnosti, kritičnemu mišljenju in omogoča gibanje, ki ga sodobnim generacijam otrok vse bolj primanjkuje. Eden glavnih ciljev dejavnosti, ki so jih učenci izvajali in so jih vedno puščale v pričakovanju nečesa novega, je bil, da s čim bolj samostojnim delom in jasno zastavljenimi nalogami posameznika in s skupnim sodelovanjem članov skupine pridejo do cilja. Pri tem otroci razvijajo odgovornost do sebe in drugih. Pomemben faktor uspešnosti reševanja nalog je bilo tudi logično razmišljanje pri različnih fazah reševanja nalog. Ob tem zmožnost govorjenja in zmožnost poslušanja kot temeljni sporazumevalni dejavnosti spremljata vse druge dejavnosti. S poukom na prostem pa se razvija tudi pozitiven odnos do okolja, kar pa je tudi ena od prioritet pri izobraževanju mlajših generacij.

Ključne besede: medpredmetno povezovanje, skrivnostnost, sodelovanje, komunikacija, logično mišljenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Treasure hunt - Lov na zaklad pri angleščini v 3. razredu

Simona Grobin, OŠ Ivana Skvarče

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Poučevanje angleščine iz leta v leto predstavlja vse večji izziv. Na eni strani so učenci, ki so že precej spretni pri razumevanju, sporazumevanju in izražanju v angleškem jeziku. Na drugi strani pa so učenci, ki so manj izpostavljeni različnim tehnološkim pripomočkom in medijem ter so posledično manj samozavestni pri sporazumevanju in izražanju v angleščini. Razlike v spretnostih in dejavnostih, povezanih z učenjem in poučevanjem angleškega jezika, je treba prilagoditi tako, da imajo na koncu vsi učenci bolj ali manj enak napredek.
Angleščino je najlažje poučevati preko gibanja, petja pesmic, aktivnega sodelovanja vseh učencev, spodbujanja medsebojne komunikacije, igre vlog ter poslušanja in pripovedovanja zgodb.
Velik vpliv na aktivno vključenost vseh otrok imajo tudi različne didaktične igre in dejavnosti, ki vključujejo branje, razumevanje navodil ter gibanje glede na prebrana navodila. V 3. razredu je veliko časa namenjenega začetnemu bralnemu opismenjevanju. Učenci se seznanjajo z angleško abecedo, glasovi v angleškem jeziku, prepoznavanjem zapisanih besed, branjem ter razumevanjem prebranega, kasneje pa tudi krajših in daljših enostavnih besedil.
Usvajanje in urjenje branja ter bralnega razumevanja marsikateremu učencu predstavlja precejšen napor. Učence je za branje v angleščini treba motivirati in spodbujati na različne načine, predvsem preko igre, skupinskega dela, različnih oblik nagrajevanja, dejavnosti na prostem in gibanja.
Jasno določen cilj ter navodila za posamezno dejavnost učencem predstavljajo občutek varnosti in spodbudo, da zmorejo.
Ena izmed takšnih dejavnosti je lov na zaklad, pri katerem učenci preko različnih nalog aktivno sodelujejo, govorijo in berejo v angleščini, razumejo prebrana navodila, se medsebojno povezujejo, spodbujajo ter tudi tekmujejo med seboj.

Ključne besede: lov na zaklad, branje, bralno razumevanje, gibanje, dejavnosti na prostem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Aktivno učenje z metodo sobe pobega v muzeju

Davorin Horvat, OŠ Videm

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja samostojno, prvič predstavljeno inovativno učno prakso, ki združuje učenje na prostem, terensko delo, igrifikacijo in medpredmetno povezovanje naravoslovnih vsebin. V sodelovanju z Muzejem krapinskih neandertalcev je bila zasnovana 60-minutna interaktivna učna pot, izvedena na prostem in v avtentičnem muzejskem okolju, ki deluje po principih t. i. razširjene sobe pobega.

Učenci skozi zaporedje problemskih, raziskovalnih in izkustvenih izzivov postopno raziskujejo ključne koncepte evolucije življenja in človeka ter jih povezujejo z osnovnimi pojmi biologije, kemije in fizike. Dejavnost temelji na aktivnem učenju, kjer učenci znanje gradijo z opazovanjem, reševanjem nalog, gibanjem v prostoru, uporabo digitalnih pripomočkov in skupinskim sodelovanjem. Poseben poudarek je namenjen naravoslovni pismenosti, splošni bralni pismenosti, razumevanju znanstvenih konceptov v realnem okolju ter razvoju višjih kognitivnih procesov.

Učna pot je zasnovana kot celostna didaktična pripoved, ki učence vodi od nastanka vesolja in Zemlje, preko razvoja življenja in geoloških obdobij, do evolucije hominidov in neandertalcev. S tem se presega tradicionalno razdrobljeno podajanje vsebin in se omogoča celostno razumevanje naravnih procesov. Evalvacija po izvedbi je pokazala visoko stopnjo motivacije, aktivne vključenosti ter boljše konceptualno razumevanje obravnavanih vsebin. Prispevek izpostavlja potencial muzejev in zunanjih učnih okolij kot sodobnih učnih prostorov ter vlogo učitelja kot načrtovalca in moderatorja kompleksnih učnih situacij.

Ključne besede: učenje na prostem; aktivno učenje; soba pobega; naravoslovna pismenost; terensko delo; medpredmetno povezovanje; muzejska pedagogika; biologija; kemija; fizika.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Novo mesto je (tudi) učilnica

Boštjan Hribar, OŠ Šmihel

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Glede na nedavna negativna in tragična dogajanja v lokalnem okolju, ko je policija območje mesta opredelila kot varnostno tvegano, sem se avtor Boštjan Hribar odločil Novo mesto predstaviti tudi v pozitivni luči kot prostor bogate kulturne, zgodovinske in naravne dediščine. Prispevek predstavlja inovativno izvedbo učenja na prostem v obliki učne poti po Novem mestu za učence 5. razreda Osnovne šole Šmihel. Učna pot temelji na izkustvenem, raziskovalnem in problemskem pristopu, pri katerem učenci skozi gibanje, opazovanje, sodelovanje in reševanje nalog aktivno spoznavajo domače okolje. Izhodišče dejavnosti predstavlja simbolna povezava med ustanovitvijo šole (16. 10. 1864) in življenjem Julije Primic (umrla 2. 2. 1864), ki je pokopana na šmihelskem pokopališču v neposredni bližini šole. Učenci kot skrbniki njenega groba razvijajo odnos do kulturne dediščine in lokalne identitete. Učna pot vključuje številne postaje, povezane z pomembnimi osebnostmi in točkami mesta (npr. Trdina, Knafelc, Župančič, Štukelj, Kette, Kozina, Jarc, Jakac, Grum), pa tudi arheološko dediščino situl. Dejavnosti so raznolike in medpredmetno povezane: učenci na Julijini brvi izvajajo meritve z nestandardnimi enotami, spoznavajo rečni ekosistem Krke, merijo temperaturo reke in potoka, se orientirajo v prostoru, raziskujejo zgodbe mesta ter v Ragovem logu izdelajo in preizkusijo vodni mlinček v potoku Težka voda. Pomemben poudarek je tudi na trajnostnem ravnanju, saj učenci med potjo aktivno skrbijo za okolje z zbiranjem odpadkov. Učna pot spodbuja motivacijo, samostojnost, sodelovanje in razvoj praktičnih spretnosti ter omogoča poglobljeno razumevanje učnih vsebin v avtentičnem okolju. Zaključno geslo DONDURMA (v turščini sladoled), ki ga učenci sestavijo iz rešitev nalog, ima simbolni pomen povezovanja in vključevanja, saj se navezuje na kulturno raznolikost v razredu (v 5. a razred se je prešolal deček iz Turčije in je bila učna pot namenjena tudi njemu, da spozna novi dom). Prispevek dokazuje, da je tak model učenja učinkovit, smiseln in prenosljiv tudi v druga lokalna okolja.

Ključne besede: Učenje na prostem, učna pot Novo mesto, izkustveno učenje, kulturna dediščina, medpredmetno povezovanje, trajnostni razvoj in aktivno učenje..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Gozd kot učni prostor: izkustveno in več čutno učenje v prvem razredu osnovne šole

Nina Ivančič, OŠ Zbora odposlancev Kočevje

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja primer učenja na prostem v prvem razredu osnovne šole, ki temelji na izkustvenem, več čutnem in problemsko usmerjenem učenju. Izhodišče predstavlja zmanjšan neposredni stik otrok z naravnim okoljem ter potreba po didaktičnih pristopih, ki omogočajo učenje skozi konkretno izkušnjo.
Dejavnost je bila izvedena v bližnjem gozdu kot učnem prostoru. Učenci so naravo raziskovali z vsemi čutili – opazovali so barve, oblike in svetlobo, tipali teksture, poslušali zvoke ter zaznavali vonjave. Tak pristop omogoča globlje razumevanje, saj povezuje zaznavanje, gibanje in mišljenje.
V ustvarjalnem delu so učenci iz naravnih materialov oblikovali likovne kompozicije. Poseben poudarek je bil na uporabi odpadlega materiala ter na spoštljivem ravnanju v naravnem okolju. Proces je temeljil na odprtem tipu nalog, kjer ni bilo enotne rešitve, temveč raziskovanje, preizkušanje in samostojno odločanje.
Dejavnost vključuje medpredmetno povezovanje likovne umetnosti, naravoslovja in jezika, saj so učenci svojo izkušnjo tudi opisovali in predstavljali. Ugotovitve kažejo, da izkustveno učenje na prostem prispeva k večji zbranosti, motivaciji in sodelovanju učencev.

Ključne besede: Učenje na prostem, izkustveno učenje, več čutno učenje, didaktični pristopi, likovna umetnost, medpredmetno povezovanje, prvošolci.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Gozdni raziskovalci

Polona Javorski Korošec, OŠ F. S. Finžgarja Lesce, Podružnična šola Begunje

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Z učenci 5. razreda podružnične šole Begunje smo se odpravili v gozd. Naslov naravoslovnega dneva je bil Ekologija in je trajal pet šolskih ur. Na ta dan smo se pripravljali že v šoli, saj smo se pri naravoslovju učili o varovanju gozda ter živi in neživi naravi (proizvajalci, porabniki, razkrojevalci, sožitje, zajedavstvo), risali smo gozdarja pri delu in izdelke poslali na nagradni natečaj GG Bled, pri družbi smo podrobno preučili Alpski svet in pravila v TNP. V razredu imamo tudi polna okna rastlin, za katere učenci predano skrbijo. Celoten dan je potekal na prostem.
Dan smo začeli v gozdu, kjer nas je pričakala gozdarka. Pripravila nam je kratko predavanje oz. delavnico o pomenu gozda, o gozdnih prebivalcih, zanimivostih in značilnostih gozda v Sloveniji. Učenci so med poslušanjem tudi aktivno sodelovali z vprašanji.
Sledila je malica, v tem času pa sva z gozdarko pripravili lokacije material za delo po postajah. Učenci so se razdelili v manjše skupine po 3 ali 4 ter poslušali navodila za delo. Dobili so delovne liste, ki so jih reševali med obiskovanjem različnih postaj.
Prva postaja: Gozdni kvadrat. Tukaj so iskali raznolikost na gozdnih tleh. Označila sem en kvadratni meter, na katerem so iskali različne vrste rastlin, živali in neživih stvari.
Druga postaja: Gozdna nadstropja. pregledali so "pritličje"-kdo živi v listju, "1.nadstropje"-kdo živi v grmovju in "2.nadstropje"-kdo živi v krošnji.
Tretja postaja: Skrivno življenje odmrlega lesa. Poiskati so morali en star štor in ga pregledati ter razmišljati o njegovi koristi za gozd.
Četrta postaja: Drevesna detektivka. Opazovati so morali izbrano drevo ter ga natančno opisati.
Peta postaja: Listna galerija. Liste so morali s svinčnikom skicirati.
Šesta postaja: Digitalno določanje vrst-na mojem telefonu smo uporabili aplikacijo google lens in z njo določevali rastlinske vrste.
Sedma postaja: Varuh narave. Vprašanja so razmišljujoča in so vezana na biotsko pestrost, ogrožene vrste in ravnovesje.
Osma postaja: Tiho opazovanje. Učenci so uporabljali svoja čutila in reševali naloge.
Ob koncu jih je čakal še izziv: Vsak je moral poiskati en predmeti, ki tja ne sodi in ga odnesti v vrečo za smeti. Na poti nazaj proti šoli smo opravili še delovno akcijo "Očistimo domači kraj" in smo pobrali veliko odpadkov.

Ključne besede: gozd, raziskovanje gozda, gozdni sloji, odmrla drevesa, živa in neživa narava, čutila.

Formativno v naravi

Špela Jenko Kos, OŠ Vransko-Tabor

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Moj prispevek se navezuje na združitev pouka na prostem s formativnim spremljanjem. V praksi to pomeni, da načrtno povezujem izkustveno učenje z rednim spremljanjem napredka učencev. Ključno je, da so cilji učenja jasno opredeljeni že pred odhodom na prosto. Učencem predstavim, kaj bodo opazovali, raziskovali ali razvijali, ter skupaj z njimi oblikujem merila uspešnosti, ki jim pomagajo razumeti, kaj pomeni dobro opravljeno delo.
Med dejavnostmi na prostem zbiramo dokaze o učenju, na primer z opazovanjem, beleženjem, fotografiranjem ali pogovorom z učenci. Učenci svoje ugotovitve prikazujejo slikovno, z naravnimi materiali, ali si ugotovitve beležijo v zvezek. Pomembno je, da učencem sproti podajam kratke, konkretne povratne informacije, ki učencem pomagajo izboljšati svoje delo že med samim procesom učenja.
Formativno spremljanje se lahko izvaja tudi preko sodelovalnega učenja, kar je pri pouku na prostem še bolj dosegljivo. Učenci si med seboj dajejo povratne informacije, primerjajo rešitve in razpravljajo o ugotovitvah. Tako razvijajo kritično mišljenje in sposobnost vrednotenja lastnega dela ter dela drugih.
Pri večini ur po zaključku dejavnosti sledi refleksija, ki je bistveni del formativnega spremljanja. Učenci razmislijo, kaj so se naučili, kaj jim je šlo dobro in kje bi se lahko izboljšali. Velikokrat na tem mestu uporabljam različna vprašanja, ki učence spodbujajo k dodatnemu razmišljanje in jih obenem usmerjam v to, da izhajajo iz njih samih. Lahko pa se uporabijo tudi preproste samoocenjevalne lestvice.
Tak pristop omogoča, da učenje na prostem ni le prijetna izkušnja, temveč tudi strukturiran in učinkovit učni proces. Učenci so bolj vključeni, prevzemajo več odgovornosti za svoje učenje in postopno razvijajo veščine, ki so pomembne za vseživljenjsko učenje.
V okviru povezovanja formativnega spremljanja in pouka na prostem sem izvajala različne dejavnosti, pri katerih so učenci aktivno sodelovali pri oblikovanju kriterijev uspešnosti, spremljanju lastnega napredka, podajanju povratnih informacij in vrednotenju doseganja učnih ciljev. V gozd smo šli vsaj 1x na 14 dni, včasih nam je uspelo celo več obiskov v enem tednu. V zimskem času je bil obisk mogoče 1x na mesec. Poskušala sem delovati na vseh področjih, zato spodaj prilagam nekaj primerov pri posameznih predmetih.

Ključne besede: Formativno spremljanje, povratna informacija, pouk na prostem, gozd, lastni napredek..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Četrtošolci na poti orientacije

Petra Jerman, OŠ Metlika

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V okviru učne enote o orientaciji v prostoru sem z učenci 4. razreda izvedla praktično delavnico na prostem, pri kateri so učenci raziskovali različne načine določanja smeri neba: s pomočjo sence, položaja Sonca, ročne ure in kompasa. Aktivnost je temeljila na samostojnem raziskovanju, opazovanju naravnih pojavov in uporabi sodobnih učnih pristopov, kot so izkustveno učenje, problemsko učenje in medpredmetno povezovanje. V manjših skupinah so izvajali naloge in ugotovitve zapisovali na učni list, pri čemer so morali sproti preverjati svoje predpostavke, primerjati rezultate različnih metod ter kritično razmišljati o natančnosti posameznih pristopov. Delavnica je spodbujala aktivno udeležbo, sodelovanje in uporabo naravnih virov kot učnega okolja. Učni cilj, ki je bil baza naših dejavnosti in ga sicer najdemo pri predmetu družba, smo medpredmetno prepletli še s cilji matematike (merjenje, zapis in pretvarjanje dolžinskih merskih enot), naravoslovja in tehnike (sence), likovne umetnosti (risanje (senc) s kredami) in športa (gibanje na prostem). Izvedena delavnica je pokazala, da učenci najlažje in najtrajnejše razumejo orientacijo, ko jo spoznavajo skozi konkretne izkušnje v naravi, pri čemer ne pridobivajo le znanja, temveč tudi veščine, ki jih lahko uporabijo v vsakdanjih situacijah.

Ključne besede: Orientacija, smeri neba, Sonce, senca, kompas, ročna ura, učenje na prostem..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Bralna pustolovščina - odkrivaj črke, rešuj uganke in postani pravi bralni raziskovalec

Marijana Kavčič, OŠ Janeza Puharja Kranj - Center

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V letošnjem šolskem letu sem s prvošolci izvedla Bralno pustolovščino kot skrivnostno učno dogodivščino izvedeno na prostem, ki združuje gibanje, sodelovanje in bralno raziskovanje.
Na šolskem igrišču in v bližnjem gozdu se je "izgubilo skrivnostno sporočilo". Učenci so kot bralni raziskovalci v parih ali skupinah iskali postaje z ugankami in nalogami. Vsaka rešitev jim je prinesla eno črko – del skrivne kode, ki jih je vodila do končne rešitve. Med dejavnostjo so brali navodila, iskali manjkajoče črke, tvorili besede in sodelovali pri izzivih. Z namenom ohranjanja dinamike in pozornosti jih je na vsaki postaji čakal gibalni izziv oziroma kratka gibalna naloga. Aktivnost Bralna pustolovščina je povezovala gibanje na svežem zraku in razvijanje bralne pismenosti, spodbujala je radovednost in željo po reševanju zastavljenih izzivov.
Ko so učenci obiskali vse postaje, so zbrali vse črke. Zapisali so jih na oštevilčena mesta in razvozlali skrivnostno sporočilo. Ugotovili so, da rešitev vodi do besede abeceda, ki je pri opismenjevanju temelj za učenje branja in pisanja.
Skrivnostni potek je učence močno motiviral. Z veseljem so sodelovali, si pomagali in se spodbujali. Gibanje in element presenečenja sta povečala njihovo pozornost, koncentracijo in ustvarjalnost. Ob tem so razvijali tudi kritično mišljenje, logično sklepanje, reševanje problemov ter socialne veščine.
Na koncu so učenci skozi refleksijo delili svoje vtise, izpostavili zanimive in zahtevnejše naloge ter razkrili skrivnostno sporočilo. Ugotovili so, da so našli le 20 črk, čeprav jih ima abeceda 25. To je postalo izhodišče za nove, še ne načrtovane dejavnosti in nadaljnje raziskovanje.
Bralna pustolovščina se je izkazala kot učinkovita učna izkušnja, ki z igro, gibanjem in skrivnostjo spodbuja motivacijo, samostojnost in sodelovanje, omogoča tudi medpredmetno povezovanje.

Ključne besede: Bralna pismenost, učenje na prostem, sodelovalno učenje, gibanje, reševanje problemov, motivacija..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Navihana lisica: inovativno učenje na prostem z odprtim krogom in načrtno uporabo skrivnostnosti

Ivan Kavčič, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Medved

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Kako otroke 2. razreda navdušiti za samostojno raziskovanje vsebin iz različnih področij in jih obenem hkrati dovolj motivirati? Skozi zgodbo, v kateri sami postanejo aktivni igralci. Prispevek predstavlja primer inovativne učne dejavnosti »Navihana lisica«, zasnovane po načelih učenja na prostem, ki združuje elemente odprtega kroga, skrivnostnosti in medpredmetnega povezovanja. Dejavnost temelji na problemskem in izkustvenem učenju, kjer učenci v manjših skupinah samostojno raziskujejo ter rešujejo naloge na različnih postajah.

Dejavnost je umeščena v motivacijski okvir zgodbe o navihani lisici, ki učence vodi skozi proces odkrivanja. Na posameznih postajah učenci rešujejo naloge s področja orientacije, matematike in slovenščine, pri čemer razvijajo predvsem natančno branje navodil, sodelovanje in logično razmišljanje. Za vsako pravilno rešeno nalogo pridobijo po eno črko iz besede LISIČKA, ki prispeva k razkritju končnega cilja.

Dejavnost je organizirana po načelu odprtega kroga, kjer učenci sami izbirajo vrstni red reševanja nalog, kar omogoča prilagajanje tempa dela posamezne skupine. Pomemben didaktični element predstavlja tudi načrtna uporaba skrivnostnosti, ki se kaže v postopnem razkrivanju informacij, vključevanju lažnih namigov in končnem preobratu, kar dodatno spodbuja motivacijo in vztrajnost učencev.

V uvodu sem otrokom povedal, da nas bo obiskala mala lisica, ki je sicer prijazna ampak tudi nagajiva, zato se nam je skrila. Če jo želijo poiskati, morajo rešiti 7 izzivov- nalog, ki nam jih je pripravila. Za vsako opravljeno nalogo so pridobili po eno črko iz besede LISIČKA. Ko so zbrali vse črke, smo skupaj odprli pismo, v katerem so jih čakala navodila, ki so jih pripeljala do škatle. Vendar pa v škatli ni bilo lisice ampak le pismo z nadaljnjimi navodili in črke. Iz črk so morali sestaviti besedo LISIČKA in nato poiskati kodo. Le ta se je skrivala na zadnji strani črk. Koda je razkrila, kje se nahaja mala plišasta lisica.

Navdušenje otrok je bilo veliko. Vključitev igre in skrivnostnosti v učni proces, sta se pokazala kot zelo močna motivacijska dejavnika, kar je tudi bistvena prednost takšnega pristopa. Učenci so pri reševanju nalog aktivno sodelovali in krepili kompetence z različnih področij, celotno dejavnost pa so doživljali skozi igro- skozi zgodbo o navihani lisici. Prednost opisanega pristopa je tudi v tem, da ga je z ustrezno izbiro nalog enostavno prilagoditi različnim starostnim skupinam.

Ključne besede: inovativni didaktični pristopi, učenje na prostem, odprti krog, skrivnostnost, igrifikacija, medpredmetno povezovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zgodbe med igrali: ko igrišče postane učilnica za razvoj bralne pismenosti

Petra Klinc, OŠ dr. Vita Kraigherja

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Učna ura je bila zasnovana z namenom spodbujanja bralne pismenosti v avtentičnem učnem okolju na prostem. V ospredju je razvoj bralne pismenosti pri učenju na prostem, kjer se prepletajo branje, gibanje in sodelovalno učenje kot medsebojno povezane didaktične dejavnosti.
Dejavnost je bila izvedena na šolskem igrišču v obliki osmih tematskih postaj, umeščenih ob različna igrala. Učenci so v skupinah po tri samostojno prehajali med postajami, pri čemer vrstni red ni bil določen. Na vsaki postaji so glasno brali besedilo, vsebinsko povezano z igralom, ter reševali naloge, ki so spodbujale razumevanje prebranega. Posebnost dejavnosti je v tem, da so učenci vsebino besedila tudi gibalno poustvarili, saj je ena izmed nalog vključevala uporabo igrala v skladu z zgodbo. Poleg tega so reševali pisne in ustvarjalne naloge, ki so zahtevale zapis, dopolnjevanje ali sestavljanje odgovorov.
Dejavnost temelji na sodobnih didaktičnih pristopih, kot so izkustveno učenje, sodelovalno učenje, diferenciacija in učenje z gibanjem. S tem podpira ključne cilje učnega načrta za slovenščino v 3. razredu, predvsem razvijanje tekočega in razumevajočega branja ter ustnega izražanja. Organizacija dela (naloge in pripomočki na posameznih postajah, oddaja rešitev v škatle) omogoča visoko stopnjo samostojnosti učencev in nemoten potek učne ure.
Analiza izvedbe na podlagi opazovanja, pregleda izdelkov in refleksije učencev kaže povečano motivacijo za branje ter večjo vključenost in aktivnost vseh učencev. Učenci so učno izkušnjo ocenili kot zanimivo, dinamično in spodbudno, pri čemer je bilo zaznati tudi večjo pripravljenost za sodelovanje in vztrajanje pri nalogah.
Posebna vrednost predstavljene dejavnosti se kaže v njeni visoki prenosljivosti, saj je model učnih postaj mogoče enostavno prilagoditi različnim učnim vsebinam, predmetom in učnim okoljem. Tak pristop omogoča smiselno povezovanje učenja na prostem z razvojem bralne pismenosti ter spodbuja aktivno, izkustveno in vključujoče učenje.

Ključne besede: bralna pismenost, učenje na prostem, učne postaje, sodelovalno učenje, gibanje pri učenju, izkustveno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zelo lačna gosenica

Barbara Koblar, Vrtec Jesenice

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja celostno zasnovano dejavnost za otroke, stare od 1 do 2 let, ki temelji na zgodbi Zelo lačna gosenica (Eric Carle). Zgodbo sem otrokom približala s pomočjo kamišibaja, kar je omogočilo vizualno in slušno podporo pri razumevanju ter spodbujalo zgodnje jezikovno izražanje. Dejavnost je potekala postopno: najprej smo se osredotočili na spoznavanje in razumevanje osnovnih besed (npr. gosenica, sadje), nato na prepoznavanje in poimenovanje barv (rdeča, zelena, modra, oranžna), na koncu pa še na razvijanje začetnega pojma števila do pet.
Posebnost dejavnosti je bila prenos učenja na prosto, kjer so otroci skozi igro in gibanje utrjevali pridobljeno znanje. Na travniku so iskali “sadje” različnih barv, ga poimenovali in razvrščali v barvno ustrezne škatle. Ob tem smo spodbujali tudi štetje do pet. Aktivnost je temeljila na izkustvenem učenju, senzoričnem raziskovanju in učenju skozi igro, kar je za to starostno obdobje ključnega pomena.
Dejavnost je povezovala več področij (jezik, matematika, narava, gibanje in umetnost) ter spodbujala celostni razvoj otrok. Zaključili smo jo z gibalno dejavnostjo, kjer so se otroci ob pesmi Metuljček cekinček simbolično preobrazili v metulje. Evalvacija je pokazala visoko motivacijo, aktivno sodelovanje ter napredek pri prepoznavanju barv in osnovnem štetju.

Ključne besede: Kamišibaj, učenje na prostem, razvrščanje po barvah, zgodnje učenje, senzorično učenje, štetje do pet, igra..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Generator za učenje na prostem

Lidija Kocbek, OŠ Sveta Ana

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Zavedam se, da se vloga učitelja vedno hitreje spreminja iz poučevalne in razlagalne vloge v vlogo motivatorja, moderatorja, usmerjevalca in navdihovalca svojih učencev za učenje. Spreminja se tudi vloga učencev, zato se še toliko bolj kaže potreba po »drugačnih« didaktičnih pristopih. Učenje na prostem že samo po sebi v veliki meri omogoča aktivno učenje, ki ga lahko z uporabo inovativnih didaktičnih pristopov in z novimi zanimivimi izzivi še dodatno izboljšamo ter učencem ponudimo nove raznovrstne učne situacije.
Z uporabo didaktičnega pristopa igrifikacije je nastal didaktični pripomoček Generator za učenje na prostem, ki ga uporabljam pri svojem vzgojno-izobraževalnem delu kot knjižničarka v osnovni šoli. Gre za fizično orodje, sestavljeno iz velikega slikarskega stojala in kroga, razdeljenega na dvanajst polj z vrtljivim mehanizmom, ki ga lahko prenašam ali prevažam. Pri prehodu od ideje do izdelka so mi pomagali učiteljica matematike, ki je krog razdelila na dvanajst delov ter hišnika, ki sta sestavila posamezne dele v celoto.
Generator za učenje na prostem omogoča razvijanje kompetenc 21. stoletja, saj podpira ustvarjanje različnih vsebin, novih iger ter iger z vedno novimi vsebinami, namenjenim utrjevanju, preverjanju znanja, motivaciji za učenje ali kot uvod v novo snov. Namen generatorja je vedno enak, vzdrževati ali vzbuditi interes k učenju, branju in s tem poskrbeti za še boljši učni učinek. Z izzivi in možnostjo soustvarjanja v učencih vzbudimo radovednost in interes, da bolj zavzeto sledijo učnemu procesu. Orodje omogoča tudi improvizacijo, fleksibilnost, možnost prilagajanja hitrosti in časa izvedbe. Izkazal se je kot odličen pripomoček pri bralnospodbujevalnih akcijah šolske knjižnice.
Generator za učenje na prostem prispeva k sproščenem vzdušju, ob njem se udeleženci sprostijo in razvedrijo, kar omogoča lažje usmerjanje njihove pozornosti k vsebini in ciljem, ki jih želimo doseči. Hkrati učencem omogoča, da aktivirajo, uporabijo in povežejo (pridobljeno) znanje v kompleksnih situacijah ter imajo možnost ustvariti nove naloge ali izzive.

Ključne besede: Didaktični pristopi, igrifikacija, učenje, ustvarjalnost, šolska knjižnica.

Iz učilnice v naravo

Polonca Kogej, OŠ 8 talcev Logatec

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Kadar je le mogoče, pouk načrtujem in izvajam na prostem, saj verjamem, da tak način dela spodbuja motivacijo učencev, sodelovanje in aktivno učenje.
Dodatno strokovno znanje in navdih sem pridobila na seminarjih Poučevanje s skrivnostnostjo in Estetski pristop pri poučevanju na prostem, ki sta me navdušila in spodbudila k načrtovanju in izvedbi drugače zasnovanega učnega dne na prostem za učence 3. razreda.
Učni dan sem zasnovala kot preplet elementov pobega iz učilnice, skrivnostnosti, estetskega pristopa ter medpredmetnega povezovanja (spoznavanje okolja, slovenščina, likovna umetnost, šport). Za izvajanje nalog na dvorišču pred šolo in vrhu hriba sem vključila odprti krog. Pri učencih sem želela spodbuditi aktivnem delo, sodelovanje, razvijati branje z razumevanjem in utrjevati obravnavano učno snov.
Pouk se je začel v razredu, kjer sem učencem pripravila pet barvno označenih pladnjev z devetimi zaprtimi ovojnicami (na njih so bila navodila za delo, v njih pa je bil ves potreben material in pripomočki za delo na določeni postaji), zemljevid z označeno potjo in postajami, vrečko z devetimi simboličnimi zlatniki in skrivnostno skrinjo kot motivacijski zaključek. Na tleh so imeli razporejene listke različnih oblik in barv (barve označenih pladnjev). Na zgornji strani listkov so bila napisana imena učencev, na spodnji strani pa deli osnovnega navodila pouka tega dne. Ob zvonjenju sem vstopila v razred in na tablo le napisala pozdrav in navodilo, naj vsak učenec poišče svoj listek z imenom ter razmisli, v katero skupino spada in kakšne naloge ga čakajo.
Učencem sem brez dodatnih razlag omogočila, da so se samostojno razdelili v skupine, pobegnili iz učilnice, brali navodila, postopno odkrivali potek dela in uspešno opravili naloge. Z aktivnim delom so v skupinah začeli v učilnici in nato od šolskega dvorišča do bližnjega hriba. Dejavnosti so zahtevale sodelovanje, samostojnost, orientacijo s pomočjo zemljevida ter aktivno vlogo vsakega posameznika. Sama sem pri tem prevzela vlogo opazovalke in jih tudi spodbujala.
Z načrtovanim in izvedenim dnevom pouka na prostem, je bil ta dan učencem zanimiv in popolnoma drugačen. Zaradi motivacije in drugačnega pristopa so naloge opravljali bolj odgovorno, z radovednostjo, pazili so na pravila in obnašanje, potrebno je bilo sodelovanje in dogovarjanje v skupini. Ob zaključni evalvaciji v razredu so izrazili navdušenje nad drugačno obliko pouka na prostem, nad vsemi nalogami ter željo po ponovni izvedbi takšnega načina dela.

Ključne besede: pobeg, skrivnostnost, pouk na prostem, medpredmetno povezovanje, aktivno delo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Drevesna abeceda

Katarina Konda, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Radenci

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Gozd je življenjsko okolje, ki nam je blizu, a velikokrat nam je neznan. Preko let poučevanja sem pri otroci zaznala, da ne prepoznajo preproste in enostavne drevesne vrste, zato je gozd zanje nezanimiv in je pogosto še ena izmed naravoslovnih tem, ki se jih izogibajo. Preko igrifikacije sem otrokom hotela približati osnovne pojme o drevesih in ostalih elementih gozdnega ekosistema. Oblikovala sem dejavnost DREVESNA ABECEDA. Otroci skupinsko v gozdu preko reševanje nalog iščejo ime drevesa. Vsaka skupina ima individualne vsebine, točke in preko njih pridobi črke svojega drevesa. Na začetku je njihovo drevo za njih neznano, nato pri posameznih točkah ugotovijo številke, ki jih potem preko legende pretvorijo v črke tega drevesa. Posamezne naloge so osredotočene predvsem na vrste dreves, ki se pojavljajo v lokalnem okolju. Zajemajo različne oblike, tipe, načine spoznavanja dreves. Naloge s področja bralne pismenost zajemajo dopolnjevanje besedila, smiselno povezovanje, branje … Nekatere zahtevajo naravoslovne veščine prepoznavanja naravnega materiala, ustrezno uvrščanje, sklepanje, povezovanje pridobljenega znanja. Naravni material uporabimo tudi v ustvarjalne namene. Neglede na tip naloge je rešitev vedno številka, ki nam da črko. Vsaka skupina pridobi svoj izbor črk in potem lahko s premetavanjem dobijo rešitev – drevo (črke E, L, A, K, J tvorijo drevo JELKA). Svoje najdeno drevo potem na terenu poiščejo s pomočjo literature in še dodatno spoznavajo, izmerijo itd. Vpeljava elementov skrivnostnosti in raziskovanja otrokom popestri temo in jim na lahkoten igriv način približa drevesa.

Ključne besede: Gozd, drevo, ekosistem, igrifikacija, bralna pismenost, naravoslovna pismenost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Dijaki kot soustvarjalci vadbenih vsebin v naravnem okolju

Nejc Korošec, Lesarska šola Maribor

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni didaktični pristop pri pouku športne vzgoje, ki temelji na aktivnem soustvarjanju gibalnih vsebin v naravnem okolju. Namen izbrane aktivnosti, opisane v prispevku, je bil spodbuditi ustvarjalnost, sodelovanje in poglobljeno razumevanje zakonitosti vadbenega procesa skozi problemsko zasnovano učenje na prostem. Dijaki so bili razdeljeni v skupine glede na razvoj posameznih gibalnih sposobnosti (moč, ravnotežje, koordinacija, gibljivost, vzdržljivost, hitrost in preciznost). Njihova naloga je bila na podlagi predznanja o posamezni sposobnosti zasnovati celostno vadbeno enoto, pri čemer so morali upoštevati temeljna načela vadbe, kot so ustrezno ogrevanje, postopnost, varnost in smiselna izbira vaj.
Aktivnost je potekala v neposrednem naravnem okolju, kjer so dijaki kot vadbene pripomočke uporabljali naravne elemente (debla, teren, razdalje, ovire). S tem so razvijali sposobnost prilagajanja in funkcionalnega razmišljanja o gibanju. Končni rezultat je predstavljal nabor izvirnih vaj, ki so jih skupine predstavile in preizkusile v praksi. Poseben poudarek je bil na refleksiji, kjer so dijaki analizirali ustreznost svojih rešitev in njihovo učinkovitost.
Evalvacija je temeljila na opazovanju stopnje angažiranosti, kakovosti zasnovanih vadbenih enot ter refleksiji dijakov. Ugotovitve kažejo, da pristop spodbuja višjo motivacijo, večjo odgovornost za lastno učenje ter boljše razumevanje strukture vadbenega procesa. Prispevek izpostavlja tudi prenosljivost modela v različna učna okolja in predmetna področja ter njegovo uporabnost kot sodoben pristop k poučevanju na prostem.

Ključne besede: učenje na prostem, športna vzgoja, soustvarjanje, problemsko učenje, gibalne sposobnosti, izkustveno učenje, inovativni didaktični pristopi.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Uporaba metode naravnega gibanja v učnem procesu na prostem

Matej Korošec, OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativno pedagoško aktivnost, ki temelji na metodi naravnega gibanja in je bila v celoti izvedena na prostem. Namen aktivnosti je bil spodbuditi celostni razvoj učencev skozi gibanje v naravnem okolju, ob hkratnem povezovanju različnih učnih področij. Metoda naravnega gibanja izhaja iz spontanih, človeku prirojenih oblik gibanja, kot so hoja, tek, plezanje, skakanje in ravnotežje, ter spodbuja razvoj motoričnih, kognitivnih in socialnih kompetenc. Aktivnost je bila zasnovana interdisciplinarno, saj je povezovala športno vzgojo, naravoslovje in matematiko. Uporabljeni so bili sodobni pristopi, kot so izkustveno učenje, problemsko učenje in sodelovalno delo. Učenci so skozi strukturirane naloge raziskovali naravno okolje, reševali gibalne izzive in reflektirali svoje izkušnje. Evalvacija je pokazala visoko stopnjo motivacije, izboljšano sodelovanje ter večjo samostojnost učencev. Ugotovitve kažejo, da je metoda naravnega gibanja učinkovito orodje za poučevanje na prostem, saj omogoča prenos znanja v realne situacije ter spodbuja trajnostni odnos do okolja.

Ključne besede: Naravno gibanje
Učenje na prostem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Glasba, ki jo piše gozd

Živa Košak Blažič, OŠ Bršljin

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek z naslovom Glasba, ki jo piše gozd predstavlja primer dobre prakse glasbeno-gibalnih dejavnosti v naravnem okolju. Dejavnosti so namenjene učencev 1. razreda. Učna ura poteka v gozdu, kjer je učni prostor organiziran v več tematskih postaj, ki spodbujajo celostno učenje skozi igro in gibanje. Vključujejo cilje iz učnega načrta, ki se smiselno povezujejo z glasbenim ustvarjanjem, aktivnim poslušanjem in poustvarjalnim izvajanjem.
Vsaka postaja vključuje specifično nalogo, povezano z ritmom, zvoki, petjem, poslušanjem ter sodelovanjem v skupini. Učenci na posameznih postajah raziskujejo zvočne lastnosti naravnih materialov, razvijajo občutek za ritem in dinamiko ter preizkušajo različne načine glasbenega izražanja. Pomemben element dejavnosti so tudi prehodi med postajami, ki vključujejo gibalne, orientacijske in pevske izzive ter tako dodatno krepijo povezovanje glasbe z gibanjem.
Dejavnosti spodbujajo aktivno poslušanje, domišljijo, sodelovanje učencev ter samostojno in skupinsko ustvarjanje. Poseben poudarek je na izkustvenem učenju, pri katerem učenci prek neposrednega stika z naravo razvijajo senzorno zaznavanje in estetsko doživljanje zvoka. Učitelj ima vlogo usmerjevalca in spodbujevalca, ki omogoča varno, strukturirano, a hkrati odprto učno okolje.
Takšen način dela potrjuje, da je mogoče cilje glasbene umetnosti uresničevati tudi zunaj učilnice. Gozdne dejavnosti prispevajo k večji motivaciji učencev, poglabljajo njihovo glasbeno doživljanje ter spodbujajo celostni razvoj, hkrati pa krepijo pozitiven odnos do narave.

Ključne besede: glasbena umetnost, 1. razred, izkustveno učenje, gibanje, ustvarjalnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Od strukturiranega k spontanemu: učenje skozi prosto igro v gozdu

Tina Koščak, OŠ Gradec, POŠ Kresnice

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja model izvajanja proste igre v gozdu kot inovativnega pristopa v okviru oddelka podaljšanega bivanja na Podružnični osnovni šoli Kresnice. Izhaja iz spoznanja, da imajo otroci danes vse manj priložnosti za spontano, otroško vodeno igro, saj je njihov čas vse bolj zapolnjen s strukturiranimi dejavnostmi. Prosta igra pa predstavlja temeljni način učenja, saj temelji na notranji motivaciji, izbiri, spontanosti in varnem okolju, ki omogoča raziskovanje ter ustvarjanje lastnih izkušenj.

Model temelji na sodobnih pedagoških pristopih, kot so izkustveno učenje, učenje skozi igro in elementi gozdne pedagogike. Posebnost pristopa je redno, dvakrat tedensko izvajanje dejavnosti v gozdu skozi celotno šolsko leto, pri čemer je večji del časa namenjen prosti igri. Učenci samostojno oblikujejo dejavnosti, najpogosteje v obliki skupinskih projektov (gradnja bivakov, raziskovanje, ustvarjanje), pri čemer uporabljajo naravne materiale in pripomočke iz t. i. gozdnega nahrbtnika.

Pomemben vidik predstavlja tudi preoblikovanje vloge učitelja v mentorja, ki ne vodi dejavnosti, temveč ustvarja varno in spodbudno okolje ter s strokovnim opazovanjem podpira posameznika in skupino. Aktivnost vključuje jasno strukturo (prihod v gozd, dogovor o pravilih, prosta igra, refleksija), hkrati pa omogoča visoko stopnjo avtonomije otrok.

Rezultati večletnega izvajanja zaenkrat ne temeljijo na sistematično zbranih merljivih podatkih, temveč na strokovnem opazovanju. Opažamo, da se oddelki med seboj razlikujejo v dinamiki sodelovanja: nekatere skupine se hitro povežejo, učinkovito sodelujejo in lažje oblikujejo skupne cilje oz. sodelujejo z drugimi, druge pa za to potrebujejo več časa, usmerjanja in podpore. V procesu proste igre se naravno pojavljajo tudi konflikti, ki jih rešujemo sproti – individualno ali skupinsko, glede na situacijo. Prav ti trenutki predstavljajo pomembne priložnosti za učenje socialnih veščin, komunikacije in iskanja rešitev.

Na podlagi kontinuiranega opazovanja ocenjujemo, da dejavnost prispeva k razvoju gibalnih, socialnih in raziskovalnih spretnosti ter spodbuja samostojnost in ustvarjalnost otrok. Pri delu zaznavamo tudi postopne premike v sposobnosti sodelovanja in v načinih odzivanja v socialnih situacijah, čeprav teh učinkov za zdaj ne moremo enoznačno meriti. Aktivnost hkrati omogoča izrazito medpredmetno povezovanje (naravoslovje, šport, umetnost, družboslovje) ter spodbuja odgovoren in spoštljiv odnos do narave.

Ključne besede: Prosta igra, gozdna pedagogika, izkustveno učenje, razvoj socialnih veščin, podaljšano bivanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Ljudski živžav

Tjaša Kovač, OŠ Mengeš

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja dejavnost "Ljudski živžav", ki je namenjena učencem prvih razredov, vključenih v razširjen program (podaljšano bivanje). Celotna dejavnost temelji na spoznavanju in ohranjanju ljudskega izročila, hkrati pa krepi medosebne odnose za dobro vzpostavitev razredne klime, ki bo morala držati še vsaj naslednjih osem let (do zaključka osnove šole). Aktivnosti sem izvajala v notranjih prostorih, največ pa zunaj na prostem.
Uporabila sem različne oblike dela in metode. Cilji dejavnosti so predvsem razvijanje medosebnih odnosov in socialni veščin, nato pa tudi še razvijanje kulturne zavesti, gibalnih sposobnosti ter glasbenega in ritmičnega posluha, tudi medpredmetno povezovanje. Vsebina vključuje ljudske pesmi, plese, stare igre ter spoznavanje nekdanjih poklicev, pri čemer učenci aktivno sodelujejo in se učijo skozi izkušnjo. Tak pristop podpira trajnostni razvoj, saj ne zahteva posebnih pripomočkov, temveč izkorišča naravne materiale in telo kot osnovno sredstvo izražanja.
Ob koncu so učenci postali bolj samostojni, iznajdljivi, motivirani in socialno povezani. Proti koncu šolskega leta so se učenci sami zamotili z igrami, s pesmimi, tudi s plesom. Nekateri so si izmišljevali svoje verzije. Kar pa se mi zdi tudi bistveno, pa je to, da nikoli več v učilnici, na igrišču ali na ploščadi ni bilo slišati: "Učiteljica, ne vem, kaj naj počnem." Vsaka pavza ali odmor ali prehod iz ene dejavnosti k drugi je priložnost za vsaj eno igro, za vsaj eno izštevanko ali vsaj za eno odpeto ljudsko pesem.
Naj se ohranja ljudsko izročilo, da ne bo odšlo v pozabo. Saj ljudskost je v nas samih. Pričnimo pri najmlajših.

Ključne besede: pouk na prostem, trajnostni razvoj, socialne veščine, razredna klima, aktivno sodelovanje, aktivno učenje, medpredmetno povezovanje, ljudsko izročilo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Besedilo v gibanju in prostoru, kot podpora učencem s posebnimi potrebami

Mag. Renata Kranjc Vörös, OŠ I Murska Sobota

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Dvojno izjemni učenci predstavljajo posebno skupino učencev, pri katerih se prepletajo nadarjenost oziroma visoki potenciali in hkratne posebne vzgojno-izobraževalne potrebe. Ti učenci lahko izkazujejo visoke sposobnosti na različnih področjih, kot so intelektualno, umetniško, gibalno, jezikovno ali socialno področje, hkrati pa se soočajo s težavami, kot so specifične učne težave, motnje pozornosti, čustvene stiske ali druge ovire. Zaradi te dvojnosti so pogosto spregledani ali napačno razumljeni, saj lahko njihova nadarjenost prikrije primanjkljaje ali pa težave zasenčijo njihove potenciale. V šolskem prostoru to pomeni, da tradicionalni načini poučevanja, ki temeljijo predvsem na pisanju, branju in frontalnem delu, pogosto ne omogočajo optimalnega razvoja teh učencev. Posledično lahko prihaja do slabše učne uspešnosti, zmanjšane motivacije, nižje samopodobe in težav pri socialnem vključevanju. Prav zato je nujno, da šola razvija bolj prilagodljive, vključujoče in celostne didaktične pristope. Učenje na prostem omogoča izkustveno, gibalno, raziskovalno in več čutno učenje, ki presega omejitve klasične učilnice. Učenci lahko znanje pridobivajo skozi opazovanje, raziskovanje, sodelovanje, gibanje in ustvarjanje, kar jim omogoča, da izražajo svoje znanje na različne načine. Takšen pristop zmanjšuje poudarek na njihovih šibkih področjih in hkrati krepi njihova močna področja. Dvojno izjemni učenci se pogosto soočajo z notranjimi stiskami, občutkom drugačnosti in neskladjem med svojimi sposobnostmi in dosežki. Učenje na prostem lahko prispeva k večji sproščenosti, več sodelovanja in boljšim socialnim odnosom. Manj formalno okolje zmanjšuje pritisk in omogoča več spontanih interakcij, kar pozitivno vpliva na samozavest in občutek pripadnosti. Poseben del besedila predstavlja primer dobre prakse dvojno izjemne učenke. Učenka je imela visoko inteligentnost, ustvarjalnost in izrazit umetniški talent, predvsem na področju plesa. Hkrati pa se je soočala s težavami pri branju, pisanju in računanju. Ključnega pomena za njen razvoj je bilo spodbujanje močnih področij. Posebej izpostavljena je inovativna didaktična dejavnost »Besedilo v gibanju in prostoru«, ki predstavlja primer sodobnega poučevanja na prostem. Dejavnost povezuje bralno razumevanje z gibanjem, umetnostjo in sodelovanjem. Učenci besedilo razumejo in interpretirajo skozi različne oblike izražanja, kot so gib, dramatizacija, risba ali ustna razlaga. Dvojno izjemni učenci imajo pri tem možnost izbire, kar jim omogoča, da se izrazijo na način, ki jim najbolj ustreza. Takšna dejavnost ima več pomembnih učinkov. Povečuje motivacijo za učenje, omogoča boljše razumevanje učne snovi, spodbuja ustvarjalnost in krepi samozavest. Učenci lahko doživijo uspeh, kar je še posebej pomembno za tiste, ki se sicer soočajo s težavami. Poleg tega dejavnost spodbuja sodelovanje in razvijanje socialnih spretnosti. Ugotovitve so prenosljive v prakso. Učenje na prostem se lahko uporablja pri različnih predmetih in starostnih skupinah. Pomembno je, da učitelji načrtujejo dejavnosti, ki vključujejo aktivno učenje, sodelovanje, ustvarjalnost in povezovanje z realnim okoljem. Takšen pristop ne koristi le dvojno izjemnim učencem, temveč vsem učencem, saj omogoča bolj raznoliko in vključujoče učenje. Dvojno izjemne učence obravnavati celostno. Namesto osredotočanja zgolj na njihove težave je treba prepoznati in razvijati njihove potenciale.

Didaktika učenja na prostem pri tem predstavlja pomembno orodje, saj omogoča povezovanje znanja z izkušnjo, gibanja z učenjem in ustvarjalnosti z razvojem posameznika. Celoten prispevek tako izpostavlja potrebo po spremembi pedagoškega pristopa – od tradicionalnega, enotnega poučevanja k bolj prilagodljivemu, inkluzivnemu in ustvarjalnemu učnemu okolju. Le na ta način lahko šola omogoči, da vsak učenec, tudi dvojno izjemen, razvije svoje sposobnosti in doseže svoj potencial.

Ključne besede: učenci s posebnimi potrebami, nadarjenost, dvojno izjemni učenci, besedilo v gibanju in prostoru, učenje na prostem, ustvarjalnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Urejanje herbarija drevesnih vrst kot inovativna oblika učenja o trajnosti in ogljičnem odtisu na prostem

Darja Krecenbaher, Srednja lesarska in gozdarska šola Maribor

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja delavnico na prostem, pri kateri učenci skozi praktično delo z drevesnimi vrstami razvijajo razumevanje naravoslovnih pojmov, trajnosti in okoljskih vsebin. Delavnica temelji na aktivnem učenju v naravnem okolju, kjer udeleženci prepoznavajo in razvrščajo drevesne vrste ter izdelujejo osnovo herbarija listavcev in iglavcev. Poseben poudarek je namenjen razlikovanju med obema skupinama dreves ter opazovanju njihovih značilnih delov – listov, iglic, plodov in storžev.

V okviru dejavnosti udeleženci spoznavajo vlogo dreves v ekosistemu, zlasti njihov pomen kot ponora ogljikovega dioksida (CO_2). S tem se razvija razumevanje pojmov trajnostni razvoj, ogljični odtis in ponor CO_2 na konkreten in razumljiv način. Delavnica povezuje naravoslovno pismenost z okoljskim ozaveščanjem ter spodbuja spoštljiv odnos do narave.

Primer dobre prakse kaže, da učenje na prostem omogoča večjo motivacijo, boljše razumevanje pojmov ter aktivno sodelovanje udeležencev. Rezultati delavnice kažejo, da takšen pristop pozitivno vpliva na razumevanje trajnostnih vsebin in spodbuja odgovorno ravnanje z naravnimi viri.

Ključne besede: Učenje na prostem, herbarij, drevesne vrste, trajnostni razvoj, CO_2, ogljični odtis, naravoslovna pismenost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Gibanje, igra in znanje v objemu narave

Katja Križan, OŠ Primoža Trubarja Laško

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prihajamo iz podeželskega okolja, kjer nam narava ponuja številne možnosti za učenje. Zato si prizadevamo, da pouk športa in tudi drugih predmetov, čim pogosteje izvajamo na prostem – na travniku, v gozdu ali na igrišču. Verjamem, da pouk v naravi z gibalnimi igrami prinaša več kot le spremembo prostora, saj združuje gibanje, raziskovanje in sodelovanje. Tudi v času podaljšanega bivanja se pogosto poslužujemo pouka ter različnih gibalnih iger na prostem.
Pri delu opažam, da se otroci v naravi hitreje sprostijo, so bolj motivirani in z veseljem sodelujejo. Gibalne igre vključujejo tek, skakanje, plezanje, lovljenje, skrivanje in orientacijo v prostoru, pri čemer naravni elementi, kot so drevesa, kamenje ali trava, postanejo del učnega procesa. Večkrat pripravimo različne poligone, pri čemer kot pripomočke uporabimo večinoma le naravne materiale. Dejavnosti prilagajamo učnim ciljem, zato lahko skozi gibanje utrjujemo znanje iz različnih predmetov.
Takšen način dela spodbuja razvoj gibalnih sposobnosti, kot so koordinacija, ravnotežje, hitrost in vzdržljivost. Hkrati otroci razvijajo socialne veščine – učijo se sodelovanja, spoštovanja pravil, poštenosti in medsebojne pomoči. Skupinske igre krepijo občutek pripadnosti in izboljšujejo odnose v razredu.
Naravno okolje spodbuja tudi ustvarjalnost, saj otroci pogosto sami predlagajo ideje in pravila iger. Obenem stik z naravo pozitivno vpliva na njihovo počutje, zmanjšuje stres ter izboljšuje koncentracijo.
Pouk v naravi z gibalnimi igrami zato razumem kot učinkovito in smiselno obliko učenja, ki povezuje znanje, gibanje in dobro počutje ter pomembno prispeva k celostnemu razvoju učencev.

Ključne besede: • pouk v naravi
- gibalne igre
- učenje na prostem
- celostni razvoj učencev
- podaljšano bivanje na prostem
.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Sirarstvo na Tolminskem skozi izkustveno učenje

Polona Križnič Čebron, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Soča

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Tolminska pokrajina je zaradi svojih naravnih danosti že od nekdaj tesno povezana z živinorejo in sirarstvom. Učenci so v sklopu dejavnosti najprej spoznali geografske značilnosti tega območja ter razumeli, kako so hribovit svet, bogati pašniki in alpsko podnebje vplivali na razvoj tradicionalnega kmetovanja. Skozi izkustveno učenje na terenu so obiskali bližnji pašnik, kjer so spoznali danes na Tolminskem prevladujočo rjavo pasmo goveda ter jo primerjali s tradicionalno cikasto pasmo, ki je bila nekoč značilna in najpogostejša pasma tega območja. Ob opazovanju živali so raziskovali njihove telesne značilnosti, prilagojenost okolju in pomen ohranjanja avtohtonih živalskih pasem za naravno in kulturno dediščino. Posebno doživetje je predstavljal praktični del dejavnosti, pri katerem so se učenci na posebnem modelu krave preizkusili v molži mleka. Na ta način so na zabaven in hkrati poučen način spoznali delo kmetov ter pomen mleka kot osnovne surovine za številne mlečne izdelke. Iz svežega mleka so nato sami izdelali preprost sveži sir, ki so ga obogatili s samoniklimi zelišči, nabranimi v okoliški naravi. Ob tem so spoznali bogastvo lokalnega rastlinstva ter pomen uporabe naravnih in domačih sestavin. Ker je pri izdelavi sira ostala tudi sirotka, so jo porabili za pripravo osvežilnega sadno-zeliščnega »smutija«. S tem so se učili trajnostnega ravnanja in razumeli pomen uporabe vseh sestavin brez odpadkov. V nadaljevanju so spoznali še tradicionalni postopek izdelave tolminskega sira in skute ter razlikovali med surovim, termično in mehansko obdelanim mlekom. Skozi pogovor in prikaze so razumeli, kako pomembna sta kakovost mleka in način njegove obdelave za končni izdelek. Del dejavnosti je bil namenjen tudi spoznavanju kulinarične dediščine Tolminske. Učencem je bila predstavljena tradicionalna jed frika, pripravljena iz sira in krompirja, ter festival Frikafest, ki ohranja in promovira lokalno kulinariko. Posebno zanimiva izkušnja je bila tudi vaja čuječnosti z vodeno degustacijo treh vrst sirov, med njimi tudi sira Tolminc, pri kateri so imeli učenci zavezane oči. Tako so se osredotočili predvsem na okus, vonj in teksturo ter razvijali poglobljeno čutno zaznavanje hrane. Ob tem so spoznali tudi sir Tolminc kot zaščiten proizvod z označbo geografskega porekla, ki predstavlja pomemben del kulinarične in kulturne dediščine Tolminske, ter razvijali zavedanje o pomenu ohranjanja lokalnih tradicionalnih izdelkov. Za prijeten zaključek dejavnosti so učenci spoznali še hudomušno narečno pesem o kravi. Ob petju in plesu so se povezali z ljudskim izročilom ter na sproščen način doživeli del kulturne dediščine Tolminske. Celoten program je združeval učenje, praktično delo, okušanje, gibanje in kulturno izkušnjo ter učencem na celosten način približal bogato tradicijo življenja v tem prostoru.

Ključne besede: kulturna dediščina, tradicija, cika, sirarstvo, mleko, molža, Tolminski sir, frika..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Narava kot učilnica zgodb

Anja Kuder, OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni didaktični pristop k razvijanju bralne pismenosti pri učencih. Bralna pismenost je stalno razvijajoča se zmožnost posameznika za razumevanje, kritično vrednotenje in uporabo pisnih informacij v različnih kontekstih. Sestavljena je iz več medsebojno povezanih gradnikov, eden od njih je tudi tvorjenje besedil. V prispevku so predstavljene dejavnosti, ki sistematično spodbujajo razvoj tega gradnika preko pisanja pravljic na prostem.
Pristop izhaja iz spoznanja, da naravno okolje pomembno vpliva na učenčevo doživljanje, spodbuja domišljijo, čutno zaznavanje ter povečuje motivacijo učencev za ustvarjalno izražanje. Učenje se tako iz premakne iz tradicionalnega učenga okolja v naravno okolje, kjer učenci gradijo znanje na podlagi lastnih izkušenj.
Za uspešno izvedbo dejavnosti je pomembno, da z učenci že pred izvedbo dobro spoznamo in utrdimo značilnosti pravljice oz. jim je poznan koncept pripovedovanja ob sličicah. Pomembno je tudi, da učitelji ves čas stremimo k temu, da širimo besedni zaklad učencev. Bogat besedni zaklad učencem omogoča kakovostnejše izražanje in razumevanje.
Dejavnosti so pripravljene fleksibilno, kar pomeni, da ni nujno, da so izvedene v eni šolski uri, ampak jih lahko izvedemo v več, ne nujno zaporednih, urah.
Predstavljeni so različni tipi pisanja pravljic, kot so vodeno, skupinsko in individualno ustvarjanje, pri tem pa bo poudarek na povezovanju izkustvenega učenja z uporabo naravnih spodbud, razvojem besedišča, razumevanjem besedilnih struktur ter kritično mišljenje.
Predstavljeni so konkretni primeri dejavnosti, ki jih je mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam učencev. Dejavnosti omogočajo individualizacijo in diferenciacijo ter spodbujajo aktivno sodelovanje vseh učencev. Takšne dejavnosti prispevajo k celostnemu razvoju bralne pismenosti ter k večji motivaciji za učenje in ustvarjalno izražanje.

Ključne besede: učenje na prostem, pisanje pravljic, ustvarjalno pisanje, bralna pismenost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Interaktivni literarni poligon na šolskem igrišču

Marjeta Kuhar, OŠ Komenda Moste

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativno izvedbo pouka slovenščine na šolskem igrišču, kjer učenci 5. razreda skozi gibanje in uporabo sodobne tehnologije poglabljajo znanje o mladinskem romanu Dvojčici avtorja Ericha Kästnerja.
Vsako leto opažam, da motivacija za branje knjig za domače branje močno upada. Vedno več učencev knjige sploh ne prebere, zato je tudi delo v razredu oteženo oz. nemogoče. Vsako leto poskušam učencem branje približati in to naredim tudi z inovativnimi ter zanimivimi nalogami poustvarjanja.
Osrednji del dejavnosti predstavlja "literarni orientacijski tek", pri katerem učenci s pomočjo tabličnih računalnikov iščejo in skenirajo QR kode, ki sem jih razporedila po zunanjih površinah šole. Vsaka QR koda odpre drugačno interaktivno nalogo, ki od skupine zahteva sodelovanje, kritično razmišljanje in hkrati gibalno aktivnost, saj se morajo premikati od ene postaje do druge.
Učenci so v skupinah reševali raznolike naloge: od biografskega spoznavanja pisatelja in interpretacije književnih oseb preko likovnega izražanja do reševanja rebusov. Dejavnost je vključevala tudi element iskanja skritih žogic, v katerih so bili posamezni deli iz zgodbe, ki so jih morali razvrstiti v ustrezni vrstni red, kar je stopnjevalo motivacijo in v proces učenja vnašalo igrifikacijo. Naloge sem dopolnila in popestrila z interaktivnim kvizom v okolju Quizizz in tematsko križanko. Sodelovalna dinamika je spodbudila individualno in skupinsko odgovornost za uspeh, saj so bili učenci motivirani, da s skupnimi močmi opravijo literarne izzive.
Prav tako opažam, da učenci zelo površno, ali pa sploh ne, berejo navodila. Zato sem tudi potek ure načrtovala tako, da so učenci med blok uro uro sami brali vsa navodila.

Ključne besede: Erich Kästner, Dvojčici, QR kode, učenje na prostem, tablični računalniki, medpredmetno povezovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Pomladni detektivi

Nina Kump Papić, OŠ Podzemelj

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja učno dejavnost »Pomladni detektivi«, izvedeno z učenci 1. razreda, ki temelji na izkustvenem, raziskovalnem in medpredmetno povezanem učenju na prostem. Namen dejavnosti je bil spodbuditi radovednost, aktivno opazovanje narave ter celostno učenje preko neposredne izkušnje. Učence je v dejavnost uvodoma motivirala zgodba »gospe Pomladi«, ki je ustvarila smiselni kontekst in v njih vzbudila željo po raziskovanju v naravnem okolju. Dodatni motivator so bile značke, ki so si jih učenci nadeli in se odpravili v naravo. Uvodni del dejavnosti je potekal v učilnici, osrednji del pa v naravi, kjer so učenci s pomočjo učnega lista raziskovali okolje z uporabo vseh čutil. Naloge so vključevale poslušanje zvokov, opazovanje rastlin in živali, tipanje različnih površin, zaznavanje vonjev ter gibalne izkušnje, kot je hoja bosih nog po različnih podlagah. Dejavnosti so bile zasnovane tako, da spodbujajo samostojno raziskovanje, sodelovalno učenje in ustvarjalno izražanje (npr. risanje živali, sestavljanje “gozdne torte”, iskanje črk v naravi …). Hkrati pa so usvajali novo učno snov in utrjevali že znano. Posebna vrednost aktivnosti je v medpredmetnem povezovanju, saj dejavnost vključuje elemente različnih predmetnih področij; spoznavanja okolja, slovenščine, matematike, likovne umetnosti in športa. Uporabljeni so sodobni pristopi učenja na prostem (razvijanje naravoslovnega mišljenja, estetski pristop, skrivnostnost …), diferenciacija, aktivne metode učenja in vključevanje vseh čutil, kar omogoča prilagajanje različnim učnim stilom in sposobnostim učencev. Evalvacija izvedene dejavnosti kaže visoko stopnjo motivacije, aktivne vključenosti in pozitivnega doživljanja pouka učencev v naravi. Učenci so razvijali opazovalne sposobnosti, kritično mišljenje, ustvarjalnost ter socialne veščine. Glede na izvedeno se lahko potrdi, da učenje v naravnem okolju prispeva k boljšemu razumevanju in trajnejšemu znanju. Aktivnosti so prav tako prenosljive na različna predmetna področja in za različne starostne stopnje, gotovo pa tudi v različna naravna okolja. Gre za primer dobre prakse, kjer učenci pridobijo nova znanja in utrdijo obstoječa na zanimiv način.

Ključne besede: • učenje na prostem
• izkustveno učenje
• raziskovalno učenje
• Pomladni detektivi
• raziskovanje narave z različnimi čutili
.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Bralna pismenost skozi odkrivanje objektov v naravi

Mira Lavtar, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Prvine

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Dejavnost temelji na aktivnem in sodelovalnem učenju, pri katerem učenci skozi raziskovanje na prostem spoznavajo izbrano temo oziroma različne objekte. Uvodoma vsak učenec prejme kartonček z delnim opisom, sliko ali poimenovanjem, njegova naloga pa je, da med sošolci poišče ujemajoče se elemente in tako oblikuje skupino, povezano z določenim objektom. Sledi skupinsko delo, kjer učenci s pomočjo slik in opisov prepoznavajo objekte, preverjajo svoje ugotovitve ter jih nadgrajujejo z iskanjem konkretnih primerov v okolju. Proces vključuje tudi reševanje sestavljanke, pri kateri morajo učenci smiselno povezati informacije, kar spodbuja natančno branje, razumevanje in logično sklepanje. S tem se krepi bralna pismenost, saj morajo učenci natančno prebrati navodila in opise, da uspešno rešijo naloge. Učenje poteka na interaktiven način, ki spodbuja raziskovanje, hkrati pa razvija ekipno delo, komunikacijo in medsebojno sodelovanje. Dejavnost omogoča tudi samostojno učenje, saj učenci sami preverjajo in nadgrajujejo svoje znanje. Zaradi svoje prilagodljivosti jo lahko uporabimo pri obravnavi različnih tem in objektov v naravi ali širšem učnem okolju.

Ključne besede: bralna pismenost
iskanje objektov
povezovanje pojmov
samostojno učenje
skupinsko delo
komunikacija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Matematika na nogah - inovativna pot do znanja

Maja Laznik, OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja pomen učenja matematike z gibanjem. Matematika je lahko veliko več kot le sedenje v razredu in reševanje nalog v zvezku. Raziskave kažejo, da se učenci na razredni stopnji bolje učijo, če so pri tem aktivni. Zato je vse bolj pomembno, da v pouk matematike vključujemo gibanje, igro in učenje na prostem. Tak pristop ne izboljša le razumevanja matematičnih pojmov, temveč tudi poveča motivacijo, pozornost in veselje do učenja. Gibanje med učenjem pomaga, da se učenci sprostijo, bolje osredotočijo in si snov lažje zapomnijo. Takšno učenje imenujemo izkustveno učenje, saj učenci znanje pridobivajo skozi lastne izkušnje, raziskovanje in aktivno sodelovanje. Pri tem uporabljajo telo, čutila in gibanje, kar pripomore k boljšemu razumevanju tudi bolj zahtevnih matematičnih vsebin. Poseben pomen ima učenje na prostem, kjer lahko učenci matematiko povezujejo z resničnim okoljem. Na igrišču, travniku ali v gozdu lahko merijo razdalje, primerjajo količine, raziskujejo oblike in rešujejo matematične izzive skozi igro. Takšno okolje spodbuja radovednost, ustvarjalnost in raziskovalno učenje. Pomemben del tega pristopa je tudi sodelovalno učenje. Učenci delajo v skupinah, si pomagajo, izmenjujejo ideje in skupaj rešujejo naloge. S tem ne razvijajo le matematičnega znanja, ampak tudi socialne spretnosti, kot so sodelovanje, komunikacija in spoštovanje. Gibanje ima pomembno vlogo tudi pri razumevanju osnovnih matematičnih pojmov, kot so števila in odnosi med njimi. Učenci lahko na primer hodijo po “številski premici”, skačejo med števili ali s telesom ponazarjajo matematične naloge. Takšne dejavnosti pomagajo razvijati številske predstave in boljše razumevanje matematike. Pri učenju poštevanke gibanje omogoča, da učenci skozi ponavljanje, ritmične gibe in igro hitreje usvojijo in avtomatizirajo računske postopke. Učenje tako postane bolj zanimivo in manj stresno, saj ga učenci pogosto doživljajo kot igro. Gibalne dejavnosti so še posebej koristne za učence, ki potrebujejo pomoč pri učenju. Omogočajo jim, da snov razumejo na bolj konkreten način, hkrati pa povečujejo njihovo samozavest in motivacijo. Učitelj ima pri tem pomembno vlogo, saj načrtuje dejavnosti, ki smiselno povezujejo matematiko, gibanje in igro. S tem ustvarja spodbudno učno okolje, kjer se učenci učijo z veseljem in aktivno sodelujejo. Tak način učenja prispeva k trajnejšemu znanju in celostnemu razvoju učencev.

Ključne besede: matematika, gibanje, učenje na prostem, igra, sodelovalno učenje, izkustveno učenje.

Iskanje izgubljenega zaklada palčka Zlatka

Nives Leščanec, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Lipa

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Dejavnost je športno usmerjena in naravnana tako, da učenci poleg različnih športnih aktivnosti (spust z ziplinom, sankanje po travi, poligon s skiroji oz. kolesi in plezanje po nizki plezalni steni), izpolnjujejo delovni list – zgibanko, na katero vpisujejo rešitve, vtise, rišejo… Zgodba, ki je v ozadju, govori o palčku Zlatku, ki živi ob Divjem potoku. Pri igri z gozdnimi živalmi okrog našega doma je izgubil skrinjico z zakladom, ki mu daje prav posebno, čarobno moč, s čimer pomaga ljudem in živalim ob stiskah in težavah.

1. ZIPLINE – let nad gozdom

Učenci se spuščajo po ziplinu. Najprej se spustijo prosto, brez zadolžitev, nato pa začnem na tla postavljati različne živalske stopinje oz. sledi (zajec, veverica, jazbec, medved, srna, divji prašič, divja mačka, volk in lisica). Najprej na tla postavim dve stopinji, njihova naloga je, da si ju med letom dobro ogledajo in si zapomnijo, kaj so videli. Vsakič, ko končajo z ogledom, mi povejo, kaj so videli. Nato postavim tri stopinje in tako nadaljujem do konca vseh stopinj. Ko si vse ogledajo in zapomnijo, jih lahko sprašujem tudi drugačna vprašanja: koliko krempljev ima medved, koliko prstov ima veverica, kako velika je stopinja od lisice, katere živali so mesojede/rastlinojede, katere so dnevne/nočne…). Učenci si na zgibanko narišejo najljubšo stopinjo ter dobijo črke E in J (JE).

2. SANKANJE PO TRAVI – gozdni plaz

S sanmi se spustijo po travi, najprej na manjši klančini, nato na večji. Po vsakem spustu izmerijo v korakih, koliko so prevozili, nato pa izmerimo še z metrom, oboje zabeležijo v zgibanko. Po koncu sankanja dobijo črke R, P, I (PRI).

3. POLIGON S SKIROJI/KOLESI – vožnja po gozdu

Učenci vozijo poligon s skiroji oz. kolesi (odvisno od starosti in predznanja) po igrišču, na katerem so postavljeni stožci s slikami dreves (lipa, bukev, oreh, breza, češnja, …). Na nekaj slikah je označena (obkrožena) po ena črka. Najprej samo vozijo po navodilih učitelja, npr. vozi po belih črtah, vozi okoli smreke in jelke, naredi krog okrog lipe ipd. Nato si pa začnejo ogledovat črke, ki so označene in si jih skušajo zapomniti. Vpišejo jih v svojo zgibanko (črke jim prinesejo besedo ZAKLAD).

4. PLEZALNA STENA – visoko na drevo

Učenci plezajo po steni. Na vrhu stene je listek, do katerega morajo splezati, ga odpreti in si zapomniti kaj so videli. Na listku so računi, rezultate nato vpisujejo v svojo zloženko in ko dobijo vse rezultate, jim te prinesejo črke. Beseda na koncu je SMREKI ali BREZI ipd.

Na koncu premečejo črke, sestavljajo besede in dobijo geslo ZAKLAD JE PRI SMREKI. Njihova zadnja naloga je najti to drevo in okrog njega zaklad.

Ključne besede: iskanje, gozdni plaz, let nad gozdom, vožnja po gozdu, visoko na drevo, zaklad.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Rastlinstvo in živalstvo v različnih okoljih.

Tatjana Longo, OŠ Leskovec pri Krškem

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V današnjem času učenci preživljajo vedno manj časa v naravi, izgubljajo stik, bolj so razvite sposobnosti v povezavi IKT, manj pa sposobnosti in znanja povezana z naravo, okoljem. Izkušnje izvajanja dejavnosti v naravi so pokazale ne samo, da so pridobljena znanja trajnejša, tudi samo okolje je motivacijsko, učenci so sproščeni, pozornost usmerjena, kažejo se dobri učni rezultati. Poučujem v četrtem razredu in proti koncu šolskega leta preživimo pet dni v naravi. Dejavnosti, ki se izvajajo, so povezane z okoljem, kjer bivamo in s predmetnimi področji poučevanja. Delo poteka v obliki raziskovanja, samostojnega učenja, dela v skupinah. Večji poudarek je na pouku naravoslovja in tehnike ter športa, vendar dejavnosti vključujejo vsa predmetna področja. Naravoslovne dejavnosti vključujejo predvsem živalski in rastlinski svet, to je tematika s katero zaključujemo šolsko leto pri tem predmetu. Raziskujemo živa bitja obmorskega sveta in obale, ki ni njihova domača pokrajina, kar nudi učiteljem možnosti širšega nabora dejavnosti, učencev pa dodaten izziv in interes, ker okolja ne poznajo. Dejavnosti niso usmerjene izključno k učnim ciljem, temveč nosijo možnost dodatnega doživljanja in spoznavanja okolja ter razvijanja samostojnosti in sprejemanja odgovornosti izven domačega, poznanega okolja. V predstavitev bom prikazala vsebino in nabor konkretnih delavnic, ki jih izvajamo, proces priprave na izvedbo, izzive s katerimi se srečujemo pri tovrstnem delu, dobre plati, pomanjkljivosti ter odzive učencev.

Ključne besede: učenje na prostem, naravoslovje in tehnika, rastlinski in živalski svet
.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Narava kot učilnica: od raziskovanja do odgovornega ravnanja

Katja Lužar, OŠ Vavta vas

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Učenci tretjega razreda osnovne šole so postali ekološki raziskovalci. Raziskovali so naravni prostor v okolici šole, ki nudi pestro ekološko raznovrstnost (bližina gozda, travnik). Njihova naloga je bila, da ocenijo splošno stanje določenega okolja. Učenci so prejeli tudi preprost zemljevid prostora, ki ga morajo oceniti. Učenci so razdeljeni v skupine: t. i. botaniki, zoologi, raziskovalci voda in tal, eko varuhi. Vsaka skupina je prejela delovni list z različnimi tipi nalog in ocenjevalnimi lestvicami, ter pripomočke, če so le-te potrebovali. Na nekaterih delovnih listih je bila tudi QR koda, ki so jo lahko poskenirali s tablico. Ta jih je usmerila na spletno stran, ki jim je lahko bila v pomoč pri nalogah ali pa so učenci izvedeli kakšno zanimivost o naravi. Nato je sledilo terensko raziskovanje. Učenci so za raziskovalno nalogo imeli na voljo približno trideset minut. Botaniki so morali poiskati različne rastline in oceniti pestrost rastlinja, zoologi so iskali žuželke, ptice, sledi živali in razmišljali katero vlogo imajo le-te v ekološkem prostoru. Raziskovalci tal in voda so raziskovali barvo prsti, prisotnost voda, vlažnosti, rodovitnosti. Varuhi trajnosti pa so raziskovali vpliv človeka: onesnaženost, hrup, uhojene poti, poseg človeka v prostor. Vsaka skupina je imela tudi ključno nalogo, saj je morala predlagati vsaj eno izboljšavo za svojo temo. Vse skupine pa so imele enaka zaključna vprašanja: Kaj smo odkrili o okolju? V kakšnem ekološkem stanju je okolje? Kaj okolje najbolj ogroža? Kako lahko okolje izboljšamo? Na koncu je sledila evalvacija in predstavitev skupin. Pri evalvaciji smo poiskali konrektne rešitve, kako lahko pomagamo okolju in to kasneje tudi udejanili. Z učenci smo ustvarili hotel za žuželke, izvedli smo čistilno akcijo in zasadili nove rastline.

Ključne besede: trajnostni razvoj, izkustveno učenje, raziskovalno učenje, ekosistem, naravoslovno opismenevanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Ko verjetnost stopi iz učilnice

Ana Malavašič, OŠ dr. Ivana Korošca Borovnica

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek zajema temo inovativnega didaktičnega pristopa pri poučevanju matematike na prostem. Predstavlja, kako lahko učitelji matematike v 9. razredu osnovne šole cilje iz učnega načrta o verjetnosti prenesejo v okolje zunaj učilnice. Namesto tradicionalnega poučevanja in reševanja nalog, učenci izvajajo matematične eksperimente na prostem: mečejo igralno kocko, iščejo skrite listke, zbirajo in urejajo podatke, analizirajo rezultate ter računajo verjetnost. S tem uresničujejo cilje učnega načrta, kot so razumevanje naključnih poskusov, izračun verjetnosti, zbiranje in interpretacija podatkov ter kritično razmišljanje. Učenje postane gibanje, igra in izziv, matematika pa se spremeni v učenje na prostem.

Aktivnosti spodbujajo gibanje, ustvarjalnost, sodelovanje, raziskovanje, kritično razmišljanje in problemski pristop, kar je skladno z načeli didaktike in priporočili v učnem načrtu. Učenci razvijajo izkustveno učenje, matematično pismenost, medpredmetne povezave (šport) ter občutek, da je matematika živa, uporabna in povezana z njihovim svetom, kjer matematika ni več samo predmet, ampak doživetje izven učilnice.

S tem se krepi zavedanje, da je verjetnost orodje za razumevanje negotovosti, ki jo srečujemo v družbi, sodobnih tehnologijah in vsakdanjih odločitvah.

Ključne besede: Verjetnost, dogodek, poskus, izid, lov na verjetnost – skriti listki, kocka na daljavo – tarča, kovanci v gibanju – veriga metov..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Kamišibaj po knjigi Prvič v šolo

Manca Maretič Paulus, OŠ in vrtec Železniki

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Opisana dejavnost je bila izvedena za skupino predšolskih otrok, starih od 4-6 let v mesecu oktobru 2025 na vrtu pred vrtcem, torej na prostem. Dejavnost je bila izvedena na podlagi idej, ki jih je avtorica dobila na izobraževanju Estetski pristop pri učenju na prostem, ki se ga je udeležila septembra 2025. Preko izvedene dejavnosti je avtorica želela prikazati preplet vseh šestih področij kurikuluma za vrtce.

Z metodo kamišibaj, to je tehnika papirnega gledališča, se avtorica ukvarja četrto leto, saj ugotavlja, da je tehnika zelo primerna in motivacijska na področju spodbujanja bralne pismenosti. Otroci so ob izvajanju predstave zelo čuječi, pozorni, vztrajni poslušalci. Ugotavljamo, da je zapomnitev vsebin, ki temeljijo na slikovnem gradivu ob zaključnem preverjanju razumevanja vseh udeležencev odlična.

Dejavnost je bila sestavljena iz treh delov. Dejavnost se začne v igralnici, kjer se otroci razporedijo v pet skupin in določijo vodjo svoje skupine. Vsaka skupina dobi slikovna navodila za vodenje določene poti od igralnice do vrta. Otroci navodila samostojno preberejo, vzgojitelj pri vsaki skupini preveri, če so razumeli, kaj zajema njihov del na poti in kaj je potrebno narediti. Če je potrebno, jih dodatno usmeri in opozori na varnost in pravila, ki jih moramo upoštevati na poti. Nato vsaka skupina s pomočjo določenega vodje razloži ostalim, kaj morajo vsi otroci narediti in jih vodi do določenega mesta. Zadnja slika pri navodilih se pojavi pri naslednji skupini, katere naloga je, da pot nadaljuje in jo njihov vodja razloži ostalim otrokom. Na ta način prispemo do klopice in miz na vrtu, kjer se naše delo nadaljuje z drugim delom, to je s kamišibaj predstavo. Po izvedeni predstavi sledi preverjanje razumevanja zaporedja zgodbe ob slikovnem gradivu. Zadnji, to je tretji del dejavnosti pa zajema delo na petih postajah v obliki delavnic. Otroci se razvrstijo na pet kotičkov, na katerih se izvajajo dejavnosti s področja kurikuluma. Na prvi delavnici so gibalne spretnosti, sledita dve delavnici iz likovne umetnosti, dejavnosti za spodbujanje grafomotorike in dejavnosti za razvijanje matematičnih spretnosti.

Ob zaključku z otroki izvedemo zaključno evalvacijo, s pomočjo veselega in žalostnega obraza, da dobimo povratno informacijo otrok glede izvedene dejavnosti.

Ključne besede: bralna pismenost, didaktika na prostem, kamišibaj, kurikulum za vrtce, manjše skupine, učenje z delom.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Narava kot navdih za jezik: pouk slovenščine na prostem

Mira Marijan, OŠ Bršljin

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Pouk slovenščine pogosto razumemo kot dejavnost, vezano na učilnico, knjigo in zvezek, vendar zgodnje opismenjevanje zahteva veliko več kot le sledenje zapisanim simbolom. Otroci se jezika najuspešneje učijo skozi izkušnjo, gibanje in aktivno raziskovanje okolja, v katerem živijo. Prav zato pouk na prostem – v gozdu, na travniku ali šolskem dvorišču – odpira nove možnosti za smiselno in celostno razvijanje bralnih in pisnih spretnosti.

V prispevku bom predstavila, kako lahko dejavnosti začetnega opismenjevanja, kot so prepoznavanje glasov, povezovanje glas–črka, branje in zgodnje pisanje, uspešno prenesemo v naravno okolje. Učenci lahko ob opazovanju narave iščejo začetne glasove v besedah, sestavljajo črke iz naravnih materialov, berejo kratka navodila ali ustvarjajo preprosta besedila, povezana z njihovim doživetjem. Takšne dejavnosti omogočajo, da se učenje odvija skozi igro, sodelovanje in neposredno izkušnjo, kar bistveno prispeva k boljšemu razumevanju in trajnejšemu znanju.

Učenje na prostem ima pri tem posebno vrednost, saj spodbuja motivacijo, radovednost in aktivno vključenost vseh učencev. Poleg razvoja jezikovnih zmožnosti prispeva tudi k razvoju gibalnih spretnosti, socialnih veščin in pozitivnega odnosa do učenja. Pouk slovenščine v naravi tako ne predstavlja le popestritve, temveč pomembno dopolnitev tradicionalnega poučevanja, ki učencem omogoča, da pismenost razvijajo na naraven, smiseln in njim bližnji način.

Pouk slovenščine v 1. razredu je kot ustvarjen za učenje skozi gibanje, igro in konkretno izkušnjo. Naravno okolje ponuja ogromno možnosti za razvijanje začetnega opismenjevanja na sproščen, a zelo učinkovit način.

Ključne besede: slovenski jezik, opismenjevanje, pouk na prostem, razvoj jezikovnih zmožnosti, učenje skozi gibanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Urjenje pozornosti s somatiko

Gregor Marinšek, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Gorenje

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Sodobna šola se vse pogosteje sooča z izzivom zmanjšane zmožnosti učencev za dolgotrajno zbranost in poglobljeno razumevanje, ki sta ključna za obravnavo kompleksnih tem, kot je trajnostni razvoj. Otroci niso manj sposobni poglobljenega razmišljanja, temveč le živijo v okolju, ki stalno spodbuja hitro preklapljanje pozornosti, takojšnje odzive in površno obdelavo informacij. Zato pozornost ni več samoumevna predpostavka učenja, temveč razvojna veščina, ki jo je treba v šoli zavestno in sistematično razvijati.

Za razvoj primerne sposobnosti usmerjanja pozornosti je potrebna redna, sistematična in postopna vadba. Somatski pristopi ponujajo učinkovita orodja za razvijanje bolj zavestnega odnosa do pozornosti, saj učenje vežejo na zaznavanje telesa in gibanja, položaja telesa v prostoru in notranjih telesnih občutkov. S krepitvijo interocepcije in zavedanja telesnih signalov se učenci učijo prepoznavati, kam je njihova pozornost usmerjena, ter jo znajo vse bolj zavestno regulirati.

Vloga učitelja tako ni le v ustvarjanju ustreznega učnega okolja in motivacije, temveč tudi v opremljanju učencev z veščinami, ki jim omogočajo, da sami učinkovito usmerjajo proces učenja in ohranjajo koncentracijo. Ključen premik, ki ga prinaša učenje pozornosti, je prenos odgovornosti do osvajanja trajnega znanja z učitelja na učenca. Le učenci, ki zmorejo aktivno upravljati svojo pozornost, se lahko zares poglobijo v učno snov, razvijejo trajno znanje in oblikujejo odgovoren, trajnostno naravnan odnos do sveta.

Učenje pozornosti je tesno povezano tudi z zgledom odraslih in z učnim okoljem, ki spodbuja umirjen tempo, omejuje motnje ter vrednoti premišljeno razmišljanje. S tem šola ne krepi le kognitivnih sposobnosti učencev, temveč jih opremlja tudi za etično, odgovorno in trajnostno delovanje v prihodnosti.

Ključne besede: urjenje pozornosti, somatika, trajnostni razvoj, ohranjanje koncentracije, poglobljeno znanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Bodi del rešitve, ne problema

Nataša Markelj Kosmač, OŠ Žiri

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku bom predstavila potek naravoslovnega dne na temo Ekologija, ki se je nadaljeval še naslednji dan, kjer smo dejavnosti povezali še medpredmetno. Vsebine in dejavnosti so povezane z učnimi cilji 4. razreda, kjer naj bi učenci znali utemeljiti pomen ločenega zbiranja odpadkov, razložiti škodljivost divjih odlagališč ter dokazati, da se odpadki lahko uporabljajo tudi kot surovine, kar pomeni, da jih recikliramo. Medtem ko v uvodu preverjam predznanje otrok, nam pod vrati učilnice nekdo v razred potisne skrivnostno pismo. Ugotovimo, da nam ga pošilja škrat Zelenko, ki ima za nas eko izzive in naloge in nas povabi v naravo, da mu jih pomagamo rešiti. Zelenko nas najprej povabi v šolski park, kjer s pomočjo tabličnih računalnikov rešimo kviz o ekologiji, recikliranju, divjih odlagališčih… Ko najdemo pravilno geslo, moramo v parku poiskati škrata Zelenka, saj nas pri njem čaka nov namig. Ta nas vodi na šolsko igrišče, kjer nas pričakata skrivnostni škatli. Naloge so povezane z divjimi odlagališči. Pri reševanju le teh si pomagamo z IKT tehnologijo, kjer si na tabličnih računalnikih ogledamo prispevek o divjih odlagališčih, potem pa rešimo Zelenkovo nalogo. Po opravljeni nalogo, nas čaka nagrada, ki nas zelo razveseli. Zelenko nam podari igro Med dvema ognjema.

Drugi del naravoslovnega dne predstavlja čiščenje Žirov. Naša naloga je, da očistimo bregove potoka Rakulščica, zato za pomoč prosimo člana ribiške družine Žiri in tako poskrbimo še za medgeneracijsko sodelovanje. Dogovorimo se, kako se bomo organizirali glede ločevanja odpadkov in na katerem ekološkem otoku bomo pustili vreče z odpadki.

Drugi dan se pustolovščina nadaljuje. V razredu nas čaka skrivnostna vrečka iz blaga, ki je obešena čez rob šolske table. V njej so navodila, kaj moramo vzeti s seboj in kam nas škrat Zelenko vabi tokrat. Odpravimo se na šolski vrt, že po poti pobiramo smeti, naletimo celo na divje odlagališče. Smeti potem na vrtu ločimo v ustrezne zabojnike, ki jih izdelamo sami. Zelenko ima za nas na vrtu tudi sprostitveno dejavnost. Ker smo pridno očistili naravo in ločili odpadke, lahko sedaj uživamo v njeni lepoti in jo začutimo v celoti. Zelenko nas usmeri v doživljanje narave z vsemi čuti: vonjamo, poslušamo, tipamo, opazujemo, čutimo veter… Povežemo se tudi v paru s sošolcem in rešujemo skrivne naloge, povezane z naravo. Ko smo takole umirjeni, nam učiteljica ob spremljavi ptičjega petja, prebere pravljico Mojiceje Podgoršek Eko čarovniška šola. Potem pa še sami postanemo eko čarovniki in organiziramo reciklirani orkester, v katerem vsak dobi svojo plastenko in poišče čim več zvokov, ki jih lahko ustvarimo z njo. S plastenkami zaigramo Zelenjavni rap.

V okviru naravoslovnega dne izvedemo tudi raziskavo, s katero smo želeli ugotoviti, koliko odpadne embalaže pridelamo v našem razredu s šolsko malico v enem mesecu.

Na koncu smo si ogledali še čistilno napravo, ki poskrbi, da voda v naravo steče očiščena in tako neškodljiva za okolje.

Naravoslovni dan smo strnili z mislimi o naravi, o čistoči, o varovanju okolja, ki smo jih napisali na manjše plakate in jih obesili na vidna mesta v šoli ter tako poskrbeli, da osveščamo tudi druge o pomembnosti te tematike. Saj je Zemlja naš skupni dom in zanjo moramo skrbeti vsi!

Ključne besede: ekologija, eko izzivi, škrat Zelenko, divja odlagališča, recikliranje, čiščenje okolice, raziskava.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Naravoslovni raziskovalci na Obli Gorici

Tamara Medja, OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Projekt Naravoslovni raziskovalci na Obli Gorici predstavlja učno prakso, ki temelji na izkustvenem in raziskovalnem učenju na prostem. V njem je sodelovalo 27 učencev 3. razreda, ki so v obdobju dveh mesecev v času podaljšanega bivanja sistematično raziskovali naravno okolje Oble Gorice nad Radovljico. Projekt je zasnovan kot medpredmetno povezovanje slovenščine, naravoslovja in družboslovja (SPO), matematike ter likovne umetnosti in spodbuja aktivno, smiselno učenje v naravnem okolju.

Učenci so skozi šest tematskih sklopov raziskovali nastanek morenskega hriba, lastnosti tal, rastlinske in živalske vrste ter pomen ohranjanja naravne dediščine. Pri tem so razvijali ključne naravoslovne postopke, kot so opazovanje, merjenje, razvrščanje, primerjanje in oblikovanje sklepov. Poseben poudarek je bil namenjen sodelovalnemu učenju, samostojnemu raziskovanju ter povezovanju znanja z neposredno izkušnjo v lokalnem okolju. Učenci so svoje ugotovitve tudi zapisovali, jih ustno predstavljali ter jih likovno upodabljali, kar je dodatno poglobilo razumevanje vsebin.

Dejavnosti so potekale večinoma na terenu, kjer so učenci zbirali podatke, reševali raziskovalne naloge, beležili opažanja in reflektirali svoje izkušnje. Uporabljali so različne pripomočke, kot so delovni listi, merilni trakovi, slikovni ključi ter naravni materiali. Inovativni pristopi, kot so QR-postaje, so dodatno povečali motivacijo, samostojnost in vključenost učencev, saj so omogočali učenje z uporabo sodobne tehnologije v naravnem okolju.

Evalvacija projekta je pokazala visoko stopnjo interesa, aktivnega sodelovanja in razumevanja naravnih procesov. Učenci so izkazali veliko radovednosti ter napredek v raziskovalnih spretnostih in sodelovanju. Hkrati pa je bilo zaznano, da je v popoldanskem času koncentracija nekoliko nižja, zato je pomembno dejavnosti časovno in organizacijsko ustrezno prilagajati.

Projekt potrjuje, da učenje v naravi pomembno prispeva k boljšemu znanju, razvoju raziskovalnih spretnosti ter krepitvi odgovornega odnosa do narave in lokalnega okolja.

Ključne besede: Raziskovanje, učenje na prostem, medpredmetno povezovanje, izkustveno učenje, QR-kode, trajnostni odnos do narave.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Razvijanje bralne pismenosti v naravi

Elizabeta Šajnovič, OŠ in vrtec Apače

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Branje je pomembna življenjska veščina. Učiteljice slovenščine in knjižničarki na Osnovni šoli Apače opažamo, da z leti šolanja notranja motivacija za branje upada, zato na šoli izvajamo raznolike zanimive in za učence privlačne aktivnosti, katerih namen je razvijanje in ohranjanje motivacije za branje. Vključujemo se v projekte, ki spodbujajo zanimanje za branje, prispevajo k vzgoji trajnih bralcev, ozaveščajo o pomenu branja in bralne pismenosti, povečujejo motivacijo za branje in krepijo socialne odnose.

Bralno pismenost razvijamo tudi izven učilnice – v naravi, v učilnici na prostem, kjer učenje postane bolj izkustveno in zanimivo. Tak pristop povezuje gibanje in učenje, spodbuja radovednost, omogoča učenje preko doživetij.

V prispevku predstavljam izvedbo projekta Menjaj branje in sanje v učilnici na prostem. Po evalvaciji dejavnosti, izvedenih v naravi, smo prišli do ugotovitev, da branje na prostem ni le sprememba okolja, ampak ima precej konkreten vpliv na učenje, motivacijo in razvoj otrok. Naravno okolje je za učence bolj sproščeno in zanimivo kot učilnica, kar zmanjša občutek šolskega dela in poveča notranjo željo po branju. Stik z naravo umirja in izboljšuje pozornost, učenci so pogosto bolj zbrani kot v zaprtem prostoru. Branje na prostem povezuje kognitivni razvoj (razumevanje), čustveni razvoj (doživljanje) in socialni razvoj (sodelovanje z drugimi). Ker narava ponuja veliko dražljajev, so imeli učenci priložnost besedila povezati z resničnim okoljem. Branje na prostem pogosto vključuje gibanje, kar je pozitivno vplivalo na njihovo telesno in duševno počutje. Učenje je bilo bolj zanimivo, manj monotono in bolj povezano z resničnim življenjem, hkrati pa so učenci razvijali odnos do narave in okoljske ozaveščenosti.

Ključne besede: branje, bralna pismenost, spodbujanje branja, učenje na prostem, motivacija za branje.

Postani bralni detektiv

Mojca Šarlija, OŠ Janeza Puharja Kranj - Center

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Z učenci prvega razreda smo izvedli niz zanimivih in raznolikih dejavnosti na prostem pod skupnim naslovom Postani bralni detektiv. Namen dejavnosti je bil razvijanje bralnih in jezikovnih spretnosti skozi gibanje, raziskovanje in sodelovalno učenje v naravi.
Učenci so se preizkusili v lovu na besede, kjer so iz zlogov na tleh sestavljali čim več različnih besed. Sledila je igra met na črke, pri kateri so s pomočjo kamenčka izbrali črko in poimenovali besede, ki se začnejo nanjo. Pri dejavnosti zapiši črko v mivko so učenci ob poslušanju besede prepoznali zadnji glas in ga zapisali v pesek.
Veliko veselja je prinesel bralni skok, kjer so učenci ob branju besed izvajali toliko poskokov, kolikor zlogov je imela beseda. V sklopu teme živim zdravo so pri dejavnosti resnica ali laž razvrščali povedi in iz resničnih sestavili geslo ZDRAVJE.
Ustvarjalno so se preizkusili tudi pri sestavljanju likov iz lesenih palčk, kjer so po navodilih oblikovali hišo in ladjo ter razmišljali o geometrijskih oblikah. Pri nalogi čarobni stavek so dopolnjevali manjkajoče besede, jih iskali po prostoru in sestavljali smiselne povedi.
Zelo dinamične so bile tudi naloge, kot so kdo bo več, kjer so iz črk na kockah sestavljali besede, ter bralni detektiv, kjer so iskali predmete glede na opis (npr. nekaj okroglega ali pisanega). Pri pantomimi besed so besede uprizorili z gibi, sošolci pa so jih prepoznavali.
Orientacijske spretnosti so razvijali z bralnim zemljevidom, kjer so sledili navodilom v prostoru, ter pri skrivnostni škatli, kjer so na podlagi opisa iskali ustrezne predmete. Poseben izziv je predstavljalo tudi branje zrcalno zapisanih besed v dejavnosti ogledalo besed.
Zaključna dejavnost beri slikopis je povezala gibanje, sodelovanje in ustvarjanje v naravi, saj so učenci po navodilih oblikovali različne slike iz naravnih materialov.
Celoten sklop dejavnosti je pokazal, da se lahko branje uspešno povezuje z gibanjem, igro in raziskovanjem v naravi. Učenci so bili aktivni, motivirani in uspešni pri razvoju bralne pismenosti na drugačen, doživljajski način.

Ključne besede: • bralna pismenost
- didaktične igre
- učenje skozi gibanje
- multisenzorično učenje
- fonološko zavedanje
- bralno razumevanje
- opismenjevanje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Naravoslovni dan ob potoku: raziskovanje vodnih ekosistemov in rečnih procesov

Darja Šarman, OŠ Hruševec Šentjur

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V sodelovanju z Inštitutom Revivo, ki skrbi za soustvarjalno skrbništvo rek, smo izvedli naravoslovni dan za učence sedmih razredov. Terensko delo pri naravoslovju je za učence namreč pomembna priložnost za raziskovalno učenje in neposredno spoznavanje naravnega okolja.
Učenci so bili razdeljeni v tri skupine in so izvedli tri različne delavnice.
V prvi delavnici so učenci vzorčili bentoške vodne nevretenčarje v potoku ob šoli, kjer so najprej določili ustrezen mikrohabitat. Opazovali so različne dele potoka, kot so prodnato dno, vodno rastlinje in mirnejši tolmuni, ter se pogovarjali o tem, kako okoljski pogoji vplivajo na prisotnost organizmov. Nato so s pomočjo mrežic izvedli vzorčenje in zbrane organizme prenesli v posode za nadaljnje opazovanje.
V drugi delavnici so s pomočjo določevalnega ključa prepoznavali posamezne skupine vodnih nevretenčarjev ter se učili razlikovati med njimi glede na zgradbo telesa. Takšno delo spodbuja natančnost, opazovanje in razumevanje pomena biotske raznovrstnosti v vodnih ekosistemih.
V tretji delavnici so učenci v računalniški učilnici s pomočjo aplikacije Acarnum Maps raziskovali, kje je najbližja večja reka tekla nekoč in kje teče danes. Spoznali so pojem rečni koridor, ki predstavlja območje struge reke skupaj z brežinami na obeh straneh, do koder seže voda ob najvišjih poplavah. S pomočjo spletnega brskalnika so poiskali aplikacijo Atlas voda in preverili, ali se šola ter njihovi domovi nahajajo na poplavnem območju. Tako so razvijali prostorsko predstavo in razumevanje pomena varnega bivanja v bližini vodotokov.
Učenci so svoje terensko delo dokumentirali z mobilnimi napravami. Posnetke in fotografije so kasneje uredili ter oblikovali kratek film z aplikacijo iMovie. S tem so razvijali digitalne kompetence, sposobnost sodelovanja in ustvarjalnega izražanja.
Namen takšnih inovativnih pristopov pri pouku je vključevanje in prepoznavanje nadarjenih učencev na različnih področjih, razvijanje njihovih individualnih sposobnosti ter spodbujanje timskega dela. Povezovanje terenskega raziskovanja, digitalnih orodij in predstavitve rezultatov omogoča učencem boljše razumevanje naravoslovnih procesov ter krepi njihovo radovednost in raziskovalni duh.

Ključne besede: terensko raziskovanje, bentoški nevretenčarji, raziskovalno učenje, digitalna orodja, medpredmetno povezovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Orientacijski pohod kot oblika aktivnega poučevanja na prostem

Tatjana Šebjanič, OŠ Gornja Radgona

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V sodobnem izobraževanju se vse bolj poudarja pomen aktivnega, izkustvenega in celostnega učenja. Eden izmed pristopov, ki to omogoča, je učenje na prostem. Gre za didaktični pristop, pri katerem se učni proces odvija izven učilnice, najpogosteje v naravi ali urbanem okolju, kjer učenci pridobivajo znanje preko neposredne izkušnje.
Učenje na prostem ni zgolj sprostitev ali rekreacija, temveč načrtovan pedagoški proces z jasno določenimi učnimi cilji. Tak način poučevanja spodbuja motivacijo, izboljšuje razumevanje učne snovi in prispeva k celostnemu razvoju učenca.
Predstavila bom, primer izvedbe orientacijskega pohoda, ki ga na naši šoli že nekaj let izvajamo v okviru športnega dne, kot obliko medpredmetnega sodelovanja med geografijo in ostalimi predmeti. Predstavljen je tudi kot primer medgeneracijskega učenja, ker v isti skupini sodelujejo učenci dveh generacij, samo izvedbo in evalvacijo, ki smo jo opravili po izvedbi dneva dejavnosti. Dodane so tudi naloge, ki so jih učenci reševali na tem pohodu, ki je potekal v okolici naše šole v Gornji Radgoni.

Ključne besede: medpredmetno povezovanje, nadarjeni učenci, orientacijski pohod, OŠ Gornja Radgona, sodelovalno učenje, terensko delo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Hrast, kralj gozda in bukev, kraljica gozda

Kristina Šegel, OŠ Mengeš

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja novejši pristop k učenju v naravi, ki temelji na doživljanju in izkustvenem učenju ter ohranjanju ljudskega izročila.
Dejavnosti na prostem prežema pravljičnost, ki učinkovito spodbujaja motivacijo, radovednost, boljšo pozornost in pomnjenje. Učenci se skozi opazovanje, gibanje in sodelovalno učenje aktivno vključujejo v učni proces.
Prek pravljičnega in doživljajskega pristopa z neposrednim stikom v naravi spoznajo hrast kot kralja gozda in bukev kot gozdno kraljico. Spoznavajo pomen drevesnih vrst v današnjem času in času naših slovenskih prednikov.
Osrednja nit je spoznavanje drevesa skozi pravljičnost in doživljanje, ki izhaja iz slovenskega ljudskega izročila in bajeslovnih predstav, kar dodatno poglablja doživljanje in motivacijo za samostojno učenje. S pomočjo elementov kulturne dediščine, kot so ljudske pripovedke, pesmi, uganke in reki, s katerimi učenci razvijajo odnos do dreves. Spoznavajo povezanost človeka z naravo, se z njo zbližujejo in oblikujejo odnos do nje.
Sosledje dejavnosti je zasnovano postopno. Prične se preko zbliževanja s posameznim drevesom (hrastom ali bukvijo) s pomočjo prepoznavanja slikovnih in naravnih in ugank. Učenci poiščejo ustrezno drevo ter nadalje spoznavajo njegove značilnosti in zanimivosti s pomočjo pesmi in rekov.
Sledi medvrstniško sodelovanje in poglabljanje razumevanja skozi doživljajsko poslušanje starih pripovedk o drevesu. Starejši učenci berejo pripovedke ter pomagajo pri nadaljnem reševanju nalog in ugank. Takšno delo ob razvoju socialnih in čustvenih spretnosti tudi učence poveže, obenem krepijo bralne spretnosti in besedišče.
V naslednjem koraku učenci aktivno utrjujejo znanje o zgradbi drevesa z nameščanjem napisov z deli telesa na drevo.
Dogajanje zaključimo z gibalno doživljajsko igre »postani drevo«, kjer doživljajo dreveso kot živo bitje, razvijajo empatijo ter se vživljajo v njihovo »počutje«. O tem krepijo spoštljiv odnos do drevesa, do narave in iščejo načine za odgovorno ravnanje.
Učenje povezuje več učnih področij: spoznavanje okolja, slovenščino, umetnost in gibanje. Obenem spodbuja čuječnost, doživljanje, razmišljanje, sklepanje in ustvarjalnost.
Učenja v naravi je učinkovitega pristopa za razvijanje znanja, vrednot in odnosa do kulturne dediščine in tudi okolja. Izkušnje iz dela na prostem v naravi vodijo k globljemu razumevanju pa tudi notranji umiritvi. Obenem dajo učencem občutek svobode in povezanosti z naravo.

Ključne besede: pravljičnost, kulturna dediščina, hrast, bukev, izkustveno učenje, medvrstniško sodelovanje, odnos do narave.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Dogodivščine gozdnega škrata

Saša Šeško, OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Bralna pismenost je osnova za kakovostno življenje. V vsakdanjem življenju nas spremlja na vsakem koraku. Branje, razumevanje prebranega in nato še vrednotenje le tega se razvija v bralno kulturo, ki je postala v današnjih časih vrednota, ki jo moramo otrokom privzgojiti in jim jo približati, saj v šolah opažamo, da so otroci manj motivirani za branje in posledično ne berejo radi oz. redko vzamejo doma v roke knjigo. Pri spodbujanju branja je pomembno, da uporabljamo raznolika besedila, takšna, ki so učencem všeč, jih pritegnejo k branju oziroma po prebranem izvedejo kakšno aktivnost. Ravno raznolika besedila in pogostost branja vplivata na uspešnost besedilnih spretnosti. Učenci radi berejo o dogodivščinah različnih junakov. Zato se z učenci večkrat odpravimo v naravo, kjer pridobimo še pozitiven učinek na učenčev duševni in čustveni razvoj. Branje v gozdu spodbuja tudi mišljenje. Učenci si v naravi radi izberejo svoj kotiček. Že sama sprememba okolja vpliva boljšo motiviranost otrok za branje, učenje. Včasih si v naravo odnesejo vsak svojo knjigo, večkrat branje tudi poslušajo. Še bolj pa jim je všeč kadar se bralne vaje nanašajo na različne aktivnosti. Takrat učenci izkažejo tudi interes za branje in branje zanje predstavlja užitek. V prispevku bom podrobneje predstavila delavnico, ki se nanaša na razvijanje bralne pismenosti v gozdu. Ko prispemo v gozd, si učenci pripravijo trde podloge z učnimi listi. V gozdu omejimo prostor. Najprej preberejo gozdne izzive. V kolikor je kaj nejasnosti, le te pojasnimo. Pripravijo si pisalo, saj jih v izzivih čaka nekaj različnih nalog. Nato jim omejimo čas. Na listu morajo opraviti zapisati rešitve izziva ali pa si naredijo kljukico, kjer morajo izziv samo opraviti.

Na učnem listu jih čakajo naslednji izzivi:

1. Dobro opazuj gozd. Ali vidiš kakšno žival? Nariši jo.
2. Izberi si drevo v bližini. Potipaj ga. Kaj občutiš?
3. Kaj ti je v gozdu najbolj všeč?
4. Zapri oči in prisluhni zvokom gozda. Kaj slišiš?
5. Ozri se naokrog. Naštej par stvari, ki jih vidiš.
6. Poglej pod drevo. Mogoče se tam skriva gozdni škrat. Kako mu je ime? Iz vej, ki jih najdeš na tleh, sestavi prvo črko njegovega imena.
7. Gozdni škrat ima zagotovo v žepu spravljen čudežni predmet. Iz listja, ki je na tleh, sestavi čudežni predmet.
8. Iz naravnih materialov, ki jih najdeš okrog sebe, naredi bivališče gozdnega škrata.

Ko opravijo vse izzive, pokličejo učitelja, da preveri če so opravili vse naloge. Nato pa dobijo listek z besedilom.

Nekoč pred davnimi časi je v gozdu živel majhen gozdni škrat. Svoj dom si je naredil pod drevesom. Njegova hišica je bila zgrajena iz maha, streha pa iz vejic in velikih listov, ki so šumeli ob vsakem vetriču. A gozdni škrat ni bil navaden škrat, temveč je bil izjemno bister in vedno pripravljen na različne dogodivščine. Zelo rad pa je pomagal tudi drugim. V gozdu je imel ogromno prijateljev. Vse živali so k njemu hodile po pomoč in nasvete. Vsako jutro, ko je stopil iz hišice, se je razgledal naokrog in prisluhnil, ali kdo potrebuje njegovo pomoč.

Nekega dne je slišal jok. Sledil je zvoku in našel majhno veverico, ki je izgubila želode. Takoj ji je

priskočil na pomoč. Začel je razmišljati in raziskovati. Opazil je sledi v blatu in ugotovil, da so želode skrile šoje, saj tako pomagajo pri širjenju hrastovih gozdov. A šoje niso vedele, da jih je izgubila veverica. Veverica je bila presrečna, ko jih je dobila nazaj. Odnesla jih je v drevesno duplino.
A nekega večera je prišla največja dogodivščina. Gozd je zajela gosta megla…
Tako sedaj si na vrsti ti, da zapišeš škratovo največjo dogodivščino. Pomagaš si lahko z gozdnimi izzivi, ki si jih rešil na učnem listu. Ima gozdni škrat posebno ime? Je rešil kakšno žival? Kaj se je zgodilo? Je gozdni škrat uporabil čarobno moč? Ali si je pomagal s čudežnim predmetom? Napiši nadaljevanje zgodbe in njen zaključek.
Tudi čas pisanja zgodbe omejimo. Po potrebi čas pisanja podaljšamo.
Ko učenci napišejo zgodbo, jo nato preberejo sošolcem če želijo.

Ključne besede: Bralni izzivi, bralna pismenost, branje v naravi, gozdni škrat, bralne aktivnosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Razvoj jezika in jezikovnih spretnosti na prostem

Andreja Škulj, OŠ Franceta in Toneta Kralja Dobrepolje, Vrtec Ringaraja

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Jezikovne dejavnosti v vrtcu na prostem so zelo učinkovite, saj otroci jezik in jezikovne zmožnosti razvijajo skozi gibanje, igro in preko neposrednega stika z okoljem. Otroci se tako preko igre v naravi vključujejo v pogovor ter se učijo novih besed iz resničnega okolja, zato je tako pridobljeno znanje bolj smiselno, trajno in vseživljenjsko. Izkušnje, ki jih s tem pridobijo otroci so izredno dragocene, saj se otroci z njimi lažje poistovetijo in jih ponotranjijo. V naravnem okolju spodbujamo opazovanje, primerjanje in razmišljanje, slušno zaznavanje, socialne in komunikacijske spretnosti, ustvarjalnost in domišljijo ter krepimo celostni razvoj posameznika.
Učenje jezika na prostem je živo, igrivo in učinkovito, saj vključuje celotno otrokovo izkušnjo, in sicer telo, čute in govor. Otroci skozi igro na prostem besede povezujejo s konkretnimi stvarmi, ki jih vidijo, slišijo ali se jih dotaknejo. Učenje skozi igro, gibanje in izkušnjo izboljša pomnenje, zmanjšuje nemir in povečuje zbranost. Na prostem imajo otroci veliko priložnosti za spontano komunikacijo, igra na prostem pa je zabavna, zanimiva in čuječa. Skupinske jezikovne igre na prostem spodbujajo sodelovanje, izmenjavo idej in poslušanje drugih, dejavnosti na prostem pa razvijajo tudi spoštljiv in odgovoren odnos do narave in okolja. Tak pristop ne razvija le jezika in jezikovnih spretnosti, ampak se vzgojna področja medsebojno prepletajo in dopolnjujejo, otroci pa preko dejavnosti na prostem razvijajo tudi vrednote, ki ostanejo za vse življenje.

Ključne besede: Otrok, igra, raziskovanje, jezik, jezikovne spretnosti, naravno okolje..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zemlja je naš dom

Ina Šmalc, OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Dogodek Zemlja je naš dom je bil zasnovan za učence 1. razreda z namenom obeležiti Svetovni dan Zemlje (22. 4.) in Svetovni dan knjige (23. 4.) ter medpredmetno povezati učne teme, o katerih se učimo. Dejavnost je trajala štiri šolske ure in je potekala v šolskem parku.
Sprejem prvošolcev je potekal na šolskem igrišču. Vsak prvošolec je moral premagati labirint in prinesti po eno črko. Iz zbranih črk so učenci sestavili besede in iz besedi poved. Dobljeno poved so primerjali s povedmi pri ključih. Tisti ključ z enako povedjo je odpiral skrinjico z vstopnicami do knjižnega vrta.
Učenci so prišli v šolski park in se usedli na blazinice. Medtem ko so čakali, so pod odejo našli navodilo, ki jih je napotilo do hiške v parku, kjer jih je čakal nov namig. Navodilo jih je usmerilo, naj iz košare vzamejo pisalo in list s podlago ter v parku poiščejo čim več živih in neživih stvari.
Učenci so imeli na voljo nekaj časa, da so raziskali šolski park in zapisali, kaj je živo in kaj ni. Po zvoku strgala so se zbrali pri dveh obročih, v katerih so razporedili zapise – žive in nežive stvari. Skupaj smo pregledali zapise in ponovili, kako prepoznamo živo bitje. Med naštetim smo opazili, da je med neživimi stvarmi tudi odpadek. Pogovor je nanesel na varovanje narave, ločevanje odpadkov in skrbi za naš planet. Učencem smo pokazali globus in karto sveta, zatem pa prisluhnil slikanici Zemlja se je prehladila (R. M. Galliez). O prebranem smo se pogovorili.
Sledila je dejavnost, pri kateri so se učenci sprehodili ob dolgi vrvi, ob kateri so bili postavljeni različni predmeti (papirček od bonbonov, sadje, semena, voda, košara, nahrbtnik, čevlji, kamen, zamaški, plastenka, vrečka za smeti …). Vsak si je poskušal zapomniti čim več predmetov. Na koncu so zapisali čim več predmetov, ki so si jih zapomnili.
Učenci so se razdelili v tri skupine na podlagi vonja eteričnih olj, nakapljanih na lesene palčke. Naloga vsake skupine je bila, da iz čim več videnih predmetov sestavijo smiselno zgodbo. Zgodbe so nato predstavili ostalim skupinam.
Učencem smo povedali, da je 22. aprila dan Zemlje in jim pokazali model Zemlje. Skupaj smo ponovili, kako skrbijo za naš planet: odpadke dajejo v koš, ločujejo, varčujejo z vodo, ugašajo luči, skrbijo za rastline in živali, hodijo peš ali kolesarijo, sadijo drevesa in rože …
Skupaj z učenci smo oblikovali model Zemlje in dele kopnega so učenci dopolnili z naravnimi materiali.
Na koncu je vsak učenec v svoj lonček posadil seme sončnice in ga okrasil.
Po zaključku dejavnosti so učenci pospravili predmete z razvrščanjem v obroče, ki so predstavljali različne koše za smeti. Dogodek smo zaključili s skupno malico v učilnici.

Ključne besede: učenje na prostem, narava, živo in neživo, dan Zemlje, bralna pismenost, medpredmetna povezava, ekologija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Okrogla miza Rešitev na dlani

Ana Šnofl, OŠ Sveta Ana

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Vsakodnevno smo obdani z informacijami o problematiki našega okolja. Trajnostni razvoj je rešitev sodobnega časa, zato želim opolnomočiti svoje učence s kreativnim razmišljanjem in znanji za prihodnost. Okrogla miza na temo biotska raznolikost v devetem razredu pri geografiji, je soočenje, kjer se učenci vživijo v različne vloge in zagovarjajo svoja stališča. Okrogla miza poteka v naravi oz. v učilnici na prostem. Je inovativen pristop k učenju, ki postavlja učence v središče učnega procesa, učenci kreativno razmišljajo, sodelujejo in iščejo rešitve. Učenci se razdelijo v štiri enakovredne skupine in sicer okroglo mizo sestavlja skupina ekologov, gospodarstvenikov, župan s sodelavci ter prebivalci kraja in seveda eden ali več moderatorjev. Vloge dodelimo ali si jih izberejo. Menjava skupine je možna pred začetkom, kasneje ne več. Najprej se učenci seznanijo z dodeljeno vlogo, se o njej podučijo in izoblikujejo skupno mnenje oz. stališča. Predhodno pridobijo znanja o problematiki s pomočjo pripravljene literature in po zaključku obravnavane učne snovi. Skupina ekologov se zavzema za ohranjanje narave, za biotsko raznolikost, za trajnostni razvoj in sobivanje z naravo. Gospodarstveniki v našem primeru kmetje, se zavzemajo za čim več pridelka, za intenzivno pridelavo, za sejanje trave ter umetno gnojenje in tudi škropljenje. Prebivalci kraja se zavzemajo za prijetno bivanje v kraju, mir in tišino, za urejenost in podobno. Predstavniki občine imajo najtežjo nalogo, saj so vsi drugi predstavniki prebivalci občine in jim je potrebno vsaj delno ugoditi in zagotoviti kvalitetno življenje. Zagovarjajo dobrobit vseh predstavnikov in iščejo rešitev, ki bo ugodna za vse. Moderator je povezovalni člen in se usmeri predvsem na vprašanja.
Po določenem času (10 ali 15 minut) moderator povabi predstavnika vsake skupine na soočenje, kjer zagovarjajo svoja stališča. Moderator z različnimi vprašanji, ki si jih je predhodno pripravil, naslovi vsakega predstavnika, da pridobi čim več stališč oz. različnih pogledov na problem. Biti mora nepristranski in vsakemu omogočiti, da izrazi svoje mnenje oz. stališče. Naloga moderatorja je, da skrbi za časovni okvir, kulturo pogovora ter skupino pripelje do ugodne rešitve. Učitelj nadzoruje okroglo mizo in po potrebi priskoči na pomoč.
Cilj okrogle mize je, da poiščejo vsaj tri rešitve, s katerimi se strinjajo vse skupine in imajo trajnostni pomen za domači kraj. Življenje, v katerem živimo, zahteva novosti in napredek, vendar je nujno, da ob tem razmišljamo trajnostno.

Ključne besede: trajnostni razvoj, biotska raznovrstnost, okrogla miza, igra vlog, naravno okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Plavalni koraki na kopnem

Jasna Medvešek Butinar, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Burja

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Dejavnost »Plavalni koraki na kopnem« predstavlja dopolnitev k plavalnemu tečaju, ki je namenjen učencem prve triade in ga izvajamo v CŠOD Burja. Dejavnost je zasnovana kot kombinacija teoretičnega plavalnega opismenjevanja ter gibalno-sodelovalnih in miselnih nalog, ki potekajo na prostem. Namen aktivnosti je otrokom z doživljajskim učenjem približati zavedanje o pomenu plavanja za življenje, razumevanje osnovnih pravil varnosti v vodi in ob njej, razvijanje osnovnih gibalnih spretnosti ter razumevanje osnovnih pojmov povezanih s plavanjem.
Učence skozi strukturirano pot v parku vodijo didaktični pripomočki – pisane perlice, ki jih usmerjajo od ene pisane ribice do druge. Pri vsaki ribici jih čaka naloga, povezana s plavalnim znanjem, varnostjo, gibanjem ter razumevanjem lastnosti vode in higiene.
Dejavnosti vključujejo poslušanje zgodbe o pogumni ribici, ki odpira pogovor o strahu, pogumu in varnosti, gibalne naloge (prenašanje “kapljice”, valovi prijateljstva, morski poligon), ustvarjalne naloge (šivanje po vzorcu delfinovega skoka, odtiskovanje morskega dna), naravoslovne poskuse ter preproste matematične izračune. Poseben poudarek je namenjen prepoznavanju pravil obnašanja na bazenu ter razumevanju varnostnih piktogramov.
Dejavnost spodbuja aktivno, izkustveno in sodelovalno učenje, kjer učenci znanje pridobivajo skozi gibanje, igro in medsebojno sodelovanje. Tak način učenja povečuje motivacijo, poglablja razumevanje plavalnih vsebin ter prispeva k večji varnosti in samozavesti učencev v vodi.

Ključne besede: Plavalno opismenjevanje, varnost v vodi in ob njej, učenje na prostem, gibalne dejavnosti, sodelovalno učenje, medpredmetno povezovanje..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Po stopinjah medveda, zajca in lisice

Alenka Mehle, OŠ Šmartno

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V sklopu razširjenega programa smo učencem na začetku šolskega leta ponudili dejavnost, ki smo jo poimenovali Po stopinjah medveda, zajca in lisice. Dejavnost je bila prvotno zasnovana kot dejavnost, ki ponuja aktivnosti v naravnem okolju, pri katerih učenci izvajajo naravne oblike gibanja, hkrati pa razvijajo gibalne sposobnosti. Da pa v samo raziskovanje gozda ne bi bilo vključeno samo gibanje in prosta igra, sem dejavnost na začetku šolskega leta obogatila in nadgradila. Upoštevala sem dejstvo, da nam naravni materiali, ki jih najdemo v gozdu, ponujajo najrazličnejše dražljaje, ki pripomorejo k spodbudnemu in vsestranskemu razvoju otrok. Učencem sem z obiskom gozda želela omogočiti, da gozd začutijo, ga vidijo, poslušajo, tipajo, vonjajo in navsezadnje tudi okušajo ter ga tako doživijo z vsemi svojimi čutili. Z bivanjem v gozdu smo spodbujali kritično mišljenje, ustvarjalnost, raziskovanje, radovednost, samozavest, samodisciplino, pozitivno samopodobo, empatijo, pogum, čudenje, spontanost, iznajdljivost, vzdržljivost in občutek za lepoto. Ker se zavedam veličine gozda in njegove moči na samo zdravje človeka, se mi je zdelo res smiselno, da dodobra izkoristimo bližnji gozd za učno okolje in osebno rast učencev. Pri načrtovanju aktivnosti za otroke sem ideje iskala tudi v priročniku mag. Natalije Gyorek, Gozdna pedagogika v praksi 1. del. Večina aktivnosti je plod moje lastne domišljije, nekatere pa so izvzete iz priročnika. Prav vsem pa je skupno, da so preproste in smiselne. Za večino smo potrebovali samo naravni material, ki smo ga našli v gozdu in malo lastne domišljije.

Naša raziskovanja so se začela že na pločniku ob šoli, kjer smo začenjali naše odprave v gozd. Običajno smo imeli v gozdu stalen prostor, do katerega smo potrebovali približno 7 minut hoje. S prvimi razredi sem v gozd odhajala enkrat tedensko, s tretjimi pa dvakrat na teden. Če smo se odpravili v gozd samo na igro, posebnih navodil nisem dajala. Otroke sem poskušala čim manj omejevati. Z moje strani so dobili občutek, da jim zaupam, saj jih prostorsko nisem omejevala, le dogovor smo imeli, da vseeno ne gredo predaleč stran od mene. Najbolj pomembno se mi je zdelo, da so se znali igrati sami, brez vodenja in nadziranja kaj morajo in česa ne smejo. In moram priznati, da jim je šlo presenetljivo dobro. Doživetja v gozdu so bila njihov pobeg od šolskega usmerjenega in sedečega dela. Njihovo igro sem vedno spremljala z varne razdalje in se jim občasno približala.

Ključne besede: gozd, otroci, igra v gozdu, učenje na prostem, naravoslovne dejavnosti, opazovanje, raziskovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Umetna inteligenca na prostem: drevo odločanja in učenje računalnika z nagrado/kaznijo

Bojana Mihalič Stržinar, OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja didaktični scenarij dveh aktivnosti, s katerima osnovnošolcem na izkustven način približamo temeljne pojme umetne inteligence in strojnega učenja brez programiranja v klasičnih okoljih. Aktivnosti sem izvedla pretežno na prostem in temeljita na dejavnem učenju, sodelovanju v skupinah ter postopnem prehajanju od konkretnih primerov k abstraktnemu razumevanju.

V prvi aktivnosti »Kaj delajo palčki« učenci spoznajo načelo strojnega učenja s klasifikacijo. Na osnovi vizualnih značilnosti palčkov sami izluščijo pravila za določanje poklicev ter presojajo, katere lastnosti so za odločanje pomembne in katere niso. S skupnim oblikovanjem odločitev in risanjem drevesa odločanja razumejo, kako iz posameznih primerov nastane splošno pravilo oziroma napovedni model. V nadaljevanju učenci ustvarijo podatke (risanje hiš palčkov po dogovorjenih merilih), ki jih računalnik uporabi za sestavljanje lastnega drevesa odločanja. Primerjava človeškega in računalniškega reševanja naloge odpira razpravo o tem, kaj pomeni učenje, inteligenca in umetna inteligenca.

Druga aktivnost »Računalnik iz bombonov« uvaja pojem spodbujevalnega učenja. Učenci skozi igro proti »računalniku«, predstavljenemu z lončki in kamenčki, opazujejo, kako se z izkušnjo in povratno informacijo spreminja njegovo vedenje: sprva se odloča naključno, z nagrajevanjem in kaznovanjem potez pa postopno izboljšuje strategijo. Dejavnost podpira razmislek o učenju iz napak, vlogi pravil, naključja in strategije ter o razliki med človeškim razmišljanjem in delovanjem algoritmov.

Učni dosežki obeh aktivnosti so: oblikovanje pravil iz primerov in njihovo zapisovanje v drevo odločanja; razumevanje vloge podatkov in posledic nedoslednosti; razumevanje učenja iz poskusov (nagrada/kazen); ter razvoj sodelovalnega učenja, argumentiranja in skupinske refleksije. Izvedba na prostem podpira aktivno vlogo učenca, krepi radovednost in pozitivno socialno dinamiko skupine, saj učenci znanje gradijo v gibanju in v resničnih situacijah.

Ključne besede: umetna inteligenca
strojno učenje
drevo odločanja
klasifikacija
spodbujevano učenje (nagrada/kazen)
učenje na prostem
izkustveno in sodelovalno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Od igre do jezika: angleščina kot del aktivnega učenja na prostem

Janja Milošič, VIZ OŠ Rogatec

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Učenje na prostem pridobiva vse večji pomen v sodobnem izobraževalnem prostoru, saj omogoča avtentične učne izkušnje, spodbuja celostni razvoj učencev ter povezuje različna predmetna področja. Prispevek predstavlja inovativne didaktične pristope pri pouku angleščine na prostem, ki temelji na povezovanju učilnice na prostem in bližnjega gozda kot avtentičnih učnih okolij. Predstavila bom primere dobrih praks, ki vključujejo izkustveno učenje, projektno delo, sodelovalno učenje ter uporabo digitalnih orodij v naravnem okolju. Naravno okolje ponuja bogate možnosti za raziskovanje, opazovanje in aktivno vključevanje učencev v učni proces. Poseben poudarek je namenjen razvijanju komunikacijskih kompetenc, motivacije in trajnostnega odnosa do okolja. Pri pouku angleščine ima učenje na prostem posebno vrednost, saj omogoča rabo jezika v avtentičnih situacijah. Učenci niso omejeni na učbenik in se jezika ne učijo zgolj kot sistema pravil, temveč jezik uporabljajo kot sredstvo sporazumevanja, raziskovanja in izražanja v realnih situacijah. Učilnica na prostem, ki jo imamo ob šoli, predstavlja strukturiran prostor za izvajanje pouka. Opremljena je z lesenimi klopmi in mizami ter naravnimi elementi, kar omogoča raznolike učne pristope. Njena prednost je dostopnost, saj se nahaja tik za šolo, in možnost redne uporabe. Naša šola je z dveh strani obdana z gozdom in gozd kot učni prostor ponuja bogate senzorne izkušnje, nepredvidljive situacije in pristne priložnosti za učenje jezika. V takem okolju učenci razvijajo tudi odnos do narave. V pouk angleščine na prostem sem vključila različne učne oblike in metode: postaje z nalogami, jezikovni lov na zaklad, sledenje navodilom, opisovanje okolice, gibalno-jezikovne igre, igre vlog, učenje z naravnimi materiali, pripovedovanje zgodb, opiši in ugani ter snemanje kratkih video predstavitev. Učenci so na prostem raziskovali naravne pojave, izvajali jezikovne igre ter ustvarjali zgodbe, pri čemer so uporabljali angleščino kot jezik sporazumevanja. Učenje na prostem predstavlja pomembno priložnost za uvajanje različnih didaktičnih pristopov, ki bogatijo učni proces. Pri pouku angleščine omogoča realistično rabo jezika in spodbuja aktivno sodelovanje učencev ter izboljšuje trajnost znanja.

Ključne besede: učenje na prostem, angleščina, komunikacija, avtentična raba jezika, izkustveno učenje, medpredmetno povezovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Misija Klorofil: Ko narava postane matematična soba pobega

Primož Mirtič Dolenec, OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni didaktični model poučevanja in utrjevanja matematičnih vsebin 6. razreda prek metode »sobe pobega« (angl. escape room), izvedene na prostem. Matematika v 6. razredu za učence predstavlja prehod na višjo stopnjo abstraktnega mišljenja, pri čemer pogosto opazimo upad notranje motivacije in porast »matematične anksioznosti«. Z namenom premostitve prepada med igrivim poukom na razredni stopnji k bolj strukturiranem pristopu na predmetni stopnji sem oblikoval sobo pobega z naslovom »Operacija Klorofil«. V njej učenci prevzamejo vloge naravovarstvenih agentov, ki morajo z matematičnimi spretnostmi rešiti gozd pred uničenjem. Abstraktne koncepte (naravna in decimalna števila, ulomki, obseg, ploščina ter geometrija) rešujejo v konkretnih, oprijemljivih situacijah.

Posebnost modela je fizična aktivacija učencev in uporaba pravih merilnih instrumentov v naravi, podprta s smiselno rabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Učenci v heterogenih skupinah na postajah izvajajo terenske meritve (npr. določanje pravokotnice do namišljenega laserja, merjenje pravega kota pri tlorisu, natančno merjenje dolžin drevesnih vej in računanje z ulomki z naravnimi materiali). Ker vsaka skupina obravnava fizično drugačne objekte, so njihovi vhodni podatki za računanje unikatni, s čimer je onemogočeno prepisovanje, zagotovljena pa je kognitivna aktivacija vseh učencev. Končne rešitve na postajah tvorijo edinstveno šifro skupine, ki jo učenci na koncu prek pametne naprave in QR kode vnesejo v digitalni obrazec. Evaluacija kaže na statistično pomembno povečanje sodelovanja, vztrajnosti in notranje motivacije učencev, ki skozi čustveno vpletenost v zgodbo matematiko doživijo kot uporabno veščino.

Ključne besede: matematika na prostem, soba pobega, igrifikacija, izkustveno učenje, medpredmetno povezovanje, motivacija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Grafika- tisk z rastlinami

Maja Mlakar, Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma, Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja poučevanje likovne umetnosti na prostem, s poudarkom na grafiki kot ustvarjalnem in izkustvenem procesu. V ospredju je tehnika rastlinskega tiska, ki temelji na uporabi naravnih materialov ter omogoča neposredno povezovanje umetniškega izražanja z naravnim okoljem.
Dejavnost se v celoti izvaja izven učilnice, kjer učenci v bližnjem naravnem okolju zbirajo različne rastline (listi, cvetovi) in jih uporabijo kot nosilce naravnih pigmentov. S postopkom mehanskega pritiska oziroma tolčenja se barva iz rastlin prenese na tekstilno podlago, pri čemer nastajajo unikatni grafični odtisi, ki ohranjajo strukturo in detajle rastlinskih oblik. Učenci skozi proces aktivno raziskujejo, opazujejo in eksperimentirajo, kar spodbuja njihovo ustvarjalnost, natančnost in estetsko doživljanje.
Prispevek izpostavlja inovativnost pristopa, ki temelji na sodobnih didaktičnih usmeritvah, kot so učenje na prostem, izkustveno in raziskovalno učenje ter medpredmetno povezovanje. Dejavnost smiselno povezuje likovno umetnost z naravoslovjem, biologijo in kemijo, saj učenci ob ustvarjanju spoznavajo rastlinske vrste, njihove značilnosti ter procese prenosa naravnih barvil.
Pomemben vidik prispevka je tudi vpliv dejavnosti na počutje in motivacijo učencev. Učenje v naravi spodbuja sproščenost, sodelovanje in pozitivno učno klimo, hkrati pa omogoča celostni razvoj učenca. Prispevek tako ponuja konkretne možnosti za vključevanje umetniških vsebin v učenje na prostem ter spodbuja razmislek o sodobnih, trajnostno naravnanih didaktičnih pristopih.

Ključne besede: grafika, tiskanje, odtis, naravni materiali, naravne barve, travnik, gozd.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Od kamnine do pigmenta - naravne barve iz kamnin

Manca Mlakar Willewaldt, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Trilobit

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja izviren didaktični pristop k učenju na prostem, pri katerem učenci raziskujejo kamnine kot naravni vir barv. Dejavnost temelji na izkustvenem in raziskovalnem učenju, saj učenci v naravi opazujejo, iščejo in preizkušajo različne vrste kamnin ter ugotavljajo njihove lastnosti. S postopki drobljenja, sejanja in mešanja z različnimi vezivi spoznavajo, kako iz kamnin nastanejo barve oziroma barvni pigmenti, ter raziskujejo, katere kamnine dajejo intenzivnejše ali obstojnejše barve. Svoja opažanja povezujejo z osnovnimi naravoslovnimi koncepti, kot so sestava snovi, fizikalne lastnosti mineralov ter spremembe materialov. Učenci iz kamnin pridobijo barve s katerimi potem barvajo kamenčke, odlitke fosilov in tudi druge stvari, npr.: les, cvetlične lončke,...

Poseben poudarek prispevka je na razvoju naravoslovne pismenosti, saj učenci skozi vodeno raziskovanje zastavljajo vprašanja, oblikujejo hipoteze, izvajajo preproste poskuse ter interpretirajo rezultate. Dejavnosti spodbujajo natančno opazovanje, primerjanje, razvrščanje in sklepanje, kar prispeva k boljšemu razumevanju naravnih procesov in zakonitosti. Učenje na prostem omogoča avtentičen stik z učnim okoljem, kar povečuje motivacijo in poglablja razumevanje učne snovi.

Pristop vključuje tudi smiselno medpredmetno povezovanje, predvsem z likovno umetnostjo, saj učenci pridobljene naravne pigmente uporabijo za ustvarjalno izražanje. S tem se poleg naravoslovnih razvijajo tudi ustvarjalne in estetske kompetence. Prispevek temelji na praktični izvedbi dejavnosti v okviru programov učenja na prostem ter prinaša konkretne primere nalog, raziskovalnih vprašanj in didaktičnih usmeritev za učitelje.

Predstavljena dejavnost spodbuja aktivno vlogo učencev, krepi njihovo radovednost in omogoča poglobljeno ter trajnejše učenje v naravnem okolju. Hkrati ponuja prenosljiv model poučevanja, ki ga je mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam, učnim ciljem in lokalnemu okolju.

Ključne besede: kamnine, barve, ustvarjanje, učenje na prostem, naravoslovna pismenost.

Gozdni izzivi

Jana Mrvar, OŠ Žužemberk

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Eno ključnih vprašanj, ki si ga postavi vsak učitelj, je vprašanje o tem, kako čim bolj učinkovito motivirati učence za šolsko učenje. Motivacija je ključni dejavnik dinamike učnega procesa: le motivirani učenci učenje začnejo, se učijo (sprašujejo, poslušajo, sodelujejo, preizkušajo, berejo, razmišljajo, primerjajo, doživljajo, vrednotijo, ustvarjajo …) in pri učenju vztrajajo, vse dokler ne končajo učnih nalog ali ne dosežejo zastavljenih učnih ciljev. (Jurišević, 2012)
Tukaj nam lahko na pomoč priskoči narava, ki je močan, a pogosto spregledan učni pripomoček. Aktivnosti na prostem lahko postanejo ključni dejavnik pri razvoju bolj motiviranih, osredotočenih, pozornih in radovednih otrok. V primerjavi s stresnimi in preobremenjenimi notranjimi prostori lahko odprt prostor narave zagotovi mir, tišino in občutek varnosti, kar zmanjšuje raven stresa in povečuje sposobnost koncentracije.
Na naši šoli v šolskem letu 2025/26 razvijamo dve prednostni nalogi. To sta varno in spodbudno učno okolje ter razvoj pismenosti (dosežki učencev). Ker sem članica skupine za razvoj pismenosti, sem se odločila v tem šolskem letu izvesti čim več dejavnosti na to temo. V prispevku predstavljam primer izvedene učne dejavnosti, in sicer dneva dejavnosti v obsegu 5 ur, ki vključuje uporabo estetskega pristopa in učenja na prostem. Dejavnost je bila izvedena v gozdu in je zato potrebovala večjo mero vnaprejšnjega načrtovanja in organizacije. Za učence sem pripravila dejavnost s področja razvoja pismenosti, vendar na bolj igriv in njim zanimiv način z delom po postajah in s samostojnim odločanjem glede vrstnega reda izvajanja nalog.

Ključne besede: Razvoj pismenosti, sodelovalno učenje, estetski pristop, učenje na prostem, motivacija, gibanje..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Gozd kot učilnica za merske enote

Tadeja Nemanič, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Lipa

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Razumevanje merskih enot in njihove uporabe je pri učencih nižjih razredov osnovne šole pogosto predstavljalo izziv, saj samo konceptualno razumevanje matematičnih postopkov ni bilo dovolj za trajno usvajanje znanja. Učenci so
pri učenju merskih enot potrebovali predvsem konkretne izkušnje in možnost povezovanja znanja z vsakdanjim življenjem. Zato je bila za učence od 2. do
5. razreda osnovne šole izvedena dejavnost učenja merskih enot v gozdu, kjer so učenci preko izkustvenega učenja razvijali razumevanje dolžine, mase in prostornine.
Dejavnost je temeljila na raziskovanju narave in reševanju problemskih nalog, ki so bile prilagojene starosti učencev ter so se postopoma stopnjevale po zahtevnosti. Učenci so delali v skupinah po štiri, pri čemer je bilo sodelovalno učenje eden ključnih elementov dejavnosti. Vsaka skupina je prejela kartico z nalogo in potrebne pripomočke, kot so meter in drugi materiali za preverjanje rezultatov. Po uspešno opravljeni nalogi so učenci prejeli novo, zahtevnejšo problemsko nalogo. Pri nalogah so prepoznavali in izbirali ustrezne merske enote, ocenjevali količine, primerjali rezultate ter izvajali konkretne meritve predmetov in pojavov v naravi.
Pomemben poudarek dejavnosti je bil na sodelovanju med učenci. Naloga je bila uspešno opravljena le, če je vsak član skupine prispeval svoj delež k reševanju problema. Učenci so si med seboj pomagali, si razlagali postopke in skupaj iskali ustrezne rešitve. Če posameznik določene vsebine ni razumel,
so mu pri razumevanju pomagali ostali člani skupine, saj skupina brez sodelovanja ni mogla napredovati do naslednje naloge. Takšen način dela je prispeval ne le k utrjevanju matematičnega znanja, temveč tudi k razvoju socialnih veščin, kot so komunikacija, sodelovanje in medvrstniška pomoč.
Namen dejavnosti je bil, da so učenci merske enote spoznali preko neposredne izkušnje v naravi ter pridobljeno znanje prenesli v vsakdanje življenje. Glavni cilji dejavnosti so bili, da so učenci poznali in uporabljali ustrezne merske enote, ocenjevali, primerjali in merili različne količine.

Ključne besede: merske enote, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, medvrstniško učenje, problemske naloge, učenje na prostem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Dejavnosti izven šolskih zidov

Andreja Ošlaj, OŠ Sveti Jurij

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Učitelji imamo pomembno vlogo v učnem procesu. Pri svojem delu z učenci imamo možnost, da izbiramo metode dela, kar nam omogoča pester izbor dejavnosti. Veliko otrok se premalo giba in preživi premalo časa na prostem, zato v dejavnosti z učenci pogosto vključujem tudi pouk na prostem.

Naša šola se nahaja v manjšem kraju poleg gozdička in večjega igrišča, pred šolo pa imamo tudi dvorišče v obliki amfiteatra, ki je obdano z drevesi, kar nam omogoča, da šolske in obšolske dejavnosti lahko izvajamo tudi izven šolske stavbe. Poudarek pri pouku na prostem je na skupinskem delu in sodelovanju. V prispevku na praktičnih primerih predstavljam dejavnosti, ki jih izvajam kot učiteljica pri pouku nemščine in interesnih dejavnostih ter kot knjižničarka pri drugih šolskih in obšolskih dejavnostih.

Kot šolska knjižničarka pripravljam in sodelujem pri dejavnostih, ki spodbujajo predvsem branje učencev in s knjižnico povezane dejavnosti, kot so obisk šolske knjižnice in izposoja knjižnih gradiv. Učenci berejo na prostem, se udeležujejo bralnih popoldnevov, vikendov in taborov, se udeležijo podelitve bralne značke in drugih dogodkov v kulturni dvorani, obiskujejo in se včlanijo v potujočo knjižnico, obiskujejo Pokrajinsko in študijsko knjižnico v Murski Soboti in še mnogo več. Kot učiteljica nemščine za učence pripravljam pouk, ki poteka izven šolskih prostorov, kjer se učenci učijo tujega jezika, utrjujejo in ponavljajo. Pri interesni dejavnosti je poudarek na igri, gibanju in razvoju socialnih veščin.

Dejavnosti pouka na prostem, ki so drugačna od vsakodnevne rutine pouka v šolskih prostorih, so od učencev zelo dobro sprejeta, pri njih vzbujajo radovednost, spodbujajo vedoželjnost in pripravljenost na aktivno sodelovanje pri izvedbi. Pri tem so učenci sproščeni in motivirani za šolsko delo.

Za učitelja je pomembno, da so dejavnosti, ki so izvedene na prostem, skrbno vnaprej načrtovane in ustrezno izbrane, učni pripomočki pa vnaprej pripravljeni. Pomembno je, da že izvedene ure evalviramo, saj tako lahko sproti vpeljemo morebitne spremembe, izboljšave in prilagajamo izvedbo.

Ključne besede: branje, knjižnica, nemščina, pouk, učenje.

Kaj lahko zgradim? (gradnja mostov in skupinske igre z deščicami)

Rok Ozebek, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Cerkno

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Kaj lahko zgradim? je dejavnost, ki udeležence spodbuja h kreativnem razmišljanju, reševanju ugank, fini motoriki ter k upoštevanju zakonov fizike.
Delo poteka na prostem ali v učilnici v manjših skupinah. Ključno je izkušenjsko, problemsko in sodelovalno učenje.
Najprej se formira skupine, poda navodila za rokovanje s pripomočki ter za delo v skupinah. Nato se razdeli pripomočke. Edini učni pripomočki za to aktivnost so deščice z dimenzijami 50 x 5 x 1 cm. Vsaka skupina prejme 30 kosov.

1. Grajenje mostu za mravljico čez potoček.

Prvi izziv je grajenje mostu za mravljico. Pomembno je, da učenci povežejo levi in desni breg skupaj (ničesar ne gradijo v potočku). Razdalja med levim in desnim bregom naj bo enaka eni dolžini deščice.

2. Grajenje dolgega mostu.

Učenci so se že spoznali z materialom, zato lahko stopnjujemo težavnost. Zdaj zgradijo nov most za mravljico, le da je tokrat potoček širok za 2 dolžini deščice.

3. Grajenje trdnega mostu.

- Učenci gradijo samostojno.
- Učence se prek vprašanj in namigov vodi k bolj optimalni gradnji.

Tokrat poskušajo zgraditi čim bolj trden most, ki sega preko dveh dolžin deščic. Njegovo trdnost merijo tako, da na sredino mostu pravokotno na njegovo smer položijo utež (to je ena izmed deščic, za katero rečemo, da tehta eno tono).

4. Most Leonarda da Vinci-ja.

- Grajenje s pomočjo načrta.
- Vodena gradnja mostu.

Učenci dobijo načrte Leonarda da Vincija v 2D obliki. To jim običajno predstavlja kar veliko oviro. Po 10 minutah se jim preko vodene gradnje pomaga.

5. Hitrostno grajenje.

- Izbira prostovoljcev.
- Navodila.

Najprej se zbere prostovoljce, nato pa se jih preseneti z navodili. Prostovoljci se bodo odpravili v sosednji prostor, kjer je iz deščic postavljena majhna hiška oz. nek objekt. Njihova naloga bo, da si ta objekt zapomnijo. Po preteku ene minute, se bodo morali vrniti k svoji skupini in jim samo s pomočjo besed podati navodila, preko katerih skupina zgradi identičen objekt.

6. Prosta gradnja.

Učenci imajo 10 minut časa za gradnjo po želji.

7. Ustvarjajmo z dominami.

- Grajenje malih stolpov.

- Grajenje domino kače.

Ustvarjanje z dominami služi kot dodatek pri skupinah, ki so zelo uspešne in hitre. Vse skupine skupaj morajo ustvariti eno samo kačo, ki jo podrejo samo z dotikom prve domine.

Ključne besede: Most, Leonardo da Vinci, Gradnja, Skupinske igre, Trajnostni pristop.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zanimive matematične dejavnosti na prostem

Simona Pestotnik, OŠ Preserje pri Radomljah

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Kot učiteljica matematike učencev od 6. do 9. razreda se vsakodnevno srečujem z različno motiviranimi mladostniki. Nekateri učenci so za delo notranje motivirani, drugi pa potrebujejo več spodbud in usmerjanja. Dlje časa sem razmišljala, kako bi lahko učence, ki težje sledijo pouku, bolj pritegnila k delu in jih morda dodatno navdušila za matematiko. Zato sem se odločila, da v vsakem razredu nekaj ur pouka matematike, predvsem s področja geometrije, izvedem na prostem. Učenje na svežem zraku pozitivno vpliva na kognitivne sposobnosti učencev, povečuje raven energije ter izboljšuje razpoloženje otrok. Poleg tega omogoča več gibanja, ki ima pomembno vlogo v učnem procesu. Znano je, da pozornost učencev med uro postopoma upada, zato je vključevanje gibanja in sprememba učnega okolja smiselna strategija za ohranjanje njihove zbranosti in aktivne vključenosti.

Raziskave nakazujejo, da telovadba spodbuja delovanje možganov in da telesni gibi vplivajo na boljše reševanje problemov. Več čutil kot uporabljamo pri učenju, večja je verjetnost, da bomo lahko informacije ohranili in jih kasneje tudi priklicali iz spomina. (Prgič, 2018)

Učenje skozi izkušnje, konkretne primere in gibanje na prostem je za učence tudi bistveno bolj zanimivo kot klasično sedenje v učilnici. V članku bom predstavila nekaj aktivnosti, ki jih izvajam pri pouku matematike na prostem, s poudarkom na vsebinah iz geometrije. Opisala bom učne ure, pri katerih učenci v naravi utrjujejo snov na drugačen način, so aktivni in se ob tem tudi gibajo. Med dejavnostmi, ki jih pri tem izvajam, so npr. “lov na zaklad”, ura utrjevanja s pomočjo “hiše nalog” ter “matematične kocke”. V šestem in sedmem razredu učenci pri urah matematike spoznajo ploščinske enote ter se naučijo računati ploščine in obsege likov, spoznajo pojma površina in prostornina teles. Pri teh vsebinah se mi zdi še posebej pomembno, da se srečajo s konkretnimi, življenjskimi primeri. Predstavila bom nekaj dejavnosti, s katerimi učenci na prostem obravnavajo pojma, kot sta ploščina in prostornina, ter ju povezujejo z resničnim okoljem.

Ključne besede: Matematika, geometrija, pouk na prostem, didaktične igre, gibanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Narava ima velik besedni zaklad

Mojca Pirc, OŠ Šmihel, Podružnica Birčna vas

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku bom predstavila dan v gozdu z učenci, ki smo ga izvedli kot naravoslovni dan. Naravoslovni dan je medpredmetno zasnovan, večji del pa je namenjen povezavi učenja jezika z učenjem na prostem. Delu na prostem so namenjene štiri šolske ure. V tem času učenci delajo v gozdu in so razdeljeni v 4 skupine. Vsaka skupina ima svojo nalogo, ki se nadgradi vsakič, ko učenci skupino zamenjajo.

Naravoslovni dan pričnemo z motivacijsko zgodbo, ki jo preberemo ob prihodu v gozd in je namenjena sprostitvi ter čutenju gozda in narave z vsemi čutili. Po motivacijski zgodbi učence razdelimo v skupine. Najprej učenci najdejo prostor v gozdu, ki jim je všeč in drug drugemu glasno berejo knjigo, ki so jo prinesli s sabo v gozdu. Po branju učenci pričnejo z delom v skupinah. Prva skupina sestavi pravljico s pomočjo slik, ki so na točki. Nudimo jim samo slikovni material, učenci pa samostojno zapišejo besedilo. Vsaka skupina je odgovorna za eno sliko, na koncu pa nastane celotna pravljica.

Druga skupina v naravi poišče žival. To žival nato nariše na priložen list in jo čim bolj natančno opiše ter poimenuje, če pozna njeno ime. V pomoč so jim besede na listkih, ki jih lahko uporabijo, če se jim zdijo primerne za opis njihove živali.

Tretja skupina dobi risalni list, na katerem so zapisane barve. Njihova naloga je, da v naravi poiščejo predmet, ki je take barve in ga položijo na prostorček, ki je za to določen.

Četrta skupina dobi zapisane pridevnike, ki so stopnjevani (npr. velik, večji, največji). V naravi morajo najti primere, ki to stopnjevanje ponazorijo.

Ob koncu si ogledamo vse točke in vsaka skupina na posamezni točki predstavi svoj del.

V drugem sklopu naravoslovnega dne so aktivnosti naravnane športno. Učenci so ponovno razdeljeni v skupine. Naloga vsake skupine je, da pripravi točko, ki jo bosta morali drugi dve skupini izvesti.

Prva skupina pripravi nalogo z vrvjo. S pomočjo vrvi pripravi pot, kateri je potrebno slediti z zaprtimi očmi (eden ima zavezane oči, drugi ga vodi).

Druga skupina pripravi vrečko presenečenja. V njo naberejo skrivne predmete, ki jih nato udeleženci vlečejo iz vrečke in ugibajo, kaj bi bilo v njej. Nekaj predmetov, ki niso naravni, v vrečko položi učitelj.

Tretja skupina pripravi kratek čutni poligon, po katerem se učenci odpravijo bosi (zemlja, kamenčki, trava …).

V zaključnem delu naravoslovnega dne imajo učenci čas za prosto igro. Gradijo lahko hišice za škrate iz naravnih materialov ali si sami zamislijo kako aktivnost, ki jo izpeljejo.

Ključne besede: gozd, naravni materiali, čutni poligon, vrečka presenečenja, naravna okolja, besedni zaklad, veččutno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Trajnostno učenje v naravi

Karmen Planinc, OŠ Belokranjskega odreda Semič

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Kaj se zgodi, ko tradicionalno učilnico zamenjamo za gozd, šolski eko vrtiček ali učilnico na prostem? Učenci postanejo aktivni raziskovalci, ki z uporabo vseh čutov (vida, sluha, vonja, tipa in okusa) odkrivajo naravno okolje ter v njem prepoznavajo učne priložnosti. Tak pristop spodbuja razumevanje, da znanje ni omejeno na učilnico, temveč je prisotno v vsakdanjem življenju.
Prispevek predstavlja didaktično premišljen model učenja na prostem v 1. razredu osnovne šole, ki temelji na aktivnem raziskovanju, izkustvenem učenju in medpredmetnem povezovanju. Učenci razvijajo trajnostne vrednote in ključne kompetence skladno s cilji trajnostnega razvoja: kakovostno izobraževanje, zdravje in dobro počutje, odgovorna raba virov ter skrb za življenje na kopnem.
Pomemben del dejavnosti predstavlja dolgoročno opazovanje drevesa, ki ga učenci sami posadijo, negujejo in spremljajo skozi letne čase. S tem razvijajo odgovornost, vztrajnost in čuječnost. Naravni materiali postanejo učni pripomočki: učenci iz listov, vejic in plodov sestavljajo črke in besede, oblikujejo vzorce, razvrščajo, merijo ter primerjajo količine. Na ta način krepijo matematične in jezikovne spretnosti ter razvijajo logično mišljenje.
Poseben poudarek je namenjen prostorski orientaciji, ki jo učenci razvijajo skozi gozdne orientacijske igre. Sledenje naravnim oznakam, opazovanje položaja sonca in iskanje točk v prostoru spodbuja povezovanje gibanja, naravoslovja in prostorskega razmišljanja. Učenci raziskujejo tudi živalske sledi ter opazujejo spremembe v naravi, kar krepi njihovo pozornost in raziskovalni pristop.
Učenje se smiselno nadgrajuje v šolskem eko vrtičku in učilnici na prostem, kjer imajo učenci urejene visoke grede. Te skupaj načrtujejo, urejajo in vzdržujejo ter pri tem pogosto uporabljajo odpadne in ponovno uporabljene materiale. S tem razvijajo ekološko ravnanje, razumejo pomen trajnostne pridelave hrane in odgovorne rabe virov, pridelke pa vključujejo v vsakdanje dejavnosti.
Rezultati kažejo večjo motivacijo učencev, poglobljeno razumevanje učnih vsebin ter napredek na področju matematike, jezika in spoznavanja okolja. Model učenja na prostem se izkazuje kot učinkovit, strukturiran in pedagoško utemeljen pristop, ki spodbuja celostni razvoj učencev ter oblikuje odgovorne, radovedne in trajnostno ozaveščene posameznike.

Ključne besede: učenje na prostem, izkustveno učenje, trajnostni razvoj, medpredmetno povezovanje, aktivno raziskovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zvoki v naravi

Nataša Planinc, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Radenci

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V naravi so okoli nas nenehno prisotni različni naravni zvoki, ki izhajajo predvsem iz žive kot tudi nežive narave. Najbolj nas pritegnejo zvoki ptic, gozdnih sesalcev, dvoživk, žuželk ... Pogosto se zgodi, da zvok slišimo, njegovega izvora pa ne vidimo, zato je prepoznavanje zvokov v naravi lahko tudi neuspešno.
Dejavnost Zvoki v naravi je med drugim namenjena izboljšanju prepoznavanja zvokov pri učencih. Če želimo v sklopu dejavnosti poleg naravne zvočne kulise slišati tudi zvoke, ki jih na izbrani lokaciji v tistem trenutku ali časovnem obdobju slučajno ni ali jih takrat sploh ni mogoče slišati, si pomagamo z digitalno tehnologijo. Učencem v naravnem okolju predstavimo izbrane zvoke s predvajanjem preko prenosnega zvočnika, oni pa zvoke prepoznavajo in jih v sklopu reševanja nalog povežejo z drugimi informacijami (npr. o živalih). Naloge, ki so pripravljene tako, da jih rešujemo brez pisanja, zahtevajo pozorno poslušanje, razlikovanje različnih zvokov, povezovanje različnih informacij, vključevanje predznanja, obenem pa pri učencih spodbujajo dovzetnost za zaznavanje zvokov ter medsebojno sodelovanje.
Na delavnici učiteljem predstavim nabor različnih nalog, vezanih na zvoke v naravi. Pri spoznavanju gozda, ki ga v okviru terenskega dela izvajam z učenci višjih razredov OŠ, nikoli ne rešujemo vseh nalog iz omenjenega nabora, ampak izberem le posamezne naloge, ki jih je takrat smiselno vključiti v dejavnost. Izkaže se, da učenci radi prisluhnejo različnim zvokom in motivirano rešujejo naloge. Menim, da je učence smiselno spodbujati k poslušanju zvokov iz narave, saj nas v sodobnem času obkrožajo predvsem antropogeni zvoki, naravni so nam velikokrat tuji, otroci pa nanje lahko tudi niso pozorni.

Ključne besede: Zvok, naravni zvoki, oglašanje živali, poslušanje, prepoznavanje zvokov, gozd.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Osnovno cepljenje dreves ter načini poškodovanja nezaželenih drevesnih vrst

Denis Plavčak, Srednja lesarska in gozdarska šola Maribor

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Učenje in hkrati delavnica na prostem z naslovom: Osnovno cepljenje dreves ter načini poškodovanja nezaželenih drevesnih vrst je namenjena dijakom lesarstva in gozdarstva ter tudi odraslim. Združuje izkustveno učenje, naravoslovje ter razvoj odnosa do dreves in okolja. Osrednji cilj je udeležencem na razumljiv in starosti prilagojen način predstaviti osnovne procese cepljenja dreves za njihovo pomladitev ali razmnožitev. Za odstranitev nezaželenih drevesnih vrst v našem gozdu ali sadovnjaku pa poznamo več različnih metod. Razloge in pristope upravljanja z nezaželenimi oziroma invazivnimi drevesnimi vrstami bom predstavil na sami delavnici in demonstriral načine poškodovanja. V uvodnem delu naše delavnice bomo spoznajo zgradbo drevesa, pomen lubja, ličja, kambija ter koreninskega sistema in krošnje. Osnovni tip cepljenja in poškodovanja drevesnih vrst (mehanske). S pomočjo opazovanja dreves v naravi, v gozdu, v okolju in praktičnih prikazov se naučimo prepoznati znake poškodovanosti ter razumeti, kako drevo reagira nanje. Poseben poudarek je na naravnih procesih celjenja, kot so tvorjenje kalusa, zapiranje ran in obrambnega mehanizma dreves. V naslednjem delu delavnice bomo praktično prikazali primer cepljenja dreves (uporabno za sadne drevesne vrste); ter drugo skrajnost, način poškodovanja nezaželenih drevesnih vrst (tuje drevesne vrste). Odpiram tudi vprašanje upravljanja z drevesnimi vrstami, ki so lahko nezaželene zaradi invazivnosti, bolezni ali neprimerne rasti v določenem okolju. Udeleženci na varen in postopen način spoznajo najprej primer cepljenja nato pa različne metode omejevanja rasti takšnih nezaželenih drevesnih vrst. Seznanijo se z etičnimi in okolijskimi vidiki teh posegov v ekosistem okolja. Posebej je poudarjeno, da so takšni posegi v praksi vedno naloga strokovnjakov. Delavnica temelji na aktivnih metodah poučevanja, kot so delo v skupinah, opazovanje, preprosti eksperimenti in diskusija. S tem spodbujam radovednost, kritično mišljenje ter razvija odgovoren odnos do narave, okolja in ekosistema. Prispevek na konferenci bo predstavil strukturo delavnice, uporabljene didaktične pristope ter praktične izkušnje iz izvedbe nekaj primerov. Namen je spodbuditi vključevanje tovrstnih vsebin v neformalno izobraževanje ter okrepiti zavedanje o pomenu trajnostnega ravnanja z drevesi in gozdnim ekosistemom.

Ključne besede: Drevesa, zgradba drevesa, cepljenje dreves, odstranjevanje nezaželenih dreves, varstvo narave, trajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Usvajanje prislovov pri pouku angleščine v devetem razredu s povezovanjem digitalne tehnologije in učenja na prostem

Kaja Podgoršek, OŠ Kungota

Področje: Digitalna tehnologija in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V okviru pouka angleščine smo v 9. razredu izvedli učno aktivnost, ki je povezovala teoretično znanje o prislovih, učenje na prostem in uporabo digitalnega orodja Wakelet. Ker prislovi opisujejo okoliščine dogajanja, smo učenje preselili na šolsko igrišče, ki je služilo kot avtentičen prostor za opazovanje resničnih situacij. Učence smo razdelili v štiri heterogene skupine. Učenci so najprej skozi opazovanje okolice in interakcijo v skupini oblikovali povedi, ki so vključevale štiri vrste angleških prislovov. Pri tem smo poskrbeli za ustrezno diferenciacijo; šibkejši učenci so za lažje oblikovanje povedi prejeli pripravljen nabor ustreznih prislovov, ki so jih nato smiselno povezali z opažanji na terenu. Te situacije so nato digitalno dokumentirali. Njihov cilj je bil fotografirati prizor, ki najbolje ponazarja izbrani prislov. Te fotografije so nato naložili na platformo Wakelet in jih opremili z ustreznimi povedmi. Tovrsten pristop je omogočil, da so učenci slovnična pravila takoj povezali s konkretno situacijo, kar je pripomoglo k boljšemu razumevanju rabe prislovov v povedi. Po vrnitvi v učilnico je sledila predstavitev vsake skupine in analiza izdelkov. Na koncu so učenci izpolnili samoevalvacijski vprašalnik, v katerem so ocenili svoje izkušnje z učenjem na prostem, uporabo digitalnih orodij in razumevanjem prislovov. Iz rezultatov je razvidno, da je učenje na prostem igralo odločilno vlogo pri motivaciji učencev. Igrišče kot učni prostor je spodbudilo njihovo radovednost in opazovanje okolice. Cilj prispevka je prikazati, kako lahko z uporabo digitalnih orodij in fotografije v naravi presežemo klasično reševanje vaj v učilnici ter učence spodbudimo k natančnejšemu opazovanju okolice. Namen prispevka pa je osvetliti prednosti povezovanja jezikovnih ciljev z razvojem digitalnih kompetenc in aktivnim učenjem na prostem.

Ključne besede: Učenje na prostem, digitalna tehnologija, jezikovna zmožnost, angleščina, 3. VIO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Učilnica na vrtu

Anja Podojsteršek, OŠ Gradec, POŠ Jevnica

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Na podružnični šoli Jevnica že od leta 2015 deluje šolski eko vrt, ki ni samo vrt, ampak pravni učni poligon ter prijetna učilnica na prostem.
Na vrtu se otroci ne učijo samo o rastlinah, pridelavi hrane ter o vzdrževanju vrta, temveč nam predstavlja prostor, kjer se učenci učijo tudi pri drugih predmetih.
Vrt izkoristimo za učenje slovenščine, matematike, okolja, naravoslovja, likovne umetnosti, glasbe ter športa.
V letošnjem šolskem letu poučujem drugi razred in sem se še posebej trudila in se še trudim, sploh zdaj, ko prihajajo lepši dnevi, da sigurno vsaj eno šolsko uro preživimo zunaj, na prostem, v okolici šole oz. se učimo na našem vrtu.
Predstavila vam bom nekaj konkretnih primerov učenja na vrtu pri določenih urah oz. kako smo se učili v naši učilnici na vrtu.
Pri slovenščini smo širili besedni zaklad tako, da smo najprej opazovali naše cvetoče drevo na šolskem igrišču, nato smo ga opisali z eno besedo in ji nato dodali pridevnik. Iz dobljenih besed so nato učenci sestavljali povedi oz. zgodbe. Pri naslednji aktivnosti so si učenci izbrali eno rastlino na vrtu, ki so ji nato prebrali zgodbo, izbrana rastlina pa jim je nato pripovedovala zgodbo, ki so jo morali napisati. Tudi pisane črke smo se učili na vrtu.
Pri matematiki smo na vrtu postavili štiri različne trgovine, se razdeli v kupce in prodajalce ter se igrali trgovino. Naslednjič sem po vrtu skrila »kinder jajčka« v katerih so bili skriti računi. Igrali smo se lov na izgubljena jajca. Ko so našli jajce, so morali račun izračunati, zapisati rezultat v določen prostorček ter jajce vrniti na isto mesto, kjer so ga našli.
Pri likovni umetnosti smo si iz kartona izdelali okvir za sliko. Nato smo odšli na šolski vrt, si izbrali določen motiv, ga postavili v ovir in naslikali.
Pri glasbi smo šli na glasbeno potovanje. Razdelili smo se v skupine. Vsaka skupina je pripravila določen ritmični, melodični ali plesni vzorec. Ko smo skupine potovale od otočka do otočka smo izvajali določene vzorce, ki smo jih potem povezali v celoto.
Te in še druge aktivnosti, ki smo jih izvajali na prostem so bile za otroke zelo motivacijske. Naš vrt je dobil še drugo vlogo. Poleg obdelovanja, pobiranja pridelkov in urejanja so otroci dobili občutek, da je lahko vrt tudi odlična učilnica, prostor za sprostitev in učenje ter da lahko na vrtu počnemo skoraj vse tako kot v učilnici. Le da smo na prostem, v naravi, na svežem zraku.

Ključne besede: Šolski vrt, učilnica na prostem, učenje, sprostitev, učni predmeti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Znakovni jezik kot inovativni didaktični pristop pri učenju na prostem

Sabina Pokovec, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek obravnava uporabo znakovnega jezika kot inovativnega didaktičnega pristopa pri učenju na prostem, s poudarkom na spodbujanju vizualnega, gibalnega in izkustvenega učenja. Izhodišče predstavlja razumevanje, da učenje v naravnem okolju omogoča celostno zaznavanje, medtem ko znakovni jezik kot vizualno-kinestetični komunikacijski sistem dodatno podpira usvajanje in utrjevanje pojmov, zlasti na področju naravoslovja.
Zasnova aktivnosti izhaja tudi iz izkušenj tolmačenja v okviru šol v naravi in taborov, kjer tolmači slovenskega znakovnega jezika spremljajo učence pri različnih dejavnostih na prostem. V teh situacijah tolmačenje pogosto presega neposredno prevajanje, saj vključuje prilagajanje informacij vizualnemu zaznavanju, upoštevanje prostorskih in okoljskih dejavnikov ter podporo razumevanju skozi geste, gibanje in vizualizacijo.
V prispevku je predstavljena zasnova učne aktivnosti, ki poteka v naravnem okolju, na primer v gozdu ali ob vodi, kjer udeleženci skozi vodeno opazovanje, uporabo osnovnih znakov in gest ter sodelovalne naloge razvijajo razumevanje naravnih pojavov. Aktivnost vključuje poimenovanje elementov okolja, opisovanje procesov ter skupinsko interpretacijo opažanj, pri čemer se prepletajo gibanje, vizualizacija in komunikacija. Poseben poudarek je na vključevanju vseh udeležencev ter na ustvarjanju spodbudnega učnega okolja, ki temelji na načelih vključujoče pedagogike.
Didaktična zasnova temelji na sodobnih pristopih, kot so izkustveno učenje, sodelovalno učenje in medpredmetno povezovanje (naravoslovje, jezik, gibanje). Vloga znakovnega jezika je pri tem dvojna: kot sredstvo za dostopnost vsebin ter kot orodje za poglabljanje razumevanja skozi vizualno strukturiranje informacij. Prispevek vključuje opis načrtovane izvedbe na prostem ter strokovno utemeljeno evalvacijo, ki izhaja iz značilnosti vizualnega procesiranja in izkušenj iz tolmaške prakse.
Ugotovitve nakazujejo, da uporaba elementov znakovnega jezika spodbuja večjo pozornost, boljše pomnjenje in aktivnejšo vključenost udeležencev. Predstavljeni pristop je prenosljiv v različna učna okolja in uporaben tudi za učitelje brez predznanja znakovnega jezika, saj temelji na univerzalnih principih vizualnega učenja ter spodbuja razvoj vključujočih praks pri učenju na prostem.

Ključne besede: znakovni jezik, učenje na prostem, inovativni didaktični pristopi, vizualno učenje, naravoslovna pismenost, izkustveno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Ko matematika zraste v gozdu: izkustveno učenje za razvoj naravoslovne pismenosti

Tjaša Rajšp, Srednja lesarska in gozdarska šola Maribor

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja primer dobre prakse spodbujanja naravoslovne pismenosti pri pouku matematike v programu gozdarski in lesarski tehnik z uporabo učenja na prostem. Izhodišče aktivnosti je vprašanje: koliko lesa vsebuje posamezno drevo oziroma gozdni sestoj. Dijaki del pouka izvajajo v naravnem okolju, kjer v skupinah zbirajo podatke o drevesih (premer na prsni višini, višina, vrsta). Pri tem razvijajo opazovalne spretnosti, natančnost merjenja ter zavedanje o variabilnosti naravnih pojavov.

Zbrane podatke dijaki v nadaljevanju matematično obdelajo. S pomočjo poenostavljenega modela izračunajo volumen drevesa kot valja ter rezultate med seboj primerjajo. Aktivnost nadgradijo z razmislekom o omejitvah modela, saj drevo v realnosti ni popolno geometrijsko telo. S tem razvijajo razumevanje, da matematični modeli predstavljajo poenostavitev realnosti, ki jo je potrebno kritično ovrednotiti.

Ključni poudarek aktivnosti je povezovanje matematičnega znanja z naravoslovnim razumevanjem in strokovnim področjem dijakov. Dijaki interpretirajo rezultate v kontekstu gospodarjenja z gozdom, trajnostne rabe virov in ekonomike lesa. S tem razvijajo sposobnost uporabe znanja v realnih situacijah, kar predstavlja temelj naravoslovne pismenosti.

Takšen pristop povečuje motivacijo dijakov, saj učenje postane smiselno, izkustveno in neposredno povezano z njihovim bodočim poklicem. Hkrati spodbuja sodelovalno učenje, kritično mišljenje in prenos znanja v prakso, kar so ključne kompetence sodobnega izobraževanja.

Ključne besede: Naravoslovna pismenost, učenje na prostem, matematika v praksi, gozdarstvo, izkustveno učenje, trajnost..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČSOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Mali forenziki narave: od sledi do občanske znanosti

Dr. Nina Ražen, Društvo Dinaricum

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja 45-minutno delavnico na prostem, ki temelji na izkustvenem in raziskovalnem učenju ter vključevanju elementov občanske znanosti v izobraževalni proces. Delavnica izhaja iz pristopov, razvitih v okviru delovanja Društva Dinaricum, in prvič sistematično predstavlja povezovanje terenskih metod raziskovanja živali z didaktičnimi pristopi aktivnega učenja.
Udeleženci skozi praktične dejavnosti prevzamejo vlogo raziskovalcev ter se učijo prepoznavati znake prisotnosti živali v naravnem okolju. Aktivnosti vključujejo prepoznavanje živalskih sledi, analizo iztrebkov ter primerjavo morfoloških značilnosti živali na podlagi modelov lobanj. Na ta način udeleženci razvijajo sposobnosti opazovanja, sklepanja in interpretacije ter poglabljajo razumevanje povezav med morfologijo, prehrano, vedenjem in ekološko vlogo posameznih vrst.
Pomemben del delavnice predstavlja uporaba digitalnega orodja za občansko znanost, aplikacije iNaturalist, ki omogoča beleženje opažanj in vključevanje udeležencev v zbiranje podatkov o biodiverziteti. S tem udeleženci prehajajo iz pasivnih opazovalcev v aktivne soustvarjalce znanja ter pridobijo vpogled v procese sodobnega znanstvenega raziskovanja.
Delavnica povezuje vsebine biologije, ekologije in trajnostnega razvoja ter spodbuja razvoj naravoslovnega mišljenja in odgovornega odnosa do okolja. Rezultati izvajanja podobnih aktivnosti kažejo, da izkustveni in participativni pristopi povečujejo motivacijo, izboljšujejo razumevanje ekoloških procesov ter omogočajo učinkovitejši prenos znanja v prakso.
Prispevek ponuja konkreten, prenosljiv model poučevanja na prostem, ki ga lahko učitelji in drugi strokovni delavci prilagodijo različnim starostnim skupinam in učnim okoljem ter ga vključijo v formalne in neformalne oblike izobraževanja.

Ključne besede: biodiverziteta, izkustveno učenje, učenje na prostem, občanska znanost, ekologija živali, terensko raziskovanje, naravoslovno izobraževanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Childhood then and now (Otroštvo nekoč in danes)

Mateja Remih Repovž, OŠ Ivana Skvarče

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja učno uro angleščine v 7. razredu, izvedeno na prostem, ki povezuje učenje tujega jezika z izkustvenim učenjem, gibanjem in razvijanjem kritičnega mišljenja. Tema učne ure je otroštvo v preteklosti in danes (childhood in the past, children's rights) in je namenjena utrjevanju vsebin, ki so bile že prej obravnavane v razredu. Poleg same vsebine je v ospredju tudi utrjevanje preteklika in raba modalnih glagolov had to in didn't have to.

Glede na to, da je delo pri angleščini z učenci zadnje triade običajno vezano na učilnico, uporabo avdio-vizualnih pripomočkov ter učbenika in delovnega zvezka, je učenje na prostem prej izjema kot pravilo. Namenoma sem za spodbujanje bralne pismenosti na prostem izbrala ravno 7. razred, saj sem tako lahko preizkusila, kako se odzivajo na situacijo, ki je niso deležni ravno pogosto.

Predstavljena učna ura je zasnovana v obliki gibalnih učnih postaj, kjer učenci skozi branje kratkih besedil, ugank in situacijskih povedi aktivno raziskujejo, primerjajo in presojajo življenje otrok nekoč in danes. Branje je vključeno v raziskovalne naloge, kjer učenci razumejo pomen povedi, sklepajo, utemeljujejo svoje odločitve in jih izrazijo v angleščini. Poseben poudarek je namenjen razvoju bralne pismenosti, saj učenci berejo kratka vsebinska besedila in uganke, prepoznavajo ključne informacije ter jih povezujejo z gibanjem in govorom.

Učna ura spodbuja aktivno sodelovanje vseh učencev, tudi tistih manj samozavestnih, saj gibanje in delo v skupinah zmanjšujeta strah pred izražanjem. Prispevek prikazuje, kako lahko z uporabo okolja in vsebinsko relevantnih tem angleščino poučujemo na avtentičen, učinkovit in motivacijsko močan način.

Ključne besede: učenje na prostem, bralna pismenost, angleščina, kritično mišljenje, gibanje pri pouku, otroštvo nekoč in danes.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Od celice do hiše – celovito spoznavanje lesa kot dragocenega vira prihodnosti

Damjana Rižnik, Srednja šola Slovenj Gradec in Muta

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni projekt "Od celice do hiše", ki celovito povezuje teoretično šolsko znanje o lesarstvu z neposrednimi izkušnjami v naravnem okolju in industrijskem sektorju. Namen dejavnosti je dijakom ponuditi popoln, sistemski vpogled v celoten življenjski krog lesa – od mikroskopske ravni nastajanja celic v deblu do sonaravnega gospodarjenja v gozdu, tržnih procesov na dražbah, sodobne strojne predelave ter končne uporabe v tradicionalni obrti in sodobni gradnji.
Osrednji del projekta predstavlja prehod iz pasivnega opazovanja v aktivno raziskovanje, kjer dijaki razumejo, da se kakovost končnega izdelka ali objekta začne že pri fizioloških procesih rasti. Projekt vključuje mikroskopsko identifikacijo lesnih vrst, kjer dijaki na celični ravni spoznavajo razlike med iglavci in listavci ter vpliv hitrosti rasti na mehanske lastnosti lesa. Teoretična spoznanja so nato nadgrajena s terenskim delom v Pahernikovih gozdovih, kjer spoznavajo izzive sodobnega gozdarstva, kot so podnebne spremembe in škodljivci.
Poleg strokovnega znanja projekt močno izpostavlja socialno komponento in učenje na prostem, ki zmanjšuje formalno bariero med učiteljem in dijakom, kar spodbuja sproščen prenos znanja. Rezultati kažejo, da takšen pristop bistveno poveča zavzetost dijakov, zlasti tistih, ki se v klasičnem šolskem okolju težje izkažejo, saj jim praktično delo omogoča potrditev njihovih veščin v realnem svetu. Projekt zaključi krog z razvijanjem podjetniških idej, kjer dijaki na podlagi videnega načrtujejo lastne produkte, kot so unikatni leseni objekti ali inovativne turistične storitve. Les je tako predstavljen kot ključen material prihodnosti, dijaki pa kot opolnomočeni nosilci tradicije in inovacij.

Ključne besede: učenje na prostem, lesarstvo, zgradba lesa, skrb za gozd, povezovanje dijakov, podjetniške ideje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Celoletno izvajanje interesne dejavnosti na prostem

Darja Rudman, OŠ Šmihel

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku želim predstaviti celoletno izvajanje interesne dejavnosti na prostem. Dejavnost sem poimenovala »Gibalne urice«. Vanjo so bili vključeni učenci 1. in 2. razreda osnovne šole. Ker se zavedam pomena gibalnih aktivnosti otrok sem želela učencem pripraviti zanimive dejavnosti. Dejavnosti kjer bo poleg gibanja prisotnega veliko izkušenjskega učenja, sodelovanja, opazovanja, medpredmetnih povezav in nenazadnje tudi proste igre. Tako se je ponudil najbolj logičen odgovor, da celoletno izvajanje interesne dejavnosti prenesem v naravo. Gibanje in učenje je tako vsako šolsko uro in tudi v vseh vremenskih razmerah potekalo zunaj. V ta namen sem izkoristila bogat šolski okoliš, ki ima poleg igrišča tudi veliko travnatih površin in manjši gozd.
Pri načrtovanju sem izhajala iz težav sodobnega časa, ko vse več otrok in mladostnikov svoj prosti čas preživlja pred zasloni in se dokazano manj giba. Otroci imajo slabše gibalne spretnosti kot nekoč in posledično tudi manj motivacije za gibanje. Narava pa kar sama kliče h gibanju in raziskovanju zato je lahko najboljša motivacija. Skozi gibalne dejavnosti smo naravo raziskovali v vseh letnih časih. Učenci so se navajali na primerna oblačila in obutev v različnih vremenskih pogojih. Opazila sem veliko motivacijo za gibanje in ostale dejavnosti, ki smo jih izvajali. Pri različnih aktivnostih so učenci poleg gibalnih spretnosti razvijali tudi sodelovanje, medsebojno pomoč, reševanje konfliktov in izkušenjsko učenje. Cilji iz področja gibanja so se medpredmetno povezovali z jezikom, matematiko, umetnostjo in spoznavanjem okolja.

Ključne besede: Gibanje, interesna dejavnost, narava, medpredmetno povezovanje, učilnica na prostem, igra s palicami..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Bralna pot v naravi

Mojca Rudolf, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Medved

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja učno aktivnost, ki bralno pismenost prenaša iz učilnice v naravno okolje ter jo povezuje z naravoslovno pismenostjo in medpredmetnim učenjem. Učenje v avtentičnem okolju učencem omogoča bolj aktivno, raziskovalno in ustvarjalno delo, saj se neposredno srečujejo z rastlinami, živalmi in naravnimi pojavi. Aktivnost temelji na sodobnih pedagoških pristopih, kot so problemsko in sodelovalno učenje, terensko delo, izkustveno učenje ter na metodi odprtega kroga.
Učenci so v skupinah reševali bralne izzive, povezane z iskanjem rastlin in živali, prepoznavanjem njihovih značilnosti ter razvrščanjem v ustrezne skupine. Pri tem so uporabljali različna besedila (opise, uganke) ter digitalna orodja, kot so QR kode in tablice za fotografiranje in snemanje. S tem so razvijali razumevanje besedil v realnih situacijah, kritično mišljenje, opazovanje in sposobnost prenosa znanja v nove okoliščine. Poseben poudarek je bil na sodelovanju, komunikaciji in skupinskem reševanju problemov.
Zaključni del dejavnosti je vključeval poglobljeno spoznavanje rjavega medveda, kjer so učenci z reševanjem bralnih nalog pridobivali žige, nato pa na podlagi zbranih informacij ustvarili lastno zgodbo. Izvedene aktivnosti so pokazale, da so bili učenci motivirani za delo in lažje razumevali bralne izzive, saj so besedila povezali s konkretnimi predmeti v naravi. Izvedene dejavnosti so preproste, prilagodljive in izvedljive v različnih naravnih okoljih ter primerne za različne starostne skupine. Učiteljem omogoča učinkovito razvijanje ključnih kompetenc, kot so bralna pismenost, sodelovanje, kritično mišljenje, reševanje problemov in trajnostno naravnanost, zato se izvedene dejavnosti zlahka vključi v redni pouk ali šolo v naravi.

Ključne besede: bralna pismenost, naravoslovna pismenost, rastline, živali, rjavi medved, učenje na prostem

.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Tla pod nogami – raziskovanje prsti pri učenju na prostem

Mojca Rutar, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Soča

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek Tla pod nogami – raziskovanje prsti pri učenju na prostem predstavlja primer raziskovalnega in izkušenjskega učenja v naravnem okolju, kjer učenci skozi praktične dejavnosti spoznavajo lastnosti tal, njihov nastanek, pomen za življenje ter vpliv človeka na okolje. Dejavnosti potekajo na travnikih, njivah, v gozdu in ob vodotokih, kjer učenci opazujejo različne tipe prsti, izvajajo meritve in preproste naravoslovne poskuse.
Pri delu uporabljajo različne raziskovalne metode, kot so določanje barve prsti z Munsellovo lestvico, analiza strukture tal, svaljkanje prsti, merjenje pH-vrednosti ter ugotavljanje prisotnosti nitratov in drugih onesnaževalcev. S pomočjo terenskega dela razvijajo sposobnosti opazovanja, primerjanja, merjenja, sklepanja in vrednotenja rezultatov. Poseben poudarek je namenjen razumevanju trajnostnega razvoja, vplivu človeka na tla ter odgovornemu ravnanju z okoljem.
Program medpredmetno povezuje naravoslovje, biologijo, kemijo in trajnostne vsebine ter spodbuja naravoslovno pismenost učencev. Ugotovitve in dejavnosti so zaradi uporabe enostavnih pripomočkov in prilagodljivosti neposredno prenosljive tudi v druga šolska okolja ter predstavljajo primer sodobnega učenja na prostem.

Ključne besede: učenje na prostem, svaljkanje prsti, kepe iz prsti, slikanje s prstjo, Munsellova lestvica, prepustnost tal, naravoslovna pismenost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Naravoslovni tabor ob reki Soči

Marjeta Sebanc, OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Na naši šoli že vrsto let poteka naravoslovni tabor, ki ga za tretješolce izvajamo na turistični kmetiji ob reki Soči. Tabor je zasnovan na sodelovalnem in raziskovalnem učenju, ki preko celega tedna poteka na prostem. Poleg navajanja na samostojnost in razvoja socialnih veščin učenci aktivno doživijo mnoge naravoslovne dejavnosti. Učenci naravoslovno pismenost razvijajo predvsem preko neposrednega opazovanja, postavljanja vprašanj, raziskovanja ter oblikovanja razlag na podlagi dokazov. Pri dejavnostih, kot je raziskovanje vremena z milnimi mehurčki, učenci spoznavajo naravne pojave ter jih poskušajo razložiti. S pomočjo milnih mehurčkov se orientirajo in raziskujejo vreme. Na orientacijskem pohodu obiščejo vas Soča in izdelajo načrt vasi. Ob reki Soči na terenskem delu raziskujejo vodni ekosistem, spoznajo živali v reki in razvrščajo naravni material od mivke do skale.

Na kmetiji učenci preko praktičnih dejavnosti (molža, izdelava sira, peka kruha) povezujejo naravoslovna znanja z vsakdanjim življenjem ter razvijajo razumevanje izvora hrane in pomena človekovega vpliva na okolje.

Poiščejo in spoznajo živali na grmu in v gozdnih tleh. Med terenskim delom opazujejo življenje v mlaki in življenje v ribniku. Kot mali raziskovalci potočka preizkušajo svoje ideje z gradnjo jezov in preusmerjanjem vodnega toka. V večernem času se učijo varnega kurjenja ognja. Ob premagovanju višinskih metrov na planinskem izletu spremljajo spreminjanje nadmorske višine in opazujejo spremembo rastja. Preko celega tedna so v stiku z domačimi živalmi, ki živijo na kmetiji. Ob tem se učijo odnosa do živali, skrbi zanjo in pomena posamezne živali.

Naravoslovne dejavnosti se prepletajo tudi s kulturnimi in zgodovinskimi vsebinami. Naučijo se pesmi in plesa, poslušajo igranje citer in branje pripovedke o Zlatorogu. Obiščejo vaško cerkev in pokopališče iz prve svetovne vojne. Na poti do tabora in nazaj proti domu raziščejo trdnjavo Kluže, ogledajo si Rabeljsko jezero, slap Boka in muzej na prostem Ravelnik.

V avtentičnem naravnem okolju tabor predstavlja celostno učno okolje, kjer učenci na usvajajo le znanja, temveč razvijajo veščine naravoslovnega mišljenja, radovednost in odgovoren odnos do narave.

Ključne besede: naravoslovje, raziskovanje, živa in neživa narava, naravno okolje, domače živali, skrb za okolje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Branje na prostem pri pouku slovenskega jezika na predmetni stopnji

Irena Senčar, OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Branje na prostem je ena izmed sodobnih didaktičnih pristopov, ki združuje učenje, gibanje in stik z naravnim okoljem. Pri pouku slovenskega jezika lahko takšna oblika dela pomembno prispeva k razvoju bralne pismenosti ter k večji motivaciji učencev za branje.
Bralna pismenost pomeni sposobnost razumevanja, vrednotenja in uporabe prebranih informacij, pri čemer ima pomembno vlogo tudi pozitiven odnos do branja. Prav zato je smiselno iskati različne načine, kako učencem približati branje na zanimiv in privlačen način, eden izmed njih pa je prav izvajanje bralnih dejavnosti na prostem.
Pri pouku na predmetni stopnji (od 6. do 9. razreda osnovne šole) učenci pogosto že razvijejo določene bralne navade, vendar se njihova motivacija za branje lahko zmanjša, zlasti če branje doživljajo kot zgolj šolsko obveznost. Branje na prostem lahko to doživljanje spremeni, saj učni proces prenese iz učilnice v drugačno okolje, na primer na šolsko dvorišče, v park ali v bližnji naravni prostor. Sprememba okolja pogosto pozitivno vpliva na zanimanje učencev in spodbuja bolj sproščeno ter ustvarjalno učno vzdušje.
Takšen način dela omogoča različne dejavnosti. Učenci lahko berejo literarna besedila v naravi in nato v manjših skupinah razpravljajo o vsebini, občutjih ali literarnih likih. Učitelj lahko pripravi tudi bralne postaje, kjer učenci na različnih mestih berejo odlomke besedila in rešujejo naloge, povezane z razumevanjem prebranega. Druga možnost je povezovanje branja z opazovanjem okolja, na primer pri opisnih ali doživljajskih besedilih, kjer učenci po branju sami ustvarjajo kratke zapise ali refleksije o prostoru, v katerem se nahajajo. Takšne dejavnosti razvijajo ne le bralno razumevanje, temveč tudi ustvarjalnost in sposobnost izražanja.
Branje na prostem ima več pomembnih prednosti. Ena izmed njih je večja motivacija učencev, saj je učenje zunaj učilnice pogosto doživeto kot zanimiva sprememba. Poleg tega naravno okolje lahko spodbuja koncentracijo in zmanjšuje stres, kar pozitivno vpliva na psihofizično počutje učencev. Stik z naravo lahko prispeva tudi k boljšemu razpoloženju, večji sproščenosti ter k večji pripravljenosti za sodelovanje. Takšen pristop podpira tudi aktivno učenje, saj učenci niso zgolj pasivni poslušalci, temveč aktivni udeleženci učnega procesa. Pomembna prednost branja na prostem je tudi možnost medpredmetnega povezovanja.
Kljub številnim prednostim pa ima branje na prostem tudi določene pomanjkljivosti. Ena izmed njih so vremenske razmere, ki lahko omejujejo izvajanje dejavnosti. Prav tako je lahko na prostem več motečih dejavnikov, kot so hrup, gibanje drugih ljudi ali živali, kar lahko vpliva na koncentracijo nekaterih učencev. Organizacija takšnega pouka zahteva tudi več načrtovanja in prilagajanja s strani učitelja, zlasti glede varnosti, časa in prostora.
Kljub tem izzivom branje na prostem predstavlja dragoceno dopolnilo tradicionalnemu pouku slovenskega jezika. Omogoča bolj raznoliko in izkustveno učenje, spodbuja pozitiven odnos do branja ter prispeva k celostnemu razvoju učencev. Če je dejavnost premišljeno načrtovana in povezana z učnimi cilji, lahko pomembno prispeva k razvoju bralne pismenosti ter k večji motivaciji učencev za branje.

Ključne besede: bralna pismenost, motivacija, branje na prostem, medpredmetno povezovanje, gibanje, prednosti in izzivi.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Gozd, moj prostor učenja

Polona Senica, OŠ Leskovec pri Krškem, Podružnica Veliki Podlog

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Poučujem na podeželski šola, ki je v bližini gozda. Kot šola smo vključeni v Gozdno šolo in Eko šolo. Trudim se, da več aktivnosti z otroki izvedem v naravi. (učimo se življenja in sobivanja z naravo, do narave razvijajo poseben čut, spoznavajo zakonitost narave) V gozdu se med otroki krepijo medvrstniški odnosi, sodelovanje v skupini. Imajo možnost za enostavne oblike gibanja in kompleksnejše. Gozd je idealen prostor, kjer se otrok razvija na več področjih. Za delo v gozdu sem se odločila tudi zato, ker se strinjam s tem, kar je zapisala Natalija Györek v priročniku, Priročnik za učenje in igro v gozdu, ki ga je izdal Gozdarski inštitut Slovenije: »Gozdna pedagogika potrebuje vključevanje aktivnih opazovanj in doživljanja, saj jih le tako lahko povežemo z otrokovim učenjem in razvojem. Vendar to pomeni, da otrokom dovolimo, da plezajo čez hlode, se potapljajo v blatne luže, bingljajo z vej dreves, se pogovarjajo s hroščki, glasno smejijo, najedo gozdnih borovnic in gozdnih jagod, tekajo, vpijejo, poslušajo ptičje petje, opazujejo barve, lovijo ravnotežje, objemajo drevesa, sodelujejo, se prepirajo, skrivajo, nabirajo plodove, raziskujejo gradijo, rušijo, merijo, štejejo, prelivajo, odkrivajo skrivnostne poti fotosinteze, ustvarjajo naravne vzorce.« Györek, Priročnik za učenje in igro v gozdu, 2019

V prispevku bom predstavila gozdni dan, ki smo ga izvedli z učenci tretjega razreda. Pred začetkom dela smo se razdelili v skupine. (s seboj sem imela kuverto z listki, vsak je izžrebal listek in postal član določene skupine) Ko so določili vodjo, so vodje prišle po kartonček z navodili za delo. Določili smo čas, ki so ga imeli na voljo ter se dogovorili, da se skupina drži skupaj. V delavnici vam bom predstavila, kakšne naloge so imeli in kako je potekalo delo. Po vrnitvi v šoli smo evalvirali, kaj smo v gozdu delali in pripravili plakate za predstavitev posamezne delavnice.

Ključne besede: Gibanje; gozd; izkustveno učenje; medsebojno sodelovanje; gozdni bonton.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Materinski dan malo drugače

Maja Sever, OŠ Stična

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Ob materinskem dnevu sem na naši šoli želela staršem ponuditi malo drugačno pozornost. Praznovanje izvesti malo drugače. Na drugačen način ovekovečiti ta dan. Poleg tega iz leta v leto starše vedno bolj skrbi, da učenci v šoli preveč sedijo, da so preveč za mizami in premalo zunaj na svežem zraku. In prav to me je spodbudilo, da sem pričela razmišljati o drugačnem praznovanju materinskega dne. O nekakšnih delavnicah, ki bi se odvijale zunaj na prostem. Izhajala sem iz izkušenj, katere sem pridobila z delom z učenci. Vzela sem dejavnosti, ki so pri učencih bile zelo dobro sprejete, ki so jih navdušile.

Torej dejavnosti bom izvedla zunaj. Naša šola ima fantastično lokacijo; travnik, gozd, sadovnjak …. vse to imamo pri roki. Želela sem izkoristiti celotno okolico. Pa tudi glede na število družin (39) in na dejavnosti, sem jim bila primorana zagotoviti dovolj prostora. Zunaj še nikoli nismo izvedle nobene dejavnosti za starše, zato mi je bila ta ideja še toliko bolj zanimiva.

Moja naslednja naloga je bila, da izberem, določim aktivnosti. Kaj bodo družine zunaj počele in kako, na kakšen način. Odločila sem se za zaposlitve, katere so bile dobro sprejete pri učencih. To mi je bilo nekakšno zagotovilo, da bodo posledično dobro sprejete tudi pri starših. Da ne bo kakih večjih težav pri sodelovanju, izvajanju, saj jih učenci že poznajo in bodo lahko v pomoč oziroma navdih staršem.

Družine so se same razdelile v skupine. Navodila sem jim podala takoj na začetku. Vsaka skupina je dobila vse potrebne pripomočke (zemljevid z označenimi točkami, evidenčni karton in pisalo) za sodelovanje in odšla na delo. Na zemljevidu (katerega so skupine dobile) so imeli označene točke katere morajo obiskati. Kaj konkretno, kakšno delo jih čaka na točkah, pa jim je bilo razloženo s strani učiteljic ob prihodu na posamezno točko. Za vsako opravljeno dejavnost so si pridobili po eno črko, katero je učiteljica na posamezni točki zapisala skupini na evidenčni karton. Iz teh črk je morala skupina na koncu sestaviti geslo DRUŽINA. Z evidenčnim kartonom in geslom so lahko pristopili k zadnji točki CILJ.

Skupine, družine so se na posameznih točkah srečale z različnimi dejavnostmi. Risanje z naravnim materialom, hoja po gozdu v tišini, sestavljanje pregovora kateri je bil po besedah razrezan in izobešen na drevesu, z vstavljanjem kamenčkov s števili v mrežo ob upoštevanju na vsoto v vrstici in stolpcu, malico in sajenjem družinske sreče.

Ko je skupina končala nalogo pri zadnji točki cilj, je lahko odšla domov.

Druženje je trajalo približno eno uro.

Ključne besede: Družina, skupina, točka, črka, geslo, druženje, zemljevid.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Trajnostni vrt kot vključujoče učno okolje

Tone Sitar, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek z naslovom Trajnostni vrt kot vključujoče učno okolje se navezuje na temo trajnostni razvoj in učenje na prostem. Predstavlja izvedbo trajnostnega vrta kot vključujočega učnega okolja znotraj srednješolskega programa vrtnar, kjer so učenci s posebnimi potrebami neposredno izkusili okoljsko, socialno in ekonomsko dimenzijo trajnosti. Na šolskem vrtu smo skupaj z učenci izdelali dvignjene gredice, pri čemer so učenci sodelovali pri načrtovanju postavitve, merjenju, pripravi substrata in izboru materialov. S tem smo vzpostavili realno učno okolje, ki spodbuja sodelovalno delo, motoriko in občutek lastnega prispevka. Naslednja faza je bila samostojna vzgoja sadik v notranjih prostorih šole – učenci so se naučili sejati semena, negovati sadike ter identificirati rastne faze rastline, kar je razvilo vztrajnost, odgovornost in razumevanje bioloških procesov. Izdelane sadike niso bile zgolj učni rezultat, temveč tudi ekonomska priložnost. Namenjene so bile sajenju v šolskem vrtu in deloma tudi prodaji, kar je učencem prineslo izkušnjo osnov podjetniških kompetenc, vključno z vrednotenjem lastnega dela ter razumevanjem tržne vrednosti sadik.
Trajnostni koncept smo dopolnili z vključitvijo kompostiranja, kjer so učenci spoznali klasičen postopek razgradnje organskih odpadkov. Posebno pozornost smo namenili pripravi bokashi posipa, ki so ga učenci mešali z biološkimi odpadki, kar je omogočilo hitrejši kompostni proces in zmanjšanje stroškov za gnojila. Tako so praktično razumeli načela krožnega gospodarstva in ponovno uporabo naravnih virov.
Zaključna dejavnost je bila sajenje vzgojenih sadik v pripravljene gredice, kar je povezalo celoten proces od načrtovanja in vzgoje, do rastoče rastline, pripravljene za trženje ali lastno uporabo. Ta celostna izkušnja je dokazala, da trajnostni vrt ne služi le kot učni pripomoček, temveč kot vključevalni učni prostor, ki razvija delovne, socialne in podjetniške kompetence ter spodbuja okoljsko odgovornost in ekonomsko samostojnost. Dejavnost kaže, da je možno vidik trajnosti integrirati v poklicno izobraževanje za učence s posebnimi potrebami, pri čemer se teoretične vsebine pretopijo v široko uporabne praktične veščine

Ključne besede: vključujoče učenje, trajnost, vrtnarjenje, kompostiranje, podjetništvo, sodelovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Ko družabne igre zaživijo na igrišču

Anita Sivka, OŠ Šmartno

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativni didaktični pristop učenja na prostem pri učencih 4. razreda osnovne šole, ki temelji na prenosu namiznih družabnih iger v zunanje učno okolje. Izhodišče dejavnosti je bilo poznavanje pravil iger, kot so Človek, ne jezi se, Spomin in Štiri v vrsto, ki so jih učenci predhodno usvojili v razredu. Z načrtno prilagoditvijo in povečanjem igralnih površin na šolskem igrišču so učenci sodelovali v gibalno podprtih različicah teh iger. Cilj dejavnosti je bil spodbuditi aktivno preživljanje časa na prostem, razvijati sodelovalne in socialne veščine ter utrjevati pravila skozi izkustveno učenje. Poseben poudarek je bil namenjen vključevanju gibanja v učni proces, saj so učenci postali aktivni udeleženci igre, hkrati pa so krepili sposobnosti načrtovanja, upoštevanja pravil in medsebojnega sodelovanja. Izvedba je potekala na prostem, kjer so bila igralna polja oblikovana s pomočjo različnih pripomočkov (kreda, stožci, obroči, klobučki). Učenci so se v manjših skupinah izmenjevali med igrami, pri čemer so samostojno upoštevali pravila in reševali morebitne nesporazume. Evalvacija dejavnosti je pokazala visoko stopnjo motivacije, vključenosti in pozitivnih socialnih interakcij med učenci. Takšen pristop omogoča enostavno prenosljivost v različna učna okolja in starostne skupine, saj temelji na prilagodljivosti, dostopnih materialih in že znanih didaktičnih strukturah.

Ključne besede: učenje na prostem, družabne igre, učenje skozi gibanje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, inovativni didaktični pristopi

.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Korak v naravo, korak k branju

Petra Skube Bavdek, OŠ Vavta vas

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja primer dobre prakse razvijanja bralne pismenosti pri učencih 3. razreda z uporabo učilnice na prostem. Učenje na prostem ponuja številne možnosti za aktivno, izkustveno in motivacijsko bogato učno okolje. Narava spodbuja radovednost, opazovanje ter pogovor, kar pomembno prispeva k razumevanju prebranega in razvoju bralnih strategij. V prispevku so predstavljene učne dejavnosti, izvedene v učilnici na prostem, v gozdu, pri katerih so učenci skozi različne naloge razvijali bralno razumevanje, širili besedišče in povezovali informacije iz besedila z neposrednim opazovanjem narave. Dejavnosti so bile različne. Vsem je bilo skupno izhodišče - kratko besedilo, povezano z naravo, katerega so učenci prebrali, nato pa z različnimi aktivnostmi sodelovali pri nalogah. Pri tem so uporabljali strategije branja z razumevanjem, odgovarjali na vprašanja, razvrščali informacije, dramatizirali ter svoje ugotovitve predstavili sošolcem. Poseben poudarek je bil namenjen aktivnim metodam dela, kot so bralne postaje, branje z gibanjem ter povezovanje besedila z opazovanjem naravnega okolja. Takšne dejavnosti so učence spodbujale k sodelovanju, kritičnemu razmišljanju in samostojnemu iskanju informacij. Hkrati pa je učenje na prostem pozitivno vplivalo na motivacijo za branje, saj so učenci branje doživljali kot raziskovanje in odkrivanje sveta okoli sebe. Učilnica na prostem služi kot varen in spodbuden učni prostor ter omogoča medpredmetno povezovanje. Predstavljene aktivnosti kažejo, da lahko tudi preproste didaktične prilagoditve pouka pomembno prispevajo k razvoju bralne pismenosti ter hkrati krepijo učenčevo povezanost z naravnim okoljem. Učilnica na prostem lahko postane učinkovito učno okolje za razvijanje bralne pismenosti, saj združuje gibanje, raziskovanje in branje v smiselno ter motivacijsko bogato učno izkušnjo.

Ključne besede: bralna pismenost, učilnica na prostem, izkustveno učenje, narava kot učni vir, motivacija za branje

.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Poučevanje tujega jezika izven šolskega prostora

Sabina Slana Cvikl, OŠ Šmartno

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Ekskurzija v Beljak ali Celovec je odlična motivacija za učence, ki se učijo nemščine kot drugi tuj jezik, saj tako preizkusijo znanje nemščine v naravnem okolju, npr. naročijo pijačo ali sladoled v nemščini. Učitelj lahko prosi za pomoč natakarja, ki presodi, kako so bili pri tem uspešni. Vključen je seveda ogled kakšnega parka ali živalskega vrta in starega mestnega jedra. Učenci dobijo kratka navodila in vprašanja oz. uganke v nemščini. Tako v okviru orientacijskega pohoda iščejo po parku ali mestu določene ključne točke oz. odgovore. Opremljeni so z načrti in nato v skupini iščejo kontrolne točke. Eno izmed težjih vprašanj je npr. Kje je zlata goska na glavnem trgu? (gre za majhen kipec nad starim vhodom ene izmed zgradb) ali Kaj najdemo na desni strani banke? (sladolednico). Narisati je potrebno tudi kužno znamenje ali Celovškega zmaja. Na opičji gori Affenberg učenci dobijo nalogo dopolnjevanja, v nemškem besedilu manjkajo podatki: število makakov na Affenbergu, njihova glavna prehrana, izvor države itd. V Adlerareni morajo našteti vsaj osem vrst ptic, ki so jih nam predstavili v šovu ptic ujed. Pri tem morajo prisluhniti vodičem, ki govorijo izključno v nemškem jeziku. Na koncu mora vsaka skupina za vodiče pripraviti še kakšno vprašanje v nemščini. Učenci so sproščeni, saj jih ne ocenjujem in ker sodelujejo v skupini, lahko računajo na pomoč sošolcev, ki bolje obvladajo jezik. Skupine med seboj tekmujejo in dobijo nagrado (kape, značke ali obeske za ključe). Za učitelja je pomembna sama priprava na to ekskurzijo. Ponavadi je večina podatkov dostopnih na spletnih straneh Tourismus Region Klagenfurt / Villach, kjer je koristen zavihek "oglejte si zunanjost" in tako lahko ustvari čudovite uganke in orientacijske točke. Učenci pridejo domov polni nepozabnih vtisov in fotografij, ki jih predstavimo na plakatu.

Ključne besede: Iskanje odgovorov in skritih kotičkov v tujini..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

S pomočjo čuječnosti do interpretativnega branja

Anita Starašinič, OŠ Žužemberk

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku predstavljam primer medpredmetne povezave, in sicer športne vzgoje ter slovenščine. Dejavnost sem izvedla zunaj pred šolo na zelenici pod krošnjami dreves. Ambient je bil pravšnji za umiritev ter umik vase. S pomočjo joga položajev ali asan so učenci dosegli stanje umiritve, sproščenosti; s pomočjo dihalnih in drugih vaj pa osredotočenost. Tako pripravljeni so lahko razbirali pomen začetih taktov v skladbi, uvodnih prizorov v filmu, predvsem pa se naučili »brati« uvodne vrstice umetnostnih besedil. Učence sem preko nalog popeljala do novih izkušenj in spoznanj. Dejavnost se je izkazala za izjemno učinkovito, saj so bili učenci ves čas motivirani in aktivni.

Ključne besede: učenje zunaj učilnice, medpredmetna povezava, joga in dihalne vaje, interpretativno branje začetka zgodbe.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Samostalniki na zraku

Darja Starc, OŠ Žužemberk

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Sodobna pedagoška spoznanja vse pogosteje poudarjajo pomen aktivnega, izkustvenega učenja ter vključevanja naravnega okolja v učni proces. Učenje na prostem učencem omogoča neposreden stik z okoljem, spodbuja njihovo radovednost, povečuje motivacijo za delo ter omogoča vključevanje telesnega gibanja, ki pozitivno vpliva na pozornost, pomnjenje in splošno dobro počutje. Številne raziskave kažejo, da se učenci v naravnem okolju lažje osredotočijo na nalogo, pri učenju pa aktivneje sodelujejo in razvijajo tudi socialne veščine ter sposobnost sodelovanja.

Pri pouku slovenščine, kjer učenci pogosto usvajajo abstraktne jezikovne pojme, kot so besedne vrste, sklanjanje ali stavčne strukture, je lahko povezovanje učnih vsebin z gibanjem in konkretnim okoljem še posebej učinkovito. Tradicionalno delo v učilnici pogosto temelji na frontalni razlagi in pisnih nalogah, kar lahko pri učencih zmanjša zanimanje za snov. Prenos učne dejavnosti na prosto pa omogoča drugačen pristop k učenju, kjer učenci znanje pridobivajo skozi izkušnjo, raziskovanje in sodelovanje.

Prispevek predstavlja primer dobre prakse izvedbe učne ure slovenščine na prostem, namenjene utrjevanju samostalnikov in sklanjanja. Dejavnosti so bile zasnovane tako, da učenci skozi gibanje, opazovanje okolja in sodelovalne naloge ponavljajo temeljne jezikovne pojme. Učenci so najprej opazovali okolico in iskali samostalnike v naravi, nato pa skozi različne gibalne dejavnosti utrjevali sklanjanje. Poseben poudarek je bil namenjen aktivnemu sodelovanju učencev, medsebojni pomoči ter povezovanju jezikovnih vsebin z neposrednim okoljem.

Dejavnosti so potekale v obliki kratkih, dinamičnih nalog, ki so zahtevale opazovanje, gibanje, razmišljanje in sodelovanje. Učenci so samostalnike zapisovali, jih razvrščali, sklanjali in uporabljali v različnih situacijah. Tak pristop omogoča bolj poglobljeno razumevanje jezikovnih struktur ter spodbuja večjo motivacijo za učenje. Poleg utrjevanja jezikovnega znanja so dejavnosti prispevale tudi k večji vključenosti učencev, razvoju komunikacijskih spretnosti ter krepitvi skupinske dinamike. Izkušnja kaže, da je mogoče tudi vsebine, ki jih pogosto obravnavamo na bolj tradicionalen način, uspešno prenesti v naravno okolje. Učenje na prostem tako predstavlja pomembno dopolnitev pouka, saj združuje kognitivno učenje, gibanje in socialno interakcijo ter učencem omogoča celostno učno izkušnjo.

Ključne besede: učenje na prostem, samostalniki, sklanjanje, aktivno učenje, gibanje, sodelovalno učenje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

Sofinancira Evropska unija

Trajnostno raziskovanje in spoznavanje kulturne dediščine domačega kraja na Dularjevi poti

Metka Staršinič, OŠ Vavta vas

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

OŠ Vavta vas je leta 2022 sodelovala s Kulturno - umetniškim društvom Straža pri vzpostavitvi literarne učne poti Dularjeva pot, ki je posvečena pisatelju, pesniku in muzealcu Jožetu Dularju, ki je v Vavti vasi in v Straži preživel svoje otroštvo in mladost. Gre za učno pot, ki je mnogo več od literarne poti, saj učenci na tej poti spoznavajo domačo pokrajino, kulturno in naravno dediščino domačega kraja. Poznavanje domače pokrajine in domačega kraja je za učence zelo pomembno z vzgojno – izobraževalnega vidika, saj krepi pripadnost domačemu kraju in skupnosti, omogoča razvoj učenčeve krajevne identitete, ter prispeva h krepitvi spoštovanja naravne in kulturne dediščine domače pokrajine. Učenci v 6. razredu v okviru kulturnega dneva s pohodom po delu Dularjeve poti uresničujejo cilje trajnostnega razvoja in učne cilje o kulturni in naravni dediščini iz učnega načrta za zgodovino v 6. razredu. Konkretno uresničujemo učni cilj, da učenec na primerih iz krajevne zgodovine opiše pomen ohranjanja kulturne dediščine. Kulturni dan na Dularjevi poti izvajava učiteljica geografije in zgodovine in učiteljica likovne umetnosti, občasno se nam pridružijo učitelji slovenščine, tehnike in tehnologije ter naravoslovja. Tako se lahko izvedejo različni načini medpredmetnega povezovanja. Učenci se podajo na pohod ob reki Krki po Vavti vasi in Straži, kjer sledijo delu Dularjeve poti, ki je opremljena z lesenimi tablami, na katerih so označene postaje in dodane QR kode. S pomočjo pametnih telefonov je možno poslušati zvočne posnetke z odlomki iz literarnih del Jožeta Dularja, ki so ji brali člani Kulturno – umetniškega društva Straža. Na dnevu dejavnosti učitelji opažamo, da je med učenci poznavanje domače pokrajine, predvsem pa kulturne in naravne dediščine, precej skromno. Namen kulturnega dneva je spodbuditi spoštovanje do naravne in kulturne dediščine domače pokrajine, razvijanje zavesti o varovanju okolja v domači pokrajini in učence vzpodbuditi ter navdušiti za aktivno in trajnostno raziskovanje domače pokrajine. Učenci namreč vse več časa preživijo pred zasloni, zato je aktivno učenje v naravi za učence nujno, saj si med gibanjem na svežem zraku in ob lepem vremenu tudi več zapomnijo in se več naučijo.

Ključne besede: Dularjeva pot, kulturna dediščina, domača pokrajina, trajnostni razvoj, zgodovina, medpredmetno povezovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
Sofinancira Evropska unija

Od strahu k pogumu: vpliv vzgojiteljevega zgleda na gibalno samozavest otrok v naravi

Laura Strah, Vrtec Ig

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku predstavljam načrtovanje in celoletno izvajanje gibalnih dejavnosti v gozdnem okolju z otroki, starimi 1–2 leti, pri čemer sta bila v ospredju inovativni estetski pristop in pristop skrivnostnosti. Dejavnosti so potekale redno skozi vse letne čase, kar je otrokom omogočilo neposredno doživljanje naravnih sprememb ter postopno navajanje na raznolike gibalne izzive v okolju. Estetski pristop se je odražal v usmerjanju pozornosti otrok na naravne elemente, materiale, vzorce (listje, veje, storži, kamni, razporeditev cvetnih listov, vzorec na metuljevih krilih) z namenom spodbujanja čutnega zaznavanja, radovednosti ter umirjenega in poglobljenega raziskovanja. Takšno okolje je delovalo spodbudno in varno, hkrati pa je otroke vabilo k samoiniciativnemu gibanju in raziskovanju.

Pristop skrivnostnosti je bil vpeljan z uvajanjem elementov presenečenja, postopnega odkrivanja in simbolnih "namigov", ki so otroke motivirali k aktivnemu sodelovanju. Dejavnosti so bile zastavljene tako, da niso bile vnaprej povsem razkrite, temveč so otroci preko gibanja in raziskovanja sami odkrivali poti, ovire in rešitve. S tem se je krepila njihova notranja motivacija, vztrajnost ter občutek uspeha ob premaganih izzivih. Pomembno vlogo je imel tudi zgled vzgojitelja, ki je s svojim mirnim, spodbudnim in pogumnim pristopom otrokom nudil občutek varnosti ter jih usmerjal pri soočanju z novimi situacijami.

Rezultati opazovanj kažejo, da so otroci skozi kontinuirano izvajanje dejavnosti napredovali na področju gibalnih sposobnosti, samostojnosti in samozavesti. Postopno so premagovali začetni odpor in strah pred gibanjem v naravnem okolju ter razvijali pozitiven odnos do gibanja na prostem. Kombinacija estetskega doživljanja in elementa skrivnostnosti se je izkazala kot učinkovita strategija za spodbujanje aktivnega učenja, saj je otrokom omogočala celostno izkušnjo, ki povezuje gibanje, čustveno doživljanje in raziskovanje okolja.

Ključne besede: zgled pomembne odrasle osebe, inovativni pristop, predšolski otrok, gibanje v naravnem okolju, trajnostni razvoj.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Tujcu približati neznano okolje

Marjana Strgar, OŠ Škofljica, PŠ Lavrica

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Poznavanje znamenitosti domačega kraja močno krepi občutek pripadnosti domači skupnosti, razvija posameznikovo identiteto ter ga spodbuja k odkrivanju naravne in kulturne dediščine. V letošnjem šolskem letu smo se z učenci četrtega razreda večkrat podali na raziskovanje domačega kraja in njegove okolice. Namen lova na zaklad je bil odkrivanje naravne in kulturne dediščine, razvijanje zavesti o pomenu varovanja okolja ter navduševanje učencev za aktivno raziskovanje domačega kraja, še posebej zato, ker smo se v mesecu februarju znašli pred posebnim in neznanim izzivom. V razredu se nam je namreč pridružil enajstletni učenec iz Pekinga na Kitajskem. Lahko si mislite, da je bil prvi dan, teden, mesec poln vznemirjenja, veselja in velikodušnih poskusov, da bi učenca čim lepše sprejeli in mu nudili varno in spodbudno učno okolje, kamor bi rad zahajal. Predvsem fantje so se učili prvih kitajskih besed, se trudili z neverbalnimi kretnjami, prevajali s pomočjo različnih aplikacij in doma razmišljali, katere igre bi lahko naučili našega novega učenca. Kljub gromozanskim jezikovnim in kulturnim razlikam, je bilo naše sporazumevanje s pomočjo učenčevega prevajalnika na telefonu dokaj enostavno, v veliki meri pa je k lažjemu vključevanju v novo okolje prispevala njegova neomajna volja in neverjetna nadarjenost za vse, česar se je lotil.
V aprilu smo tako vso pozornost usmerili v spoznavanje domače pokrajine. Učenci so v skupinah izdelali plakat s predstavitvijo največjih znamenitosti v občini. Ob občinskem grbu in znaku šole so spoznali velikega škurha, močvirski tulipan, župana občine, polega naravnih pa tudi znamenite zgradbe, ki sodijo med kulturno dediščino. Zbiranju različnih slik, iskanju izvora imena kraja, pogovorom s staroselci je sledil pouk na prostem. Dejavnost je potekala v okolici šole, na dvignjenem pobočju od koder je čudovit razgled na našo domačo pokrajino. Skupine, ki so čakale na začetek lova na zaklad, so ob tem razgledu na gozd, polja, travnike, cesto, železniško progo … risale preprost načrt kraja z vsemi sestavinami, ki sodijo zraven. Tisti, ki so končali predčasno, so lahko iz naravnih materialov izdelali tudi maketo kraja. Prva skupina je medtem že začela z lovom na zaklad. S pomočjo križanke so učenci iskali postaje, na katerih so jih čakale sličice z rešitvami gesel. Naloge so vključevale poznavanje znamenitih osebnosti in zgradb v naši občini, reševanje ugank ter prepoznavanje barjanskih živali in rastlin. Ko je prva skupina našla vse postaje, so se v desetminutnem zamiku na pot odpravile še druge skupine.
Lov na zaklad je omogočal sodelovalno učenje, kar je omogočilo tudi našemu novemu učencu, da je z navdušenjem tekal po gozdu in tudi sam odkrival postaje. Takega učenja, kot je povedal kasneje, ni bil vajen in zapomnil si je vsaj barve občinske zastave in žival, ki jo najdemo tudi v grbu. Ogrožena žival - veliki škurh je bil skriti zaklad, ki so ga na koncu vseh aktivnosti iskali vsi učenci. S pomočjo raziskovalnih trditev, so hitro uganili, kaj je skriva v škatli. Verjamem, da si bodo večino rešitev z lova na zaklad učenci zapomnili; sploh če jih bodo videli v realnosti. To lahko trdim tudi za našega novega učenca, ki je iz mesta z ogromnim številom prelepih palač, templjev in muzejev pristal na neznatnem južnem delu ljubljanskega barja.

Ključne besede: Sodelovalno učenje, raziskovanje, neznano okolje, lov na zaklad, znamenitosti, domačega kraja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Narava, moja prijateljica

Fanika Strojin, OŠ Šentjernej

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Učence vsako leto 22. aprila spomnim na praznik naše Zemlje. Pogosto ta dan izvajamo tudi različne aktivnosti v povezavi s trajnostnim razvojem. Tudi letos je bilo tako. Aktivnosti so se začele že takoj zjutraj in so potekale tri dni. Začeli smo z razmišljanjem o tem, kaj lahko mi storimo za naš planet, kaj pomeni trajnostni razvoj, katera so živa bitja, kaj živa bitja potrebujemo za rast in razvoj, kaj pomeni, če je nekaj eko, kako bi mi lahko postali eko ustvarjalci …
Prva aktivnost je bila povezana z živimi bitji. Razdelila sem učence na tri skupine (rastline, živali, ljudje), odšli smo na šolsko dvorišče. Izvedli smo več dejavnosti v povezavi z živimi bitji (poišči in poimenuj v svoji okolici vsaj 5 živih bitij, naštej, kaj ta bitja potrebujejo za rast, iz česa se razvijejo, kdo skrbi za njih…). Spomnili smo se na dejavnost pred mesecem dni, ko so vsak posejali svoje seme za različne rastline in jih potem zalivali in opazovali. Tokrat smo se dogovorili, da bomo posejali seme fižola in mu spremenili nekatere pogoje za rast. Potem smo njegovo rast spremljali in beležili.
Druga aktivnost je bila Človek in narava. Delo je potekalo v manjših skupinah. Najprej so razvrščali slike, kaj bi bilo delo človeka in kaj je ustvarila narava. Sledil je razgovor. Odpravili smo se v okolico šole in vsaka skupina je morala v določenem času poiskati in zapisati čim več primerov dela človeka in stvaritve narave. Osredotočili smo se na spremembe v okolju, ki za naravo niso najboljše in iskali razloge.
Tretja aktivnost je bila Eko ustvarjalci. V ospredje je prišla besedica eko in dejavnosti povezane z likovno umetnostjo. Učenci so že dalj časa zbirali kartonsko embalažo. Prinesli so jo v šolo in iz nje ustvarjali stavbe. Dejavnost smo povezali še z naravo. Ko smo mesto urejali, smo dodajali še »odpadne dele« narave, ki smo jih našli na šolskem dvorišču.
Vse dejavnosti sem prepletala z mislijo in usmeritev učencev na trajnostni razvoj in skrbjo za naravo. Aktivnosti smo zaključili z »lovom na zaklad«.

Ključne besede: Dan Zemlje, živa bitja, narava, eko, trajnostni razvoj..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Pravljični lov na zaklad

Metka Svetina, OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativno učno dejavnost na prostem, izvedeno z učenci prvega razreda v domačem kraju, v okviru popoldanske dejavnosti.. Dejavnost je temeljila na pravljičnem vodenju, orientaciji z zemljevidom ter iskanju zaklada, pri čemer je bil osrednji motiv pravljični lik škrata Blejka. Učenci so s pomočjo poslušanja različnih književnih besedil (basni, pesmi in pravljic) postopoma odkrivali posamezne točke v okolju, ki so bile označene na zemljevidu s sličicami. Na vsaki točki so našli črko, ki jih je vodila do končnega gesla.
Učna pot se je začela in zaključila pred šolo ter je vključevala bolj ali manj znane značilnosti domačega kraja (štorkljino gnezdo, lipa, jama pod gradom, grajsko dvorišče, Zlatorogova vila ob jezeru, park, kozolec). Učenci so preko zgodb, kot so Ezopova basen O lisici in štorklji, pesem Franceta Prešerna, ljudske pravljice in sodobna besedila, povezovali literarne vsebine z realnim okoljem. Dejavnost je bila dodatno motivirana z ponavljajočo se pesmico ob koncu prebranega besedila, ki je učence spodbudila k razmišljanju, sodelovanju, hkrati pa jih je usmerila, naj najprej razmislijo, si ogledajo zemljevid in šele nato na glas povedo rešitev.
Cilji dejavnosti so bili razvijanje orientacijskih spretnosti, razumevanje in branje zemljevida, spoznavanje domačega kraja, razvijanje poslušanja in doživljanja književnosti ter sodelovalnega učenja. Učenci so skozi izkustveno učenje aktivno sodelovali, raziskovali in povezovali informacije, kar je prispevalo k trajnejšemu znanju.
Prispevek izpostavlja pomen učenja v naravi, ki temelji na neposredni izkušnji, gibanju in čustvenem doživljanju. Tak pristop povečuje motivacijo učencev ter omogoča celostni razvoj. Poudarjena je tudi vrednost povezovanja različnih predmetnih področij, kar prispeva k bolj smiselni in življenjski naravnanosti učenja. Dejavnost se je zaključila z odkritjem zaklada pri kozolcu, kar je dodatno okrepilo občutek uspeha in pripadnosti domačemu okolju, saj je vsak otrok prejel žival z velikim srcem, ki naj bi po besedah škrata Blejka ponazorilo njihovo ljubezen do Bleda.

Ključne besede: lov, zaklad, zemljevid, orientacija, pravljica, prvi razred.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
ČŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Iščemo povedi

Martina Šporar, OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja učno uro v 2. razredu, ki se osredotoča na bralno razumevanje ter vrstami povedi in pravilno rabo ločil. Aktivnost je izvedena v zunanjem učnem okolju, ki vključuje klopi, kotičke, gozdiček in igrišče. Ura združuje delo po postajah in zapise. Določena je kontrolna točka, kamor odložimo zvezke namenjene reševanju nalog. V uvodni motivaciji se učenci z povezovanjem besed razvrstijo v skupine po tri, določijo nadpomenko in jo zapišejo z naravnimi materiali. S tem aktivno vstopijo v temo in vzbudijo sodelovalni duh.
Sledi delo po postajah, ki so označene na učnem zemljevidu, ta pa ostaja stalni orientacijski pripomoček na kontrolni točki, kamor se otroci ves čas vračajo. Učenci se v skupinah premikajo med postajami, ki imajo kratka in jasna navodila. Tam vsak rešuje svojo nalogo, hkrati pa poteka sodelovanje in medsebojno preverjanje ali primerjanje. Na kontrolni točki zapisujejo rešitve v zvezek, učitelj pa sproti spremlja napredek in nudi pomoč.
Naloge na postajah:

- Sestavljajo razrezane povedi v smiselno celoto, ki jih zapišejo v zvezek.
- Berejo kratke zgodbe, ki jih izberejo glede na svoje sposobnosti in jih povezujejo s slikami, obešene na vrvi, nato sliko in zgodbo prilepijo v zvezek.
- Prepoznajo ustrezno vprašanje, ki spada k zgodbi in ga po zapomnitvi zapišejo v zvezek in nanj odgovorijo.
- Poiščejo ustrezno vzklično poved, ki ustreza zgodbi kot nek zaključek.
- Tvorijo različne vrsti povedi z metom treh kock s sličicami.
- Za hitrejše učence pripravimo knjižnico na prostem.

Učna ura je diferencirana. Učenci izbirajo med zgodbami različnih zahtevnosti, kar omogoča prilagoditev njihovim zmožnostim. Tako se lahko vsak učenec sam odloči za ustrezno raven izziva, kar povečuje motivacijo in občutek uspešnosti. Pri nalogah z vprašanji in vzkličnimi povedmi je izbor zožen glede na barvno označbo, saj bi bilo zaradi številčnega oddelka preveč branja, prav tako gneče. Po vsaki postaji se učenci vrnejo na izhodišče, kjer zapisujejo rešitve v zvezek. Ta ponavljajoča se struktura krepi bralno razumevanje, zapomnitev in natančnost pri uporabi ločil, saj morajo informacije prenesti iz izkustvene situacije v pisni zapis. Prav tako omogoča učiteljevo usmerjanje pri napačnih rešitvah ter pregled nad opravljanjem nalog in razumevanjem. Po opravljenih nalogah se sprostijo v knjižnici na prostem.

Ključne besede: učenje na prostem, diferenciacija, bralno razumevanje, vrste povedi, kritično mišljenje, trajnostni razvoj, bralna pismenost.

Knjižni orientacijski tek

Dušanka Štamfelj, OŠ Vavta vas

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Knjižni orientacijski tek je igra, ki pri učencih v naravi spodbuja gibanje, ustvarjalnost in sodelovanje. Poteka na prostem, v okolici šole, kjer so postavljene kontrolne točke z nalogami in knjižnim gradivom. Skupine učencev se s pomočjo zemljevida premikajo od ene kontrolne točke do druge. Za lažje reševanje nalog učenci najprej preberejo zgodbo ali pesem. V nalogah ugotavljajo, katera kitica balade je prikazana s sliko iz naravnega materiala in katera pesem najbolj ustreza fotografiji narave. Iz predmetov, ki jih poiščejo v naravi, ustvarijo smiselno zaporedje, recept za »žužkolončnico«, torto za žuželko in himno za tabor travnika. Po vseh rešenih nalogah kontrolni kartonček prinesejo učiteljici, ki preveri rešitve in čas. Zmaga skupina, ki v čim krajšem času prispe do cilja z vsemi pravilno rešenimi nalogami. Če kakšna naloga ni pravilno rešena, se skupina vrne na kontrolno točko in poskuša ugotoviti pravilno rešitev. Nagrada za zmagovalce je knjižnica na prostem, ki učencem ponuja knjige in revije za branje, ležalnike, piknik odeje in lesene zunanje hiške.
Vedno znova ugotavljam, da se otroci ne glede na starost radi igrajo in gibljejo na svežem zraku. Igra v naravi učencem nudi prijetno in sproščeno počutje. Učenci so pri tej igri ves čas v stiku s knjižnim gradivom, branjem in pisanjem. Dobro sodelovanje učencev v skupini pripomore k hitrejšemu reševanju nalog. Učenci morajo pokazati svojo ustvarjalnost, iznajdljivost, sposobnost doživljanja narave in tudi znanje o knjigah.

Ključne besede: knjižni orientacijski tek, knjižno gradivo, kontrolne točke, knjižnica na prostem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Gozdne dogodivščine v tednu otroka

Nataša Štebe, OŠ Mengeš

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja primer dobre prakse izvajanja vzgojno-izobraževalnih dejavnosti na prostem v okviru Tedna otroka. Program Gozdne dogodivščine je potekal pet zaporednih dni in je bil izveden v celoti na prostem, v gozdnem okolju v bližini šole. Namen dejavnosti je bil otrokom omogočiti izkustveno učenje v naravi, spodbujati gibanje, domišljijo, sodelovanje ter razvijati pozitiven in odgovoren odnos do okolja.

Vsak dan je bil zasnovan kot vsebinsko in izkustveno zaokrožena dejavnost. Prvi dan so otroci v gozdu sami sestavili gibalni poligon iz naravnih materialov ter ob tem razvijali ustvarjalnost, samostojnost in gibalne spretnosti. Ta poligon je na tem mestu ostal še ves teden, da so ga lahko koristili tudi drugi učenci in otroci iz bližnjega vrtca. Drugi dan so na sprehodu v gozdu srečali varuhinjo škratov. Z njeno pomočjo so preko pravljične izkušnje spoznavali pomen mirnega opazovanja narave in skrbi za okolje. Hkrati so pobirali tudi smeti na gozdni poti in pripovedovali o lastnih izkušnjah, kako skrbimo za gozdne živali. Ker so se zelo izkazali, je varuhinja na koncu vsakemu izmed njih dala potrdilo, da je pravi mali varuh gozda. Otroci pa so ji tudi obljubili, da na njih vedno lahko računa in ji bodo še kdaj pomagali. Tretji dan so otroci s pomočjo namigov v jajčni škatli iskali gozdne zaklade, kar je spodbujalo sodelovanje, vztrajnost in dobro detektivsko opazovanje. Na poti smo srečali skupino otrok iz vrtca in smo se takoj dogovorili, da preostanek poti izpeljemo skupaj. Vsak prvošolec je imel v paru enega otroka iz vrtca in sta skupaj sodelovala pri iskanju. Pri tem so se prvošolci izkazali za odgovorne in skrbne »učitelje«. Četrti dan so ob pravljici Zajček se je izgubil razvijali občutek varnosti ter se učili pomena poznavanja svojega naslova in telefonske številke staršev. Dogodivščina se je peti dan zaključila z iskanjem skritega zaklada škratov, ki je simbolno nagradil njihovo vztrajnost, sodelovanje in domišljijo. Otroci pa so za spomin prejeli simbolično sporočilo škrtov in »ključek domišljije«.

Ključne besede: učenje na prostem, gozdna pedagogika, izkustveno učenje, domišljija, orientacija, skrb za okolje, sodelovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zvoki gozda

Klara Štrubelj, Center šolskih in obšolskih dejavnosti, OE Čebelica

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Pogosto prevladuje prepričanje, da je znanje ključno za razvoj trajnostnega vedenja, vendar raziskave kažejo, da imajo odločilnejšo vlogo vrednote, ki usmerjajo posameznikovo ravnanje in odločitve. Prispevek izhaja iz predpostavke, da je za spodbujanje prookoljskega delovanja pri otrocih bistveno razvijanje okoljske identitete, ki temelji na občutku povezanosti z naravo. To dosegamo predvsem z neposrednimi, čutno bogatimi izkušnjami v naravnem okolju.
"Zvoki gozda" je ustvarjalna dejavnost za predšolske otroke (z možnostjo prilagoditve za prvo triado osnovne šole), ki povezuje področji umetnosti in narave. Njen cilj je razvijanje ustvarjalnosti ter čutnega zaznavanja, s poudarkom na poslušanju. Dejavnost poteka v gozdu in otroke spodbuja k zavestnemu zaznavanju zvokov, razumevanju njihovega izvora ter razmisleku o vplivu človekovega vedenja na gozdne prebivalce. Poseben poudarek je namenjen doživljanju narave kot prostora, v katerem se otroci počutijo varno, domače in povezano z okoljem.
Otroci najprej skozi vodeno poslušanje prepoznavajo različne zvoke v naravi, nato pa raziskujejo, kako jih tudi sami ustvarjajo in kako ti vplivajo na živali. V nadaljevanju z uporabo naravnih materialov oblikujejo lastne melodije ter jih interpretirajo skozi asociacije, čustva in domišljijo. Dejavnost vključuje tudi razbijanje pogostih napačnih predstav o oglašanju živali ter spodbuja uporabo ustreznih naravoslovnih pojmov.
V zaključnem delu otroci svoje zvočne ustvarjalnosti vključijo v pripovedovanje zgodbe, s čimer se prepleteta umetniško izražanje in naravoslovno razumevanje. Prispevek tako ponuja primer dobre prakse, ki preko izkustvenega učenja in interdisciplinarnega pristopa krepi razvoj okoljske identitete ter spodbuja trajnostno naravnano razmišljanje in delovanje pri otrocih.

Ključne besede: Okoljska identiteta, čutno doživljanje gozda, raziskovanje zvokov, ustvarjalno učenje, gozdna pedagogika.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Tlakovanje dvorišča s tlakovci

Jožica Šubelj, OŠ Kašelj

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V osnovni šoli učenci v 5. razredu spoznajo obseg in ploščino pravokotnika ter kvadrata. V 6. razredu nadaljujejo z računanjem ploščine sestavljenih ploskev tako, da sestavljeno ploskev razdelijo na pravokotnike in kvadrate. Učenci pri reševanju nalog pogosto zamenjujejo obseg in ploščino. Letos se je izkazalo, da učenci v besedilni nalogi niso razumeli kaj pomeni, da kopalnico tlakujejo s ploščicami. Zato sem se odločila, da z učenci naredimo načrt tlakovanja dvorišča s tlakovci.
Pred izvedbo ure na prostem so učenci v eni šolski uri ponovili računanje ploščine sestavljenih ploskev, pretvarjanje enot in se naučili različna tlakovanja preoblikovati v pravokotnik.
Izvedba ure na prostem je potekala v štirih delih:

1. Merjenje dvorišča
2. Izračun števila tlakovcev
3. Izračun stroška nakupa tlakovcev
4. Izračun mase tlakovcev

Učenci so se razdelili v skupine, v vsaki skupini so bili trije učenci. Skupina je dobila list z navodili in risalni list na katerega je narisala načrt dvorišča in dopisala vse podatke in izračune.
Potek dela
1. Z učenci smo se dogovorili za kateri del šolskega dvorišča bodo pripravili načrt tlakovanja. Nato so izmerili dvorišče in izračunali površino.
2. Skupina je dobila 7-10 tlakovcev. Na tleh so s tlakovci tlakovali del površine. Iz tlakovanja so modelirali pravokotnik, izmerili dolžino ter širino in izračunali ploščino. Za nastali pravokotnik so zapisali število uporabljenih tlakovcev.
Iz površine dvorišča in ploščine pravokotnika iz tlakovcev so izračunali število tlakovcev, ki bi jih potrebovali za tlakovanje dvorišča.
3. Skupina je dobila tehnične podatke za tlakovce in cenike. Izračunali so strošek nakupa tlakovcev, ki bi jih potrebovali.
4. S pomočjo tehničnih podatkov so izračunali maso tlakovcev, ki bi jih potrebovali za tlakovanje dvorišča.
Kasneje v učilnici učenci predstavijo svoje izdelke. Učenci vrednotijo različne načrte glede na ustreznost, ceno, izgled in jih primerjajo.

Ključne besede: tlakovanje dvorišča, tlakovci, ploščina, merjenje, stroški.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Sovica Oka

Eva Tomšič, OŠ Šmartno

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Delavnica Branje v naravi na podlagi slikanice Sovica Oka avtorice Svetlane Makarovič je bila namenjena učencem 1. razreda osnovne šole in je trajala 45 minut. Namen delavnice je bil spodbujati razvoj bralne pismenosti, krepiti pozitiven odnos do knjig ter učencem približati branje kot čustveno bogato, igrivo in ustvarjalno dejavnost, ki jo lahko povežemo z gibanjem, naravnim okoljem in pogovorom o občutkih.

Delavnica se je začela z uvodnim pogovorom, v katerem so učenci razmišljali o noči, temi in strahu ter o tem, kako se počutimo, kadar smo sami ali izgubljeni. Pogovarjali so se tudi o sovah, njihovih značilnostih in življenju v naravi. Učenci so izražali svoje izkušnje, kaj jih pomiri, kadar jih je strah, ter razmišljali o pomenu varnosti in bližine. Sledilo je glasno branje slikanice Sovica Oka. Med branjem so učenci aktivno sodelovali, napovedovali nadaljevanje zgodbe, opisovali občutke sovice in drugih živali ter izražali razumevanje prebranega. Poseben poudarek je bil namenjen razvoju poslušanja z razumevanjem ter bogatenju besednega zaklada.

V osrednjem delu delavnice so učenci sodelovali v dejavnosti »branje na poti«, ki je potekala v naravi oziroma na šolskem dvorišču. V manjših skupinah so se gibali med posameznimi postajami, kjer so reševali preproste naloge, povezane z vsebino zgodbe. Naloge so vključevale iskanje »nočnih kotičkov«, tiho gibanje kot sovice, opazovanje okolice, poslušanje zvokov ter sestavljanje črk in besed, povezanih z zgodbo, z naravnimi materiali. Učenci so se vživljali v vlogo sovice Oke, pri čemer so razvijali domišljijo, sodelovanje, gibalne spretnosti ter hkrati utrjevali zgodnjo pismenost, pozornost in fino motoriko.

Zaključni del delavnice je bil namenjen ustvarjalnemu izražanju. Učenci so likovno poustvarili prizor iz zgodbe in iz naravnih materialov oblikovali sovico Oko v okolju, kjer se je počutila varno. Sledila je kratka refleksija, v kateri so učenci delili svoje vtise, povedali, kaj jim je bilo najbolj všeč, ter izrazili svoje misli o strahu, pogumu in prijateljstvu. Delavnica se je zaključila z vzpodbudo k nadaljnjemu branju in pogovoru o knjigah.

Delavnica je uspešno povezala cilje učnega načrta slovenščine z razvojem socialno-čustvenih kompetenc, medpredmetnim povezovanjem, gibanjem in naravo ter učencem omogočila celostno, doživljajsko in varno bralno izkušnjo, ki prispeva k razvoju trajne motivacije za branje.

Ključne besede: bralna pismenost, doživljajsko branje, narava in gibanje, socialno-čustveno učenje, domišljija in ustvarjalnost, poslušanje z razumevanjem, motivacija za branje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Družabne igre iz gozda

Urša Urbanija, OŠ Mengeš

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja inovativno učno aktivnost, izvedeno na prostem, s katero smo razvijali naravoslovno pismenost učencev skozi ustvarjanje in igranje družabnih iger iz naravnih materialov. Učenci so v gozdnem okolju samostojno iskali primerne materiale ter iz njih oblikovali že poznane štiri družabne igre, kot so gozdni »Človek, ne jezi se«, igra spomin, križci-krožci in uganke. Aktivnost temelji na raziskovalnem učenju, sodelovalnem delu in problemskem pristopu ter vključuje medpredmetno povezovanje naravoslovja, matematike in jezika. Učenci so pri delu opazovali naravne značilnosti okolja, razvrščali materiale in razvijali strategije igre. Pri prepoznavanju rastlin smo uporabili tudi Google lens. Večina učencev je pokazala visoko stopnjo motivacije, ustvarjalnosti in sodelovanja, medtem ko so posamezniki potrebovali dodatno spodbudo in podporo pri vključevanju. Evalvacija je pokazala, da tak način dela pozitivno vpliva na razumevanje naravnih vsebin in socialne veščine in učence dodatno motivira za delo. Aktivnost spodbuja trajnostno razmišljanje in aktivno učenje na prostem.

Ključne besede: gozd, samostojno raziskovanje, družabne igre, naravni material, naravoslovna pismenost.

Zanimivo okolje

Urška Valenčič, OŠ Jelšane

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Pouk matematike mora biti usmerjen v povezovanje usvojenega znanja z realnimi situacijami saj le tako učenci razvijejo uporabne kompetence za življenje.. V prispevku je predstavljen pouk na prostem kot inovativni didaktični pristop, ki matematiko osmisli in jo poveže z vsakdanjim življenjem, hkrati pa učence močno motivira za raziskovanje, saj učilnico zamenjajo za okolje, kjer številke in formule dobijo smisel in pomen.
Poudarek je na dejavnostih v neposredni okolici šole (vaško okolje, igrišče, gozdiček). Učenci so sodelovali v heterogenih skupinah (od 6. do 9. razreda), kar je spodbujalo vrstniško učenje in sodelovanje, kjer so starejši učenci prevzeli vlogo mentorjev. Pomemben element je bila bralna pismenost, saj so morali učenci iz zapisa najprej samostojno izluščiti bistvene podatke.
Skozi reševanje problemov so učenci na zabaven in sproščen način povezali matematiko, gibanje in branje. Pri delu so uporabljali različne terenske pripomočke, izzive pa reševali s sodelovanjem znotraj skupine. Takšen pristop se je izkazal za uspešnega, saj so učenci naloge reševali zagnano, samostojno in z visoko stopnjo raziskovalne radovednosti.
Delo je bilo skrbno in ciljno načrtovano. Pomembno je, da so učenci stopili v stik z okoljem, da so seznanjeni s potekom dela in lokacijo izvedbe. Pri delu moramo učence opazovati, jih po potrebi voditi, po zaključku izvedbe pa delo analizirati in pregledati.

Ključne besede: pouk na prostem, skrivnostnost, sodelovanje, uporaba znanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Branje pravljic v mestnem parku kot spodbujanje bralne pismenosti

Mateja Vdovič, OŠ Kungota

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek predstavlja dejavnost spodbujanja bralne pismenosti na prostem, ki je potekala v Mestnem parku Maribor v okviru Zveze prijateljev mladine Maribor, pod okriljem Odbora Prežihove bralne značke. V dejavnost so bili vključeni otroci v starosti do 5. razreda, ki so zadnje počitniške dni preživljali v Domu ustvarjalnosti Maribor (DUM), ki deluje v okviru ZPM Maribor. Vzgojitelji – prostovoljci so jih pripeljali v mestni park, kjer je potekal dogodek.
Dejavnost je temeljila na povezovanju gibanja, raziskovanja in poslušanja pravljic. Otroci so se po parku premikali s pomočjo ugank, ki so jih vodile od ene do druge točke. Na posamezni točki jih je pričakala pravljičarka, ki jim je prebrala pravljico. Po poslušanju so prejeli namig za naslednjo lokacijo, kar jih je spodbujalo k nadaljnjemu raziskovanju in aktivnemu sodelovanju.
Pri izvedbi smo sodelovale – jaz kot šolska knjižničarka, Urša Žiger, koordinatorica bralne značke pri ZPM Maribor ter pisateljica Sara Irman Kolar. Z dejavnostjo smo želele otroke na sproščen in doživet način spodbuditi k branju ter jih hkrati povabiti k vključitvi v novo sezono bralne značke. Na eni izmed točk sem prebrala pravljico Ostržek bere za bralno značko, ob kateri je sledil tudi pogovor o pomenu branja.
Izkušnja je pokazala, da tak način dela otroke pritegne, jih aktivira in spodbuja njihovo zanimanje za knjigo. Učenje na prostem omogoča drugačen stik z literaturo, saj otroci zgodbo doživijo v gibanju in prostoru, kar lahko prispeva k večji motivaciji za branje. Prispevek predstavlja primer dejavnosti, ki jo je mogoče z manjšimi prilagoditvami prenesti tudi v druga okolja.

Ključne besede: bralna pismenost, učenje na prostem, Mestni park Maribor, pravljice, bralna motivacija, ZPM Maribor, Prežihova bralna značka.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

Od igrišča do znanja: vloga učenja na prostem pri razvoju trajnostnih kompetenc in pismenosti skozi sodelovanje z lokalno skupnostjo

Vesna Veit, OŠ Jakobski Dol

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Poster z aktivno predstavitvijo

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Prispevek obravnava učenje na prostem kot celostni didaktični pristop za razvoj trajnostnih kompetenc ter različnih oblik pismenosti v osnovnošolskem prostoru. Predstavljen je primer dobre prakse »Jakobski Dol se druži in giba«, ki temelji na medpredmetnem povezovanju, izkustvenem učenju ter aktivnem sodelovanju z lokalno skupnostjo in starši.
Učenci od 1. do 9. razreda skozi strukturirane učne postaje na prostem razvijajo naravoslovno, gibalno, socialno in funkcionalno pismenost. Poseben poudarek je na razumevanju in interpretaciji navodil, reševanju problemskih nalog ter sodelovalnem učenju. Aktivnosti vključujejo izrazit trajnostni vidik, saj učenci skozi konkretne izzive razvijajo ekološko ozaveščenost, s poudarkom na pravilnem ločevanju odpadkov ter odgovornem ravnanju z okoljem in skupnostjo.
Pomembna vrednost dejavnosti je povezovanje z lokalnim okoljem, saj pri izvedbi sodelujejo različna društva, organizacije in starši, ki s svojim znanjem soustvarjajo avtentične učne situacije. Tak pristop krepi medgeneracijsko sodelovanje ter povezuje formalno in neformalno učenje.
Didaktična zasnova vključuje elemente formativnega spremljanja, kot so refleksijska vprašanja, sprotno vrednotenje učnega procesa ter spodbujanje samorefleksije učencev. Učenje dopolnjuje zaključni digitalni kviz na tablicah, kjer učenci v timih preverjajo znanje, pridobljeno na posameznih postajah, ter razvijajo digitalne in sodelovalne kompetence.
Evalvacija temelji na opazovanju, refleksiji učencev ter povratnih odzivih, ki kažejo povečano motivacijo, večjo vključenost in razvoj socialnih veščin. Prispevek izpostavlja prenosljivost modela, ki temelji na dostopnih virih, medpredmetnem povezovanju ter sistematičnem vključevanju lokalne skupnosti v učni proces.

Ključne besede: učenje na prostem, trajnostni razvoj, funkcionalna pismenost, medpredmetno povezovanje, sodelovalno učenje, lokalna skupnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO

C Š O D

I FEEL SLOVENIA

Sofinancira Evropska unija

V krogu narave: veččutno doživljanje letnih časov

Maja Vičič Jagodnik, OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V času porasta uporabe digitalne tehnologije tako doma kot v šoli je vsaka izkušnja, ki jo učenec doživi, izredno dragocena. Izkustveno učenje je eden izmed načinov učenja, pri katerem »je učenec v neposrednem stiku z resničnostjo, ki jo proučuje.« (Kolb, 2015, v Marentič Požarnik, idr., 2019).
Pri pouku na prostem učenci iščejo ter odkrivajo informacije z opazovanjem in raziskovanjem (Novak, idr. 2022). Pridobivajo neposredne izkušnje, ki spodbujajo razumevanje naravnih procesov, razvoj opazovalnih sposobnosti ter uporabo vseh čutil.
Pouk na prostem omogoča celostni razvoj otroka na različnih področjih: kognitivnem, afektivnem, fizičnem in nenazadnje predstavlja pomemben vidik tovrstnega učenja tudi gradnja medsebojnih odnosov (prav tam).
Učitelj mora pouk zunaj šolskih zidov skrbno načrtovati, saj lahko le-tako zagotovi kakovostne učne izkušnje za vse vpletene (Požarnik, idr., 2019).
Večletne poučevalne izkušnje v prvi triadi iz leta v leto kažejo na vse večjo odmaknjenost otrok od narave, naravnega okolja, kar posledično počasi in postopoma vodi do izgube stika z naravo in osiromašenih lastnih izkušenj. Prav to je bilo vodilo, da sem letos poučevanje usmerila v naravo, v kateri so bili učenci primorani opazovati, raziskovati in se učiti s pomočjo lastnih izkustev. Ugotovila sem, da redno vračanje k pouku na prostem učencem daje priložnost, da začutijo okolje, da se zavedajo lastnega obstoja in začnejo opažati razlike v naravi. Spreminjanje narave skozi letne čase tako postane otrokova osebna izkušnja. V procesu menjave letnih časov je otrok aktiven član in ne le zunanji opazovalec.
Skozi celo šolsko leto smo se večkrat odpravili v neposredno okolico šole, kjer smo s pomočjo lastne aktivnosti in opazovanja ter raziskovanja prihajali do novih spoznanj.
V vsakem letnem času smo se ob istem drevesu fotografirali, izpolnili kartice opazovanj ter potešili radovednost in znanje nadgrajevali tudi s pomočjo aplikacij za prepoznavanje rastlin.
Izvajanje pouka na prostem je zadovoljilo različne spoznavne stile otrok; vizualne, avditivne in kinestetične (Marentič-Požarnik, 2020).
Opazila sem, da so učenci ob učenju na prostem kazali večjo motivacijo in radovednost kot pri pouku v učilnici. Lažje so prepoznavali značilnosti letnih časov in jih povezovali z lastnimi izkušnjami. Posebej učinkovita se je izkazala primerjava fotografij istega drevesa, saj je učencem omogočila jasno zaznavanje sprememb skozi čas.

Ključne besede: letni časi, spremembe v naravi, učenje z opazovanjem in raziskovanjem, veččutno učenje, gibanje, aktivnosti na prostem, digitalna tehnologija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Tajni agenti dreves

Jana Vouk, OŠ F. S. Finžgarja Lesce, Podružnična šola Begunje

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku predstavljam inovativni model sodelovalnega učenja z imenom "Tajni agenti dreves", ki združuje metodo ekspertnih skupin, igro vlog in učenje z odkrivanjem v naravnem okolju. Namenjen je učencem 3. razreda z namenom spodbujanja bralne pismenosti, naravoslovnih kompetenc in socialnih veščin sodelovanja.
Sodelovalno učenje je temelj modela. Učenci ne delujejo kot posamezniki, ampak kot povezane skupine, kjer je uspeh vsakega odvisen od uspeha vseh. Vsaka skupina ima jasne vloge (bralec, raziskovalec, pisec, govornik), ki se redno menjajo. Uporabljamo strukture sodelovalnega učenja: za razumevanje besedila, za preverjanje znanja in za predstavitev ugotovitev.
Razred razdelim v 8 ekspertnih skupin (po 2–4 učence). Vsaka skupina postane "tajni agent" za eno temo o drevesih (korenine, deblo in lubje, listi, kako se rodi drevo, kako se drevesa premikajo, kako se drevesa sporazumevajo, kako se drevesa branijo in trpijo, smrt dreves). Če je v razredu učencev več teme dodam (prehrana dreves, dihanje dreves, mreže dreves, prebivalci dreves, drevesa in ljudje) Vsaka skupina dobi kratko strokovno besedilo, QR kodo z zvočnim namigom in nalogo v naravi. Po branju in raziskovanju v šolskem parku ali gozdu (iskanje dokazov, meritve, risanje, fotografiranje) vsaka skupina izdela skupni izdelek (ustvarjalno pisanje) in pripravi skupno predstavitev (3 minute).
Sledi krožno poročanje pri kateri ima vsaka skupina svojo postajo, ostali učenci hodijo od postaje do postaje in poslušajo predstavitve. Na ta način se v 45 minutah vsi učenci seznanijo z vsemi temami, čeprav so sami raziskali samo eno.
Model vključuje elemente igre vlog, kar pomeni da uporabim elemente igre (dodeljene vloge in naloge). Učenci uporabljajo sodobne pripomočke: tablice z QR kodami, povečevalna stekla, merilne trakove ter izdelajo mapo "Drevesni agent". Večji del dejavnosti se izvede na prostem. Evalvacija pa poteka skozi metodo "3-2-1 odtis", opazovalno listo (s poudarkom na sodelovanju), rubriko za skupinski izdelek.

Ključne besede: sodelovalno učenje, ekspertne skupine, bralna pismenost, učenje na prostem, učenje z odkrivanjem.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Po sledeh živali

Eva Zaman, OŠ Miren

Področje: Spodbujanje naravoslovne pismenosti pri učenju na prostem

Delavnica na prostem (45 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Sodobno poučevanje naravoslovja temelji na razvoju naravoslovne pismenosti skozi avtentične, izkustvene in raziskovalno zasnovane učne situacije, ki učencem omogočajo aktivno konstruiranje znanja v neposrednem stiku z naravnim okoljem.
Učna aktivnost Po sledeh živali je zasnovana kot terensko-raziskovalni proces. Učenci najprej preko ugank aktivirajo predznanje o živalih, rastlinah in življenjskih okoljih ter oblikujejo začetne hipoteze. S tem se spodbuja miselna aktivacija in povezovanje že usvojenega znanja z novimi situacijami. V nadaljevanju poiščejo skrite kuverte z naravoslovnimi izzivi v naravi, ki jih potrebujejo za zaključni del. Osrednji del temelji na problemsko-raziskovalnem pouku, kjer učenci samostojno, v parih ali skupinah z in brez uporabe povečevalnega stekla iščejo ter interpretirajo biološke sledi (odtisi, dlaka, perje). Sledi delo v skupinah s karticami, kjer učenci v eni skupini iščejo pare živali in sledi, v drugi pa pare živali in dlake. Nato se skupini zamenjata. Spoznanja o sledeh živali v različnih življenjskih okoljih nadgrajujejo z reševanjem naravoslovnih izzivov, ki se nahajajo v najdenih kuvertah. Reševanje izzivov poteka v parih. Zaključni del predstavlja refleksija v krogu, kjer učenci predstavijo, utemeljijo in primerjajo svoje ugotovitve ter razmišljajo o procesu raziskovanja. S tem se krepi zavedanje o lastnem učenju in razvija sposobnost kritičnega mišljenja.
Gre za celostno integracijo raziskovalnega, problemskega, sodelovalnega in terenskega učenja, obogatenega z elementi igre, kar pomembno krepi motivacijo ter aktivno vključenost učencev. Avtentično okolje in uporaba strukturiranih ter diferenciranih nalog omogoča prehod od opazovanja do znanstvenega sklepanja. Predstavljena aktivnost spodbuja opazovanje, analizo, sklepanje, argumentacijo, sodelovanje, komunikacijo in reševanje problemov, kar predstavlja temeljne kompetence sodobnega pouka. Znanje gradijo iz izkušenj, kar zagotavlja njegovo trajnost in prenosljivost v nove situacije.

Ključne besede: Naravoslovna pismenost, izkustveno učenje, raziskovalno učenje, problemski pouk, biološke sledi živali, živalska dlaka.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Predbralne dejavnosti in učenje branja zunaj učilnice

Alenka Zapušek, OŠ Gradec, POŠ Jevnica

Področje: Spodbujanje bralne pismenosti pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

Branje in bralna pismenost predstavljata temelj uspešnega učenja in delovanja posameznika v sodobni družbi. Večina znanja, ki ga učenec pridobiva v šolskem okolju, je neposredno povezana z branjem in razumevanjem prebranega. Gre za ključno kompetenco, ki omogoča napredovanje ne le v izobraževalnem procesu, temveč tudi v vsakdanjem življenju, kjer posameznik potrebuje bralne spretnosti za razumevanje navodil, uporabo različnih pisnih virov ter učinkovito komunikacijo. Hkrati branje pomembno prispeva k razvoju besedišča, kritičnega mišljenja in domišljije.

Otroci se z branjem srečujejo že v predšolskem obdobju. Večina jih zelo rada prisluhne branju pravljic v družinskem okolju, vrtcu in kasneje tudi v šoli. Pri spodbujanju branja ima zgled odraslih zelo pomembno vlogo. Nekateri otroci zato posegajo po knjigah in berejo prve besede že v predšolskem obdobju, za marsikoga pa so začetki branja zelo zahtevni. Preden učenci tekoče berejo, je treba razviti številne veščine.

Med temeljne veščine sodita slušna analiza in sinteza glasov, ki omogočata razločevanje posameznih glasov v besedi, ter vidno razlikovanje črk in njihovo povezovanje z ustreznimi glasovi. Učenci, ki te spretnosti razvijejo na ustrezni ravni, praviloma uspešneje napredujejo pri branju in pisanju. Zato imajo predbralne dejavnosti v obdobju začetnega opismenjevanja izjemen pomen.

Branje zahteva veliko energije, vztrajnosti in rednega urjenja. V času, ko so otroci močno izpostavljeni digitalnim dražljajem, je težko pričakovati, da bodo zgolj s sedenjem za mizo in urjenjem branja krajših besed ali besedil ostali motivirani in vztrajni pri doseganju ciljev na področju bralne pismenosti. Učitelji moramo zato posegati po sodobnejših metodah in oblikah dela.

Opismenjevanje poteka v zgodnjem obdobju, ko otroci potrebujejo veliko gibanja in aktivnosti, ki vključujejo celotno telo, zato je smiselno učenje branja povezati z gibalnimi dejavnostmi. Če učilnico večkrat zamenjamo za različne zunanje učne prostore, se motivacija še poveča. Pri učencih te starostne skupine je za ohranjanje visoke motiviranosti pomembno, da dejavnosti niso predolge ter da so čim bolj raznolike.

V tem prispevku predstavljam različne predbralne dejavnosti ter učenje branja v povezavi z gibanjem, predvsem na prostem, in v korelaciji z drugimi cilji, ki jih v prvem razredu zasledujemo pri ostalih učnih predmetih.

Ključne besede: predbralne aktivnost, opismenjevanje, branje na prostem, branje in gibanje, bralne dejavnosti, motivacija in branje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Učenje angleščine skozi naravo in igro

Tanja Žagar, OŠ Bršljin

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 30.06.2026 CŠOD Gorenje

Pouk na prostem v zadnjih letih ponovno dobiva pomembno vlogo pri razvoju učencev, saj se učitelji vse bolj zavedamo, da učenje ni omejeno zgolj na štiri stene učilnice. Naravno okolje ponuja nešteto priložnosti za celostni razvoj učencev – tako na kognitivnem kot tudi na socialnem, čustvenem in gibalnem področju. Ljudje informacije namreč sprejemamo na različne načine, največ preko svojih čutil.

Otroci se najbolje učijo v skladu s svojimi razvojnimi zmožnostmi, skozi lastno aktivnost in doživljanje. Prav zato že več let vključujem gozdno pedagogiko in pouk na prostem v vsakdanje učenje. Okolja, kot so gozd, travnik ali šolsko igrišče, postanejo razširjena učilnica, kjer učenci razvijajo motorične, senzorne, socialne in čustvene spretnosti. Gozd oblikuje vrednote, ki se ne odražajo samo v pozitivnem odnosu do narave in okolja, ampak tudi v ustreznem doživljanju samega sebe in življenja. Z gozdno pedagogiko odraslim in otrokom omogočamo varno in sproščeno raziskovanje narave, prepoznavanje lastnih občutkov in potreb ter pravilno odzivanje nanje.

V prispevku bom predstavila, kako lahko pouk angleščine na prostem in v gozdu učinkovito povežemo z različnimi šolskimi predmeti. S pomočjo raznolikih dejavnosti, iger in raziskovalnih nalog učenci razvijajo radovednost, ustvarjalnost ter kritično mišljenje, hkrati pa utrjujejo učne vsebine na bolj doživljajski način. Takšen pristop omogoča povezovanje predmetov, spodbuja sodelovalno učenje in krepi odnos do narave. Učenci so bolj motivirani, aktivni in vključeni v učni proces, saj znanje pridobivajo preko neposrednih izkušenj. Pouk na prostem tako izboljšuje koncentracijo, zmanjšuje stres ter krepi odnos do narave, hkrati pa prispeva k trajnejšemu in kakovostnejšemu znanju.

Ključne besede: pouk na prostem, gozdna pedagogika, celostni razvoj otrok, izkustveno učenje, pomembnost pouka zunaj učilnice, angleški pouk.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
CŠOD
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Učenje zunaj učilnice: Od športnega dne do pravljice

Nataša Žalec Sever, OŠ Belokranjskega odreda Semič

Področje: Inovativni didaktični pristopi pri učenju na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

POVZETEK

Prispevek združuje dva vsebinsko različna primera učenja v naravnem okolju v 3. razredu osnovne šole, ki sta predstavljena zaradi skupnih didaktičnih značilnosti. Osrednji cilj prispevka je prikazati, kako lahko pouk na prostem konkretno vključimo v delo v 3. razredu ter kako se učenci nanj odzivajo.

V prvem primeru je predstavljena izvedba športnega dne v naravnem okolju, pri kateri so učenci aktivno vključeni v načrtovane opazovalne in sodelovalne naloge. Športni dan je bil zasnovan kot pohod na bližnji hrib Semenič, pri čemer so učenci že ob začetku prevzeli različne vloge, ki so usmerjale njihovo dejavnost in odgovornost med hojo. Pred odhodom so bile posameznim učencem naključno dodeljene vloge na pohodu (vodnik, navigator, motivator, opazovalec narave, skrbnik okolja in nadzornik). Med vzponom so na izbranem delu poti ustvarili avtoportret iz naravnih materialov. Opazovali, prepoznavali in beležili so geometrijske oblike in simbole v naravi. Ob vrnitvi s pohoda so v manjših skupinah poiskali primerno palico in nanjo z vrvico pritrdili naravne materiale, ki so jih spominjali na doživetja in vtise s pohoda. Ob predstavitvi potovalnih palic so opisovali, zakaj so izbrali posamezne materiale, in se tako spomnili doživljanja pohoda.

V drugem primeru je predstavljena obravnava pravljice Jure kvak kvak v naravnem okolju. Dejavnosti so potekale postopno – začele so se s sinhronizacijo skupine z izmeničnim izgovarjanjem črk abecede ter nadaljevale s poslušanjem zvokov in njihovim oponašanjem. Sledilo je poslušanje pravljice, gibalni odziv nanjo s posnemanjem gibanja ter preverjanje razumevanja besedila z odgovori v gibanju. Učenci so v nadaljevanju iskali prispodobe v naravi in z naravnimi materiali ponazarjali osebe ali predmete iz pravljice, nato pa so polglasno brali odlomek pravljice drevesu oz. pod drevesom. Dejavnosti so vključevale tudi ustvarjanje slikanice ali stripa po pravljici ter pripovedovanje ob nastalih izdelkih, razgibavanje s palico in izvajanje travniškega poligona, zaključile pa so se z ustvarjalnim poustvarjanjem zgodbe z naravnimi materiali. Učenci so pri tem povezovali doživljanje literature z lastnimi izkušnjami, gibanjem, simbolnim mišljenjem in sodelovalnim učenjem.

Iz izpeljanih dejavnosti se je pokazalo, da učenje zunaj učilnice poveča motivacijo učencev in njihovo aktivno sodelovanje. Učenci so bili pri delu bolj vključeni, več so sodelovali med seboj in se na dejavnosti odzivali z zanimanjem. Tak način dela omogoča, da se ob gibanju in ustvarjanju razvijajo tudi njihove govorne in socialne spretnosti. Ugotovila sem, da izvedba pouka na prostem zahteva več sprotnega prilagajanja, vendar hkrati omogoča večjo vključenost učencev in pristnejšo učno izkušnjo.

Namen prispevka je predstaviti izbrane primere učenja v naravnem okolju ter osvetliti sodobne didaktične pristope, ki jih je mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam učencev, hkrati pa prispevati k razmisleku o pogostejši uporabi tovrstnih oblik poučevanja.

Ključne besede: Ključne besede: učenje v naravnem okolju, športni dan, pravljica, učenje z gibanjem, doživljajsko učenje..

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN MLADINO
C Š O D
I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Zeleni detektiv – primer učenja podjetništva na prostem ob upoštevanju trajnostnega razvoja

Klavdija Živko Pal, Prometna šola Maribor

Področje: Trajnostni razvoj in učenje na prostem

Predstavitev v predavalnici (20 minut)

Datum predstavitve: 29.06.2026 CŠOD Gorenje

V prispevku predstavljamo primer pouka podjetništva na prostem, s poudarkom na trajnostnem razvoju. Pouk podjetništva poteka v srednjem strokovnem izobraževanju običajno v 3. letniku, kjer imajo dijaki že določena predznanja iz svojega strokovnega področja. Tokratna osrednja tematika je bila povezana s trajnostnim razvojem, s krožnim gospodarstvom in zelenim gospodarstvom oz. zelenim podjetništvom.

Nalogo smo poimenovali Zeleni detektiv, saj smo izvedli revizijo lokalnega gospodarstva. Naloga je vključevala pouk na terenu, kjer smo se z dijaki odpravili na ogled lokalnega gospodarstva v okolici šole in tako stopili korak bližje realnemu poslovnemu okolju. Želeli smo raziskati kako se podjetja v okolici šole soočajo z izzivi trajnostnega razvoja. Cilj naloge je bil iskanje priložnosti za morebitne zelene ideje ali celo zelene inovacije, ki bi lahko podjetjem prinesle konkurenčno prednost, pri dijakih pa razvijale in spodbujale ekološko ozaveščenost z inovativnim razmišljanjem.

Naloga je bila zasnovana kot skupinsko delo, pri čemer si je vsaka skupina je izbrala določeno podjetje ter analizirala njegov vpliv na okolje. Dijaki so sprva iskali osnovne informacije o podjetju ter raziskovali ali imajo izbrana podjetja že vključene elemente trajnosti, kot so ekološki certifikati ipd. Za zbiranje osnovnih informacij so dijaki uporabljali okolje Miro.

Med terenskim delom so dijaki vestno beležili pridobljene informacije. Nekateri so se opogumili in stopili v stik z vodstvom podjetja ter izvedli intervjuje. Končna naloga vsake skupine je vključevala tudi predlog, kako bi dotično podjetje lahko izboljšalo svoj vpliv na okolje.

Na ta način smo spodbujali podjetniško razmišljanje dijakov, ki ni le dobičkonosno usmerjeno, temveč tudi družbeno in okoljsko odgovorno. Izhajali smo iz načel zelenega podjetništva oz. zelenega podjetnika, ki deluje po načelu trojnega rezultata, in sicer: ljudje, planet in šele nato dobiček. Tako imenovani zeleni podjetnik vidi priložnosti tam, kjer drugi vidijo okoljsko degradacijo in ne skrbi le za končni izdelek, temveč optimizira celotno oskrbovalno verigo – od trajnostnega pridobivanja surovin do energetske učinkovitosti procesov.

Ključne besede: Podjetništvo, trajnostni razvoj, zeleni detektiv, izkustveno učenje, učenje na prostem.